

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΗ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

20 ΙΟΥΝΙΟΥ 1951

ΑΡΙΘ. 11-12

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ
ΑΦΙΞΕΩΣ ΤΟΥ
ΠΑΥΛΟΥ ΕΙΣ

ΕΠΕΤΕΙΟΥ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
ΕΛΛΑΔΑ

(Κατά Ξυλογράφημα Καθη-
γητού Κεφαλληνού δι ποι-
χογραφίας Μυστρά).

50-1951 Μ. Χ.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ ἑναρξίς τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Μήνυμα τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. — *Τῆς Συντάξεως*. — Τὸ μέγα γεγονός. — Ὑπόμνημα τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἐκκλησίας Σεβ. Μητροπολίτου Λαρίσης κ. Δωροθέου πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας. — Ἐπιστολὴ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, πρὸς τὸν Πρέεδρον τῆς Κυβερνήσεως. — Ὁ Ποντίφηξ Ρώμης καὶ ὁ ἑορτασμός τοῦ Ἀπ. Παύλου. — *Παν. Ν. Τρεμπέλα* Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ μεγάλη καρδιά. — Ὁ περὶ τῆς ἀνοικοδομήσεως τῶν ναῶν Νόμος. — Ἐπὶ μιᾷ δωρεᾷ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χίου κ. Παντελεήμονος πρὸς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν. — Τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τοῦ Ἀπ. Παύλου. — Τὸ Β' Πανελληνιον Θεολογικὸν Συνέδριον. — *Θεοδώρου Ε. Παπαθεοδώρου* Σακελλαρίου, Ὁ ἐν Ἀθήναις ἱερός ναὸς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. — *Παρατηρήσεων Στήλη*: Εἰς τὸ μέγα προσκύνημα. — Συνεργάται. — *Χρονικά*.

Η ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΟΥ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐπὶ τῇ ἐναρξίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 1900ῆς ἐπετηρίδος τῆς ἀφίξεως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς Ἑλλάδα καὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἰδρύσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπηύθυνε τὴν 10.25' μ. μ. ὥραν τῆς παρελθούσης Παρασκευῆς (15 τρ. μηνός) ἀπὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν τὸ ἀκόλουθον μήνυμα :

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὁ μέγιστος τῶν Ἀποστόλων Παῦλος, ὡς τανυπτέρυξ ἀετὸς ὑψωθείς ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, ἀνέλαβεν ἀποστολὴν εἰς τὰ Ἔθνη καὶ διεπεραιώθη ἀπὸ τῆς Τρωάδος εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐκόμισε τὴν «καινὴν διδαχὴν» εἰς τὸν ἐθνικὸν κόσμον, παρῆλθον δέκα ἑννέα αἰῶνες. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ὁ Ἑλληνισμὸς ἔζησεν ἐν τῷ Χριστιανισμῷ καὶ οἱ εὐρωπαϊκοὶ λαοὶ ἐξεπολιτίσθησαν διὰ τοῦ κηρύγματος τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Ἀγάπης.

Ἡ Θεία Πρόνοια, προπαρασκευάσασα διὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ρώμης τὸ ἔδαφος καὶ ἐξασφάλισασα τὰς συνθήκας, αἵτινες συνετέλεσαν ὡς ἀνθρώπινοι παράγοντες εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου, ὠλοκλήρωσε τὸ πρὸς τὸν Ἑλληνισμὸν ἔργον τῆς ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Παύλου. Τὰς ἑλληνικὰς πόλεις κατέστησε κέντρα τῆς ἱεραποστολικῆς του δράσεως ὁ Ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν εἰς τὰς πόλεις ταύτας, μετὰ τὴν ἐν Σιών Μητέρα τῶν Ἐκκλησιῶν, ἰδρύθησαν ὑπ' αὐτοῦ αἱ πρῶται Χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἔγραψε τὰς πρὸς τὰς Ἐκκλησίας ταύτας ἐπιστολάς του ὁ βασιτάσας τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ «ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων».

Οὕτω, διὰ τῆς γλώσσης, τὴν ὁποίαν ἐφαντάσθησαν οἱ Ἕλληνες ὅτι, δῆθεν, ὠμίλουν οἱ θεοί, ὁμιλεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ εἰς τὸν κόσμον, τὰ δὲ ὀνόματα ἑλληνικῶν πόλεων καὶ χωρῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς Ἑλλάδος — τῆς Ταρσοῦ, τῆς Ἐφέσου, τῆς Ἀντιοχείας, τῶν Φιλίππων, τῆς Θεσσαλονίκης, τῆς Βεργοίας, τῶν Ἀθηνῶν, τῆς Κορίνθου, τῆς Ῥόδου, τῆς Νικοπόλεως, τῆς Κύπρου, τῆς Μακεδονίας, τῆς Ἀχαΐας καὶ τῆς Κρήτης — ἐξ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ἀπαντῶσιν εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων καὶ τὰς Ἐπιστολάς τοῦ Παύλου, θὰ ἀκούονται εἰς τὸν αἰῶνα ἀναγιγνωσκόμενα ἐν ταῖς Χριστιανικαῖς Ἐκκλησίαις τῆς Οἰκουμένης.

Διὰ τοῦτο ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, ἐξ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν μέγαν Ἀπόστολον, τὸν νυμφαγωγὸν τῆς Χριστιανικῆς ἀληθείας πρὸς τὸν Ἑλληνισμὸν, τιμῶσα τὸ γιγάντιον ἔργον του καὶ εἰς ἀνάμνησιν τῆς πρὸ δέκα ἑννέα ἀκριβῶς αἰῶνων ἀφίξεώς του εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅτε ἠκούσθη ἡ φωνὴ του ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Βράχου τοῦ Ἀρείου Πάγου, κηρύττουσα πρὸς τοὺς Ἀθηναίους τὸν Ἄγνωστον Θεόν, τελεῖ πανδήμους ἑορτάς καὶ ἱερὰν ἀποδημίαν εἰς ὅλας τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις, ἐκ τῶν ὁποίων διῆλθεν, εἰς τὰς ὁποίας ἐκήρυξε καὶ ἰδρυσεν Ἐκκλησίας τὸ «σκεῦος τῆς ἐκλογῆς» τοῦ Χριστοῦ, ὁ θεῖος Παῦλος.

Οὗτος ἐκήρυξεν : Ὅπου εἶναι τὸ πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ὑπάρχει ἔλευθερία, ὑπὸ δὲ τοῦ πνεύματος τῆς ἔλευθερίας ταύτης ἐμφορομένη ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐκάλεσεν ἤδη πρὸς ἐπάξιον ἑορτασμὸν τῆς ἱερᾶς ταύτης ἐπετείου ὅλας τὰς Χριστιανικὰς ὁμοδόξους καὶ ἑτεροδόξους Ἐκκλησίας, ἐπίσημοι ἐκπρόσωποι τῶν ὁποίων κατέφθασαν ἐξ ὅλων σχεδὸν τῶν μερῶν τῆς Γῆς, λάτρεις τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πνεύματος, προσκυνηταὶ τῆς ἱερᾶς γῆς τῆς Ἑλλάδος, θαυμασταὶ καὶ ὑμνηταὶ τῆς μοναδικῆς προσωπικότητος καὶ τοῦ ὑπερόχου ἔργου τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν.

Κηρύσσοντες σήμερον τὴν ἑναρξίν τῶν πανελληνίων ἑορτῶν πρὸς τιμὴν τῆς ἀφίξεως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς τὴν Ἑλλάδα, καλοῦμεν τὸν εὐσεβῆ Ἑλληνικὸν λαὸν νὰ συνεορτάσῃ μετὰ τῶν φιλοξενουμένων εἰς τὴν Πατρίδα μας εὐλαβῶν καὶ εὐγενῶν Ξένων μας. Ὁ ἑορτασμός οὗτος, μετὰ τὴν τελευταίαν

ΤΟ ΜΕΓΑ ΓΕΓΟΝΟΣ

Τὸ δεύτερον τοῦτο 15θήμερον τοῦ παρόντος μηνὸς εἶναι, ὡς γνωστὸν, ἀφιερωμένον εἰς τὰς εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τοῦ μεγίστου τῶν Ἀποστόλων τῆς χριστιανικῆς ἰδέας, τοῦ «Ἀποστόλου τῶν ἔθνων», Παύλου τοῦ Ταρσέως, ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους θεσπισθείσας ἑορτάς, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει δέκα καὶ ἑννέα ἑκατονταετηρίδων ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ἑλληνίδα γῆν ἀφίξεώς του, ἣτις ἐσήμανε τὴν αὐγὴν νέας διὰ τὴν χώραν ταύτην καὶ τὴν Εὐρώπην ὁλόκληρον ἐποχῆς καὶ ἀπετέλεσε θεμελιώδες διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου γεγονός. Εἰς τὰς ἑορτάς ταύτας προσῆλθον, προσκυνηταὶ εὐλαβεῖς τῶν ἰχνῶν τοῦ μεγάλου Παύλου, ὄχι μόνον τῶν ὑπερορίων ἑλληνικῶν καὶ ἄλλων ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν ἐκπρόσωποι, ἀλλὰ καὶ πλείστον ἄλλων χριστιανικῶν Κοινοτήτων, ἀναγνωρίζουσιν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ τιμωμένου Ἀποστόλου τὸν ἀποφασιστικὸν διαπρύσιον ἐρμηνηυτὴν τῆς παγκοσμιότητος τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ—θρησκείας εἰρήνης καὶ εὐδοκίας πανανθρωπίνης—καὶ τὸν «σοφὸν ἀρχιτέκτονα» καὶ θεμελιωτὴν τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀρραγοῦς «θεμελίου» τοῦ Χριστοῦ ἐστηριγμένου νέου πολιτιστικοῦ οἰκοδομήματος, ἐν τῷ ὁποίῳ οἱ λαοὶ ἐκτρέφονται εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας, τῆς στηριζομένης εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὴν βίωσιν τῆς θεϊκῆς ἀγάπης, τῆς καθιστώσης ἰσόθεον τὸν πρὶν ἀντίθεον καί, διὰ τοῦτο, ταλαίπωρον ἄνθρωπον.

Θὰ ἐπισκεφθῶσι λοιπὸν τοῦ ἐλευθέρου χριστιανικοῦ κόσμου οἱ εὐλαβεῖς ἐκπρόσωποι μετὰ τῶν ἀντιπροσωπειῶν τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδοξίας τὰς πόλεις ἐκεῖνας, ὅσαι ὀνομαστὶ ἐν τῇ Ἱερᾷ Βίβλῳ ἀναφέρονται, ὡς σπουδαῖοι σταθμοὶ τῆς ἀπὸ τοῦ σκότους τῆς ἀγνοίας καὶ τοῦ μίσους ἀπελευθερωτικῆς πορείας τοῦ μεγάλου φωτιστοῦ τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν, καὶ θὰ ἔχωσι τὰς συγκινητικὰς εὐκαιρίας ν' ἀναπολήσωσιν ἐν πνεύματι εὐλαβοῦς εὐγνωμοσύνης τὰς μεγάλας ἐκεῖνας στιγμὰς τοῦ σκληροῦ καὶ ἀποφασιστικοῦ ἀγῶνος τῆς «μωρίας» τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος, τοῦ «λόγου τοῦ Σταυροῦ», πρὸς τὴν «σοφίαν» τῆς ἐν τῷ σκότει τῆς συγχύσεως τῶν ἀλληλοσυγκρουομένων θεωριῶν καὶ τῆς παχυλῆς εἰδωλι-
δοκιμασίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν νικηφόρον ἀπόκρουσιν τῆς βαρβαρότητος ἐκ τῆς χώρας μας, ἔχει χαρακτηῖρα εὐχαριστηρίου αἴνου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ὄλου τοῦ ἐλευθέρου κόσμου πρὸς τὸν μέγιστον τῶν Ἀποστόλων, εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλεται ἡ ἐπιβίωσις τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ὁ ἐκπολιτισμὸς τῶν λαῶν, καὶ ὁ ὁποῖος ἐκήρυξε γράφων πρὸς τοὺς Κορινθίους: «τιμῆς ἡγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων».

κῆς λατρείας ἀγωνιωδῶς τὸν «ἀγνωστον» Θεὸν ἀναζητούσης ταλαιπώρου ἀνθρωπότητος, «εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὕροιεν». Ἀλλὰ καὶ θὰ ἀντλήσωσιν, ἀναμφιβόλως, νέον θάρρος ἐκ τῆς ἀναπολήσεως ταύτης καὶ νέας θὰ συναποκομίσωσιν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τῶν προσκυνήματος δυνάμεις οἱ εὐλαβεῖς τῶν ἰχνῶν τοῦ Παύλου προσκυνηταὶ διὰ τὸν νέον ἀργαλέον ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον καὶ σήμερον ἔχει ἐνώπιόν του ὁ χριστιανικὸς κόσμος, ὡς φυσικὸς πρόμαχος καὶ ὑπερασπιστὴς τῶν ἀγαθῶν τοῦ νέου πολιτισμοῦ, τὸν ὁποῖον οἱ ἀγῶνες τοῦ Παύλου, πρὸ δέκα καὶ ἑννέα αἰῶνων, εἰς τὸν γεγηρακότα κορμὸν τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ εἰς τὸν τόπον τοῦτον ἐνεκέντρισαν, ἵνα ἀειθαλῆς καὶ πολύκαρπος εἰς τὴν Εὐρώπην ὁλόκληρον μεταφυτευθῇ καὶ νέους πεπολιτισμένους λαοὺς καρποφορήσῃ.

Τὸ πνεῦμα τοῦ μεγάλου Παύλου προεῖδε καὶ προφήτευσεν τὴν ὀδυνηρὰν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐπέκεινα τῆς τελευτῆς του συνέχισιν τῶν ἀγῶνων, χάριν τῶν ὁποῖων πρεσέφερε τοὺς ἰδρώτας τῶν μόχθων του, τοὺς στεναγμοὺς καὶ τὰ δάκρυα τῶν «ᾠδίνων» του καὶ αὐτὸ τὸ ἅγιον αἷμα του. Ἀλλὰ διὰ τοῦ μεγαλειώδους παραδείγματος τῆς ἀγίας ζωῆς του, τῆς ἀκαταπονήτου δραστηριότητός του, τῆς ἀκαταβλήτου πρὸς τὸν Θεὸν ἐμπιστοσύνης του, τῆς ἀκλονήτου πρὸς τὴν ἀποστολὴν του ἀφοσιώσεως καὶ τοῦ ἡρωϊκοῦ θανάτου τοῦ μαρτυρίου του, προὔπεγραψεν εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἔργου του καὶ τὸν τρόπον τῆς διεξαγωγῆς τῆς «πάλης» τῶν χριστιανῶν, ὄχι «πρὸς αἷμα καὶ σάρκα», ἀλλὰ «πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας». Καὶ ὁ τόπος αὐτός, ὅστις ἐχρησίμευσεν εἰς τὸν μέγαν ἐκεῖνον ἀγωνιστὴν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀγάπης ὡς γέφυρα διὰ τὴν πρὸς τὰ εὐρωπαϊκὰ «ἔθνη» ἀπελευθερωτικὴν του ἐξόρμησιν, δύναται νὰ «καυχᾶται ἐν Κυρίῳ», διότι, πιστὸς εἰς τὸ παράδειγμα ἐκεῖνου «μέχρι θανάτου», ἠδυνήθη νὰ παραμείνῃ διὰ μέσου τῶν ἔκτοτε διαρρυσάντων χιλίων ἐνεακοσίων ἐτῶν προπύργιον ἀρραγὲς κατὰ τῶν ἀλλεπαλλήλων χειμάρρων τῆς ἀσιατικῆς βαρβαρότητος, ὑπὸ τῆς ὁποίας μετὰ λύσεως ἐζητήθη νὰ κατακλυσθῇ καὶ νὰ καταπνιγῇ ὁ χριστιανικὸς πεπολιτισμένος κόσμος. Ἀλλὰ καὶ κατὰ πάσης ὀποθενδήποτε ἄλλης ἀποπείρας παραχαράξεως ἢ νοθείας τοῦ ἀκραίφνου χριστιανικοῦ πνεύματος ἐχρησίμευσεν ἡ ἑλληνικὴ γῆ ὡς βράχος ἀκλόνητος, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου συνετρίβησαν ὅλα τὰ κυματὰ τῶν παντοίων κατὰ τοῦ πνεύματος τούτου φανερῶν ἢ ὑπόουλων ἐπιβουλῶν.

Ὅθεν ὁ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικὸς λαὸς, συναίσθανεται ὀλόψυχον τὴν πνευματικὴν χαρὰν, τὴν ὁποῖαν εἶναι φυσικὸν νὰ προκαλῆ ὁ πανηγυρισμὸς τοῦ ἰωβιλαίου τῆς σημαντικωτάτης διὰ τὴν εὐρωπαϊκὴν καὶ τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν ἀφίξεως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἰδρύσεως τῆς Ἐκκλησίας του, τὴν ὁποῖαν ἐπὶ δέκα ἑννέα αἰῶνας προασπίζει

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜ. ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΛΑΡΙΣΗΣ κ. ΔΩΡΟΘΕΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ι. ΣΥΝΟΔΟΝ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Μακαριώτατε,

Ἐπανελημμένως μέχρι τοῦδε ἡ Ἐκκλησία ἐγγράφως καὶ προφορικῶς ἔχει διαμαρτυρηθῆ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους διὰ τὰς κατ' ἐξακολούθησιν ἐνεργουμένας ὑπ' αὐτοῦ ἀφαιρέσεις, ἐπιτάξεις, καταπατήσεις, ἀπαλλοτριώσεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, εἰς ἃς ὀφείλεται τὸ σημερινὸν οἰκονομικὸν ἀδιέξοδον τῆς Ἐκκλησίας, ἀναγκασομένης νὰ προστρέξῃ εἰς τὸν δανεισμὸν διὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ ἀνταποκριθῆ εἰς τὰς ἀμέσους καὶ ἐπιτακτικὰς αὐτῆς ἀνάγκας.

Ἄσκει δὲ μὴ ἤρκουν τὰ ἀνωτέρω, ἄτινα συστηματικῶς ἐφήρμοσε τὸ Κράτος, τελευταίως δίδει καὶ τὸ τελειωτικὸν κτύπημα διὰ τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος 327)47 «Περὶ ἀναγκαστικῆς μισθώσεως γαιῶν ὑπὲρ ἀκτημόνων γεωργῶν καὶ κτηνοτρόφων», ὅπερ ἐφαρμόζει ἐπὶ τῆς ὀρεστοποιητέας περιουσίας τῆς Ἐκκλησίας, ἐπιζητεῖ δὲ ἤδη νὰ ἐφαρμόσῃ καὶ ἐπὶ τῆς διατηρητέας τοιαύτης.

* * *

Ἡ λύπη τῆς Ἐκκλησίας εἶναι βαθυτάτη, διότι δὲν ἐξετιμῆθησαν, ὡς ἔδει, οἱ ὑπ' αὐτῆς προβαλλόμενοι λόγοι, οὐδ' ἐσταθμίσθησαν σοβαρῶς τὰ θλιβερὰ δι' αὐτὴν ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης ἐνεργείας. Τοῦναντίον, βλέπει περιφρόνησιν ἀπὸ μέρους τοῦ Κράτους, θεωροῦντος αὐτὴν ἀναξίαν προσοχῆς, ἐφόσον προχωρεῖ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ἐνὸς νόμου ἀντικλησιαστικοῦ, ἀλλὰ, καὶ κατ' αὐτὴν, ἀντισυνταγματικοῦ, ὡς ἀντικειμένου εἰς τοὺς συνταγματικῶς περιφρουρουμένους Ἱεροὺς Κανόνας, τείνοντος δὲ νὰ δώσῃ, ὡς θὰ δώσῃ, ἂν ἐφαρμοσθῆ, τὴν χαριστικὴν βολὴν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, καθὸσον ἀποστερεῖ αὐτὴν τῆς τελικῶς ἀπομεινάσης μικρᾶς περιουσίας της, ἣτις δὲν ἔξαρκεῖ σήμερον διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν στοιχειωδῶν ἀναγκῶν αὐτῆς.

Τὸ Ὀρθόδοξον Ἑλληνικὸν Κράτος ἐξακολουθεῖ νὰ τηρῆ ἔναντι τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ στάσιν μὴ φι-
.....
διὰ τοῦ αἵματός του. Καὶ ἡ πανελλήνιος αὕτη χαρὰ καθίσταται ἔτι μεγαλειτέρα ἐκ τῆς εἰς ταύτην συμμετοχῆς καὶ τοῦ ἀλλοδαποῦ χριστιανισμοῦ, διὰ τῆς ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν παρουσίας τῶν τόσων διακεκριμένων ἐκπροσώπων του, ἣτις ἀποτελεῖ, ἀναμφιβόλως, καὶ μίαν ἐπὶ πλέον εὐκαιρίαν ἀμοιβαίας ἐπαφῆς καὶ γνωριμίας καὶ εὐλικρινοῦς ἀλλήλων κατανοήσεως τῶν ἐπὶ μέρους χριστιανικῶν ὁμάδων, καὶ δὴ καὶ ἐπὶ ἐδάφους καθαιγιασθέντος διὰ τοῦ ἰδρώτος τοῦ κηρύξαντος τὴν κατάλυσιν τοῦ «μεσοτοίχου τοῦ φραγμοῦ» καὶ τὴν ὑπερτάτην ἀνάγκην τῆς ἐνότητος τῆς στρατευμένης Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Ε. Γ. Μ.

λικήν, ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1917, ἀφ' οὗ διαδοχικῶς ὑπὸ τὴν αἰτιολογίαν τῆς ἰδρύσεως φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, σχολείων, στρατώνων, νοσοκομείων, ἔλαβε, χωρὶς τινος ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ πλεῖστον, ἀστικὰς μοναστηριακὰς ἐκτάσεις χιλιάδων στρεμμάτων, ὁμοίας δ' ἄλλας ἐπίσης ἀγροτικῆς περιουσίας, πρὸς ἀποκατάστασιν προσφύγων, ὡς καὶ ἀκτημόνων καλλιεργητῶν, ἀκόμη δὲ πρὸς ἰδρῶσιν συνοικισμῶν ὑπὲρ θυμάτων καὶ ἀναπήρων πολέμου. Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν δὲ τῶν τεραστίων τούτων ἐκτάσεων προβαίνει τελευταίως καὶ εἰς τὴν ὁμαδικὴν ἀφαίρεσιν τῆς ὑπολειφθείσης μικρᾶς περιουσίας, ἀποστεροῦν τὴν Ἐκκλησίαν τῶν μέσων πρὸς ἐπιτέλειαν τῶν πνευματικῶν αὐτῆς σκοπῶν, ὑπὸ τὸν τύπον πλέον τῆς ἀναγκαστικῆς μισθώσεως, πράγματι ὅμως τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῆς περιουσίας ταύτης.

* * *

Ἐναντι τῆς τοιαύτης ἐνεργείας τοῦ Κράτους ἡ Ἐκκλησία ἔχει νὰ προβάλλῃ ὅτι οὐδεὶς ὑπεστήριξε καὶ ἐβοήθησε τὸ Ἔθνος καὶ τοὺς πολίτας ἄχρι τοῦδε ὅσον αὐτῆ, καὶ ὅτι οὐδεὶς ἔσχε τὴν αὐταπάρησιν νὰ στερηθῆ τῶν μέσων τῆς ὑπάρξεώς του, ὅσον ἡ Ἐκκλησία, διὰ νὰ χορηγήσῃ αὐτὰ πρὸς τὸ Ἔθνος, ὅταν τοῦτο ἐπάλασε πρὸς ἀνάγκησιν τῆς ἐλευθερίας του καὶ ὅταν, ἐν συνεχείᾳ, μετὰ ταῦτα εἶχεν ἀνάγκην ἐνισχύσεως διὰ νὰ προχωρήσῃ. Καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπομνήσῃ ἡ Ἐκκλησία, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ 1822, καθ' ὃν χρόνον τὸ Ἔθνος ἠγωνίζετο «πρὸς ἀποτίναξιν ζυγοῦ ἀπαρδειγματίστου», καὶ περιεβάλλετο ἀπὸ πᾶσαν ἀνάγκην, ἡ Ἐκκλησία παρέδωκεν ἀκόμη καὶ τὰς ἀργυρὰς λυχνίας καὶ κηροπήγια καὶ κονδύλας τῶν Ἱερῶν Ναῶν καὶ Μονῶν καὶ ὅλα τὰ ἐκτὸς τῆς Ἁγίας Τραπέζης χρυσὰ καὶ ἀργυρὰ σκευὴ αὐτῶν «πρὸς διατροφὴν τῶν ἀγωνιζομένων Ἑλλήνων καὶ πρὸς ἀνακούφισιν τῶν δεινῶν τοῦ πολέμου», ἀπατήσασα μόνη αὐτῆ εἰς ἔκκλησιν τοῦ Ἔθνους διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 130 ἐγγράφου τοῦ Μινίστρον τῆς Θερισθείας Ἐπισκόπου Ἀνδρούσης Ἰωσήφ. Συνήχθησαν δὲ τότε, ὡς ἱστορεῖ ὁ Κωνσταντῖνος ὁ ἐξ Οἰκονόμων, λίτραι δισχίλια τετρακόσια, ἢ ὀκτάδες ὀκτακόσια, ἀργύρου, (Κωνσταντῖνου Οἰκονόμου, Τὰ Σφζόμενα, τόμος Β'. σελ. 13 καὶ 14).

Ἀλλὰ καὶ ὅταν τὸ Κράτος, ἀπελευθερωθέν, ἀντιμετώπιζε τρομερὰς οἰκονομικὰς δυσχερείας, μετὰ 11 ἔτη, ἔκτοτε, ἡ Ἐκκλησία παραχωρεῖ εἰς αὐτὸ τὴν περιουσίαν 413 μοναστηρίων, ἄτινα διέλυσε, καὶ χορηγεῖ εἰς αὐτὸ ὀλόκληρα δισεκατομμύρια δι' ἐκπαιδευτικούς καὶ ἐκκλησιαστικούς σκοπούς.

Ἐν συνεχείᾳ τούτων ἡ Ἐκκλησία ἐδώρησε πρὸς τὸ Κράτος οἰκειοθελῶς πολλὰς καὶ μεγάλας οἰκοπεδικὰς ἐκτάσεις, ἐφ' ὧν ἀνηγέρθησαν διάφορα ἰδρύματα, ἐξ ὧν σημειοῦμεν ὀλίγα τινά, ἥτοι πρὸς ἀνέγερσιν τῆς Ριζαρίου Σχολῆς, τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τοῦ παλαίου Πτωχοκομείου, τοῦ Μαρασλείου Διδασκαλείου, τοῦ Νοσοκομείου «ὁ Εὐαγγελισμός», τῆς Ἀγγλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς, τῆς Ἀμερικανικῆς τοιαύτης, τοῦ Ἀρεταίου Νοσοκομείου, τῆς Γερμανοῦ Σχολῆς, ἐνθα νῦν ἡ Σχολὴ Χωροφυλακῆς, τοῦ Νοσοκομείου τῶν Παίδων, τοῦ Σκοπευτηρίου,

τῆς Πυριτιδαποθήκης, τοῦ Νεκροταφείου ἐν Κηφισίᾳ, τοῦ Σχολείου ἐν Μενιδίῳ, τοῦ Ναοῦ ἐν Κορωπίῳ, τῶν λουτρῶν τοῦ στρατοῦ ἐντὸς τῶν Παραπηγμάτων, τῆς μεγάλης ἐκτάσεως ἐν Σκαραμαγκᾷ δι' Ἰδρυσιν Ναυστάθμου, τοῦ Ιατρικοῦ ἔργαστηρίου τοῦ Πανεπιστημίου, διὰ τὴν ἀνέγερσιν κτιρίων τοῦ Μετροβείου Πολυτεχνείου, τῆς Γενναδαίου βιβλιοθήκης, τοῦ Νοσοκομείου Συγγροῦ, τοῦ Ὁρφανοτροφείου ἐν Βουλιαγμένη, τοῦ Νοσοκομείου Ἀγίας Ἐλένης, τῶν Παιδικῶν Ἐξοχῶν ἐν Βούλᾳ, τοῦ Γυμναστηρίου ἐν Ἀμαρουσίῳ, τοῦ Φθισιατρικοῦ ἢ Σωτηρία, τοῦ Σανατορίου ἐπὶ τῆς Πάρνηθος, τοῦ Ἀσκληπείου Βούλας, τῶν ἄλσουλῶν Λυκαβητοῦ, Συγγροῦ, Παγκρατίου, ὁμοίου ἐν Κηφισίᾳ κλπ.

Ἐν συνεχείᾳ τούτων παρεχώρησε πρὸς τὸ Κράτος γήπεδα πρὸς διαμόρφωσιν πλατειῶν. Ἐκ τῶν πολλῶν τοιούτων σημειοῦμεν ὀλίγα. Διὰ τὴν πλατείαν Μαβίλη, ὁμοίαν Ἀγίου Θωμᾶ Ἀμπελοκήπων, ὁμοίαν Ἀγίου Δημητρίου Ἀμπελοκήπων, ὁμοίαν Ἀγίου Ἀνδρέου, ὁμοίαν πρὸ τοῦ Νοσοκομείου τῶν Παίδων, ὁμοίαν ἐπὶ τῶν ὁδῶν Λαοδικείας καὶ Πόντου, ὁμοίαν δυτικῶς τοῦ νοσοκομείου Συγγροῦ, ὁμοίαν παρὰ τὴν γέφυραν Παπαδιαμαντοπούλου, ὁμοίαν Πάτση εἰς Παγκράτι, ὁμοίαν παρὰ τὰς ὁδοὺς Δαμάρεως καὶ Ἀρύβου ἐν Παγκρατίῳ, ὁμοίαν Κολωνοῦ, ἕξ ὁμοίας ἐν Κηφισίᾳ, ὁμοίας ἐν Βούλᾳ ἐντὸς τῶν δήμων Κρωπίας καὶ Ἀχαρνῶν κλπ.

Μετὰ τὰς δωρεὰς αὐτὰς τὸ Κράτος ἀρχίζει νὰ ἐφαρμόζη αὐθαιρέτους καταλήψεις. Οὕτω, ἀτηλοποίησε τεραστίας ἐκτάσεις πολλὰς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὰ ἑξῆς. Ὑπὲρ ἀναπήρων ἀξιωματικῶν, ὑπὲρ δημοσίων ὑπαλλήλων, ὑπὲρ προσφύγων συνεταιρισμοῦ «Πόντος», ὑπὲρ τοῦ προσφυγικοῦ συνουκισμοῦ «Στέγη Μητέρων», ὑπὲρ τῆς Μονῆς ὄρου Σινά, ὑπὲρ προχείρων προσφυγικῶν παραπηγμάτων, ὑπὲρ ἀναπήρων ὀπλιτῶν πολέμου, πρὸς ἀστικήν ἐγκατάστασιν προσφύγων ἐν Ἀμπελοκήποις, ὑπὲρ δημοσίων κλητήρων, ὑπὲρ τοῦ συνεταιρισμοῦ «Ἐστία», ὑπὲρ προσφύγων εἰς παλαιὰν σκοποβολήν, ὑπὲρ προσφυγικοῦ συνουκισμοῦ «Σπιτάκι» ἐν Παγκρατίῳ, ὑπὲρ ἀστικῆς ἐγκαταστάσεως προσφύγων εἰς συνουκισμὸν Βύρωνος, ὑπὲρ συνεταιρισμοῦ Μουδανιωτῶν, ὑπὲρ προσφύγων παρὰ τὸν Ἰλισσόν, ὁμοίως εἰς θέσιν «Ἀγὰ Βρύση», ὑπὲρ ἀνεγέρσεως προσφυγικῶν παραπηγμάτων παρὰ τὸν Ἀσύρματον, ὁμοίως εἰς θέσιν «Θῶν», ὑπὲρ προσφύγων ἐναντι ὄχτης Ἰλισσοῦ, ὁμοίως εἰς τὴν ὁδὸν Μεσογείων, ὁμοίως ὀπισθεν ἐργοστασίου Πυροῆ, ὀλοκλήρου τοῦ κτήματος «Γουδι» πρὸς Ἰδρυσιν στρατιωτικῆς πόλεως, ὁμοίως ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἀλεξάνδρας καὶ Βασιλίσσης Σοφίας, ἐνθα τὸ «Ἄλσος μιᾶς νυκτός», ὑπὲρ Ἀστικῆς ἐγκαταστάσεως προσφύγων εἰς Περιστέρι, ὁμοίως εἰς θέσιν Ἅγιος Ἀνδρέας, ὁμοίως ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Δαμάρεως ἐν Παγκρατίῳ, ὁμοίως ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κερασοῦντος, ὁμοίως εἰς θέσιν «Ρουπάκι», ὁμοίως ἐν Ἀμαρουσίῳ εἰς θέσιν «Ἀλώνια», μεγάλας ἐκτάσεις ἐν Κηφισίᾳ πρὸς ἐγκατάστασιν προσφύγων, εἰς θέσιν «Καραβέλι» διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων ὑδρεύσεως, ὑπὲρ προσφύγων ἐν

Βούλᾳ, ὑπὲρ γηγενῶν καὶ προσφύγων ἐν Βάρῃ, ὑπὲρ ἀκτημόνων Κορωπίου κλπ.

* * *

Καὶ οὕτω φθάνομεν εἰς τὸ ἔτος 1917. Ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου ἀρχίζει ἡ ἀπαλλοτριώσις τσιφλικίων καὶ μεγάλων συμπαγῶν κτημάτων τῶν Ἱερῶν Μονῶν διὰ τὴν ἀγροικὴν ἀποκατάστασιν, καὶ διενεργοῦνται οὕτω αἱ ἀφαιρέσεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, ἀξίας πολλῶν δισεκατομμυρίων, χωρὶς ἢ Ἐκκλησία νὰ ἐκφράσῃ παράπονον, καὶ ἐναντι τῶν ὁποίων ἐχορηγήθησαν εἰς αὐτὴν 46 μόνον ἑκατομμύρια δραχμῶν ὡς ἀποζημιώσεις εἰς ὁμολογίας, τὰ ὁποία ἐξηνεμίσθησαν διὰ τοῦ νόμου 18)44. Σημειοῦμεν ἰδιαιτέρως μεταξὺ ἄλλων τὴν κατάληψιν ἐκτάσεως 200.000 τετραγωνικῶν μέτρων ἐν μέσταις Ἀθήναις, τῶν Παραπηγμάτων, ἀξίας τριακοσίων ἑκατομμυρίων προπολεμικῶν δραχμῶν, ἣτις κατελήφθη δι' ἐξαναγκαστικῆς συμβάσεως ἀντὶ 63 ἑκατομμυρίων, ἕξ ὧν οὐδὲ δραχμὴν ἔλαβεν ἡ Ἐκκλησία μέχρι τοῦδε.

Ἐὰν εἰς τὴν θετικὴν ταύτην ἐνέργειαν τῆς ἀφαιρέσεως κατὰ πρόχειρον ὑπολογισμὸν 1.119.464 τετραγωνικῶν μέτρων, 168.478, τετραγωνικῶν πήχεων, 2.552.600 στρεμμάτων, ἐκτὸς τῶν ἐκτάσεων τῶν μεγάλων κτημάτων, Γέρακας, Βραῶνα, Πάτημα, Γαργητός, Λεγραινά, Σκαραμαγκᾶς, Μαγούλα, τῶν Μετεώρων ἐν Τρικκάλοις καὶ πολλῶν ἄλλων ἀπαλλοτριωθεισῶν καὶ διανεμηθεισῶν πρὸς ἀγροικὴν ἀποκατάστασιν, ἐὰν, λέγομεν, εἰς τὴν θετικὴν αὐτὴν ἐνέργειαν προστεθῇ καὶ ἡ ἀρνητικὴ διὰ τοῦ νόμου περὶ ἀποσβέσεως ἀγροικῶν χρεῶν καὶ τοῦ περὶ δραχμοποιήσεως, εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ ἀντιληπτός ὁ οἰκονομικὸς σεισμός, ὅστις, προστιθεμένης καὶ τῆς ἐποχῆς τῆς κατοχῆς, ἔφερε τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὴν οἰκονομικὴν θέσιν, ὥστε νὰ ἐπαιτῇ, τοῦτ' αὐτό, καὶ νὰ ἀναγκάζεται νὰ προστρέξῃ εἰς τὸ Κράτος ζητούσα παρ' αὐτοῦ, μετὰ τὰ ἀνωτέρω, δάνειον πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς, ἐφόσον ἐκ τῆς εἰς αὐτὴν ἀπομεινάσης μικρᾶς περιουσίας μόλις τὸ 1)3 τῶν δαπανῶν δύναται νὰ καλύψῃ.

Ἐπρεπε καὶ ἔδικαιούτο λοιπὸν νὰ πιστεῦν ἡ Ἐκκλησία, ἢ ἐν ἡμέραις θλίψεων καὶ δακρύων τοῦ Ἑθνους, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς περιστάσεις αὐτοῦ διαφόρους, ὑπάρξασα ἢ μόνη συμπαράστατις καὶ παρήγορος καὶ χορηγός, ὅτι ἡ ἐναντι τοῦ Κράτους πολιτεία καὶ συμπεριφορὰ αὐτῆς δὲν θὰ εἶχεν ὡς ἀμοιβὴν τὴν ἀχαριστίαν καὶ ὅτι θὰ ἐτύγχανεν ἴσης τοῦλάχιστον προσοχῆς καὶ μεταχειρίσεως πρὸς τὰς ἑτεροδόξους Ἐκκλησίας, καὶ ὅτι ἡ ἐκ τοῦ Συντάγματος παρεχομένη προστασία αὐτῆς ὡς ἐπισήμου καὶ ἐπικρατοῦσης, δὲν θὰ ἀπέβαινε λεκτικὸς καὶ μόνον τύπος, χωρὶς τινος περιεχομένου, οὔτε δὲ ἐφαντάσθη, οὐδ' ἦτο δυνατόν νὰ φαντασθῇ, ὅτι ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις θὰ ἐδοκίμαζεν ἀπὸ μέρους τῶν τέκνων αὐτῆς τοιαύτην πικρίαν, τὴν ὁποίαν δὲν ἐδοκίμασεν οὔτε κατὰ τὸν ἐθνικὸν ἐκείνον χιμῶνα τῆς τετρακοσιετοῦς δουλείας, οὔτε καὶ ὅταν βλέπῃ ὅτι ἡ περιουσία αὐτῆς διαρπάζεται, καθ' ὃν χρόνον οἱ νόμοι τοῦ Κράτους προστατεύουσι τὰς περιουσίας ἑτεροδόξων Ἐκκλη-

σιῶν ἐν Ἑλλάδι, αἵτινες μένουσιν ἀνέπαφοι καὶ διὰ τῶν ὁποίων ἀσκεῖται ὁ προσηλυτισμὸς εἰς βάρος τῆς ἐπικρατοῦσης Θρησκείας, (δρα ὑπ' ἀριθ. 1379)1949 ἀπόφασιν Συμβουλίου Ἐπικρατείας κηρύξασαν παράνομον τὴν ἀπαλλοτριῶσιν κτημάτων ἀγροτικῶν τῆς Δυτικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Νάξου πρὸς ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν καὶ ἀκυρώσασαν σχετικὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, καθόσον οὔτε τὸ Ν. Διάταγμα 260)47 οὔτε ὁ νόμος 823)48 ἐπιτρέπουσι τὴν τοιαύτην ἀπαλλοτριῶσιν κτημάτων τῆς Δυτικῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Νάξου).

* * *

Τὸ ἀντικλησιαστικὸν Νομοθετικὸν Διάταγμα 327)47 ἄχρι τοῦδε ἐφηρομένη ἐπὶ κτημάτων τῆς ρευστοποιητέας μοναστηριακῆς περιουσίας ὑπὲρ ἀκτημόνων γεωργῶν καὶ κτηνοτρόφων. Ἐξεταζόμενον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ταύτης δὲν ἀνταποκρίνεται πάντοτε πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, ἐφόσον ἀναγκαστικῶς μισθοῦνται κτήματα πρὸς μὴ γεωργοὺς καὶ κτηνοτρόφους. Καὶ ἔχομεν πρόσφατον παράδειγμα τῆς τοιαύτης μισθώσεως τοῦ ἐλαιῶνος Κορωνησίας ἐν Πρεβέζῃ, μισθωθέντος εἰς ἀλιεῖς, καθόσον ἐν Κορωνησίᾳ δὲν ὑπάρχουσιν οὔτε γεωργοὶ οὔτε κτηνοτρόφοι. Ἐξ ἀπόψεως δὲ οἰκονομικῆς εἶναι καταστρεπτικὸν διὰ τὸν ἰδιοκτήτην. Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι ὁ ἐλαιὸν τῆς ἐν Μυτιλήνῃ Ἱερᾶς Μονῆς Λειμῶνος ἐμισθώθη ἀντὶ δραχ. 28.853.500 ἐνῶ ὁ ΟΔΕΠ εἶχεν ἐπιτύχει ἐπὶ δημοπρασίας ἐτήσιον μίσθωμα δραχμῶν 114.856.000.

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Νομοθετικοῦ τούτου Διατάγματος ἐμισθώθησαν δυνάμει αὐτοῦ ἀναγκαστικῶς τὰ ἑξῆς κτήματα, ἀνήκοντα εἰς τὴν ρευστοποιητέαν μοναστηριακὴν περιουσίαν.

1) Κτήματα Ἱερᾶς Μονῆς Λειμῶνος ἐν Μυτιλήνῃ ἐκ στρεμμάτων 2.200 καὶ 6.429 ἐλαιοδένδρων ἐμισθώθησαν ἀναγκαστικῶς ἀντὶ δραχ. 28.853.500 ἐτησίως, ἐνῶ ὁ Ο.Δ.Ε.Π. εἶχεν ἐπιτύχει μίσθωμα δραχ. 114.856.000. Σήμερον δὲ τὸ μίσθωμα θὰ ὑπερέβαινε τὰ 250.000.000.

2) Ἐλαιόκτημα Κορωνησίας ἐν Πρεβέζῃ ἐκ 2.000 ἐλαιοδένδρων ἐμισθώθη ἀναγκαστικῶς ἀντὶ δραχ. 3.340.000 ἐτησίως, ἐνῶ ὁ ΟΔΕΠ εἶχεν ἐπιτύχει μίσθωμα δραχ. 26.500.500.

3) Ἀγρόκτημα Χάρακας—Λεγραινῶν ἐκ στρεμμάτων 1.045, ἑκτασις ἀκαλλιέργητος.

4) Καλλιεργήσιμοι ἐκτάσεις δάσους περιφερείας Βάρης—Κορωπίου ἐκ στρεμμάτων περίπου 600. Δασικὴ ἑκτασις ἀποψιλωθείσα ἐκ πυρκαϊᾶς.

5) Κτήματα νήσου Ἀμοργοῦ Ἱερᾶς Μονῆς Χοζοβιωτίσσης ἐκ στρεμμάτων 728 ἐμισθώθησαν ἀναγκαστικῶς ἀντὶ δραχ. 3.899.500 ἐνῶ ὁ Ο.Δ.Ε.Π. εἶχεν ἐπιτύχει ἐτησίως δραχ. 22.371.000.

6) Κτήματα Ἱερᾶς Μονῆς Κατερινοῦς ἐν Ἀκαρνανίᾳ ἐκ στρεμμάτων 250, ἐδόθησαν ἀντὶ δραχ. 725.000 ἀντὶ δραχ. 1.248.100, ἃς εἶχεν ἐπιτύχει ὁ ΟΔΕΠ διὰ τὰ 213 μόνον στρέμματα.

7) Λιβάδιον «Κεφαλή» ἐν Ἀντικύρρα Ἀμφίσσης ἐκ 3.300 στρεμμάτων, ἐξ ὧν καλλιεργήσιμα τὰ

600. Τελεῖ ὑπὸ ἐνοικιοστάσιον βοσκῶν μὲ μίσθωμα ὀλίγον, ἀνάλογον δὲ θὰ εἶναι καὶ τὸ μίσθωμα βάσει τοῦ Ν. Δ. 327/47.

8) Καπνοκτῆματα περιφερείας Γραμματικοῦς τῆς Ἀκαρνανίας ἐκτάσεως στρεμμάτων 283. Ταῦτα κατέχονται ἀυθαίρετως ὑπὸ τοῦ συνεταιρισμοῦ, ὑπὲρ οὗ ἐγένετο ἡ ἀναγκαστικὴ μίσθωσις. Ὁ ΟΔΕΠ εἶχεν ἐπιτύχει ἐτήσιον μίσθωμα δραχμῶν 9.655.000.

Ἡ ἀντιπαροβολὴ τῶν ἀριθμῶν εἶναι εὐγλωττος ἀπόδειξις τοῦ σκοποῦ τοῦ νομοθέτου, ὅστις δὲν εἶναι ἄλλος εἰ μὴ ἡ στέρησις τῶν εἰσοδημάτων τῆς Ἐκκλησίας ἐκ τῆς περιουσίας αὐτῆς, ἣτις ἀφαιρεῖται ἀστεροῦσα αὐτὴν τῶν μέσων ὑπάρξεως.

* * *

Ὡς εἶναι γνωστὸν, ἐν ἔτει 1931 ἰδρύθη ὁ ΟΔΕΠ, παρεχωρήθη δ' εἰς αὐτὸν μέρος τῆς ὅλης μοναστηριακῆς περιουσίας πρὸς ρευστοποίησιν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς δι' αὐτῆς πληρώσεως ἐκκλησιαστικῶν ἀναγκῶν, τῆς μισθοδοσίας τῶν Σεβ. Ἀρχιερέων, τῆς τῶν Ἱεροκηρύκων, τῆς τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τοῦ ΟΔΕΠ καὶ λοιπῶν τοιούτων, τῆς καταβολῆς μισθῶν διὰ τὴν φύλαξιν τῶν κτημάτων, διὰ δικαστικὰ καὶ λοιπὰ ἐκκλησιαστικὰ ἔξοδα. Ἡ μετὰ τὸν γενόμενον τοῦτον διαχωρισμὸν ἀφεθεῖσα εἰς τὰς Ἱερὰς Μονὰς περιουσία ὀνομάσθη διατηρητέα, διαχειριζομένη ὑπὸ τὸν ἕλεγχον τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου παρὰ τοῦ Ἡγουμένουσυμβουλίου καὶ σκοποῦσα τὴν πληρῶσιν τῶν ἀναγκῶν ἐκάστης Ἱερᾶς Μονῆς, τῶν ἀναγκῶν τῶν Μητροπολιτικῶν γραφείων, τῶν Φιλοπτώχων ταμείων καὶ δι' ὁμοίας ἄλλας ἐκκλησιαστικὰς ἀνάγκας.

Ἀμφότερα τὰ εἶδη ταῦτα δὲν ἀποτελοῦσι δύο διακεκριμένας ἀλλήλων περιουσίας, ἀλλὰ μίαν, τὴν μοναστηριακὴν. Καὶ ἡ Ἐκκλησία δὲν παρατηρεῖ αὐτὰς κεχωρισμένως, ἀλλὰ καὶ τὰς δύο ταύτας ὡς μίαν καὶ ἑνιαίαν ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν, μὴ διαφοροποιοῦσα αὐτάς, καθόσον καὶ αἱ δύο ἀποτελοῦσι τὴν μίαν καὶ ἑνιαίαν ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν, μὲ δύο κλάδους, ἀναλόγως τῶν σκοπῶν ἐκάστης, οἵτινες εἶναι πάντως ἐκκλησιαστικοί, ἀφορῶντες τὴν πληρῶσιν ἐκκλησιαστικῶν ἀναγκῶν. Ἐπομένως ἡ Ἐκκλησία ἐν τῇ ὑποστηρίξει τῶν ἀπόψεων αὐτῆς ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς περιουσίας τῆς δὲν ἔχει ὑπ' ὄψει αὐτῆς τὴν μίαν ἢ τὴν ἑτέραν τούτων, ἀλλ' ἀμφοτέρω, ἀν δὲ διεμαρτύρητο μέχρι τοῦδε εἰδικῶς διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ν. Διατάγματος 327/47 ἐπὶ τῆς ρευστοποιητέας περιουσίας τῆς, τοῦτο συνέβαινε διότι μέχρι σήμερον ἐπὶ τῆς διατηρητέας δὲν ἐφηροῦτο τὸ Νομοθετικὸν τούτο Διάταγμα, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐξηροῦτο ἐκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ κατὰ τὸ ἐδάφ. 2 τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος 327/47 προβλεπομένου Διατάγματος, δι' οὗ θὰ ἐξηροῦντο τῆς ἀναγκαστικῆς ταύτης μισθώσεως αἱ ἀπαράιτητοι γαῖαι διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἱστορικῶν Μονῶν, καὶ συνεπῶς θὰ ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ ἡ ἐκδοσις αὐτοῦ περὶ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἱστορικῶν Μονῶν.

Καὶ ἐπεχειρήθη μὲν τότε ἐν ἔτει 1947 καὶ μετὰ

ταῦτα ἢ ἐκδοσις τοῦ προβλεπομένου τούτου Διατάγματος, συνταχθέντος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἀλλὰ δὲν ἐπραγματοποιήθη ἢ δημοσιεύσῃς αὐτοῦ, καθόσον οἱ ἀπὸ τοῦ 1947 διατελέσαντες Ὑπουργοὶ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ Παιδείας, ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, δὲν συνήνουν εἰς τὴν προσυπογραφήν καὶ παρ' αὐτῶν τοῦ Διατάγματος τούτου, ἀπαιτουμένην ἐκ τοῦ Ν. Διατάγματος 327]47. Οὕτω δέ, μὴ ἐκδιδόμενον τοῦ Διατάγματος, τὸ Νομοθετικὸν Διάταγμα 327]47 δὲν ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ τῆς διατηρητέας τῶν Ἱερῶν Μονῶν περιουσίας. Τελευταίως ὅμως αἱ ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεις, αἱ ἀπαιτήσεις τῶν διαφόρων παραγόντων καὶ αἱ ἀξιώσεις τῶν ἐποφθαλμιῶντων τὴν μοναστηριακὴν περιουσίαν ἐπέδρασαν, ὥστε, ὡς φημι λογεῖται, νὰ προσυπογραφή τὸ Διάταγμα τοῦτο περὶ τῶν ἱστορικῶν Μονῶν καὶ παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων.

* * *

Εἶναι ἐπάναγκες, Μακαριώτατε, νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς παρελθούσαν ἐποχὴν διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ ζητήματος. Καθ' ὃν χρόνον κατὰ τὴν παρελθούσαν περιόδον τῆς Βουλῆς συνεζητεῖτο τὸ Σύνταγμα καὶ ἠσγολεῖτο ἐπ' αὐτοῦ ἢ ἐπ' αὐτῆς ὁρισθείσα Συνταγματικὴ Ἐπιτροπὴ, ἢ Ἐκκλησία δὲν ἐπαύσατο μεριμνῶσα καὶ ἐνεργοῦσα διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἄρθρου 143 τοῦ σχεδίου Συντάγματος περὶ τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως καὶ τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων. Πρὸς τοῦτο ἔλαβον χώραν πολλαὶ καὶ μακρᾶι συζητήσεις ἐκ μέρους τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος καὶ εἰς τὸ Συντονιστικὸν Κυβερνητικὸν Συμβούλιον καὶ ἰδιαίτερος μετὰ τῶν ἀρμοδίων κ. κ. Ὑπουργῶν. Ὅμοίως συνειργάσθημεν καὶ ἡμεῖς κατ' ἐντολὴν Ὑμῶν μετὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Συντονιστικοῦ Συμβουλίου ὁρισθείσης Ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Ὑπουργῶν ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ, Παιδείας καὶ Γεωργίας εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ Ν. Διατάγματος 327]47 καὶ ἐξητάσαμεν τὸ ζήτημα τῶν ἱστορικῶν Μονῶν, εὐχαρίστως δὲ ἀνεκοινώσαμεν δι' ἐκθέσεως ἡμῶν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ὅτι ἐπεκράτησεν ἡ ἀποψὶς τῆς Ἐκκλησίας, καθ' ἣν πᾶσαι αἱ ἐν τῷ Κράτει Ἱεραὶ Μοναὶ εἶναι ἱστορικαί, καθόσον πᾶσαι συνεισέφερον εἰς τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα καὶ παρέσχον εἰς αὐτὸν πολῦτιμον βοήθειαν. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν ἢ Ὑμετέρα Μακαριότης, κατόπιν συναντήσεων μετὰ τοῦ Συντονιστικοῦ Συμβουλίου καὶ μακρῶν καὶ ἐπιμόνων συζητήσεων, ἐπέτυχε νὰ γίνωσιν ἀποδεκταὶ αἱ ἀπόψεις τῆς Ἐκκλησίας, διατυπωθεῖσαι εἰς ἀπόφασιν τοῦ Συντονιστικοῦ Κυβερνητικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς ἢ Ἐκκλησία παρεχώρει διὰ τοὺς ἀκτήμονας μέρος τῆς περιουσίας τῆς. Ἡ ἀπόφασις ἔχει ὡς ἐξῆς:

«Ἐξαιροῦνται τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 143 τοῦ σχεδίου Συντάγματος ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως τὰ κάτωθι κτήματα τῆς Ἐκκλησίας: 1) ἀγροὶ ἐκτάσεως τριακοσίων τοῦλάχιστον στρεμμάτων, κατὰ Ἱερὰν Μονήν, 2) ἀμπελοὶ ἐκτάσεως ἑκατὸν τοῦλάχιστον στρεμμάτων κατὰ Ἱερὰν Μονήν, 3) οἱ ἀπανταχοῦ

ἐλαιῶνες, ὀπωρῶνες, κῆποι οἰασθήποτε ἐκτάσεως ἀνήκοντες εἰς τὴν διατηρητέαν ἢ μὴ περιουσίαν, 4) ἀπαντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα, διατηρητέα ἢ μὴ, τὰ κείμενα ἐν Ἀττικῇ καὶ ταῖς περιφερείαις τῶν Μητροπόλεων Σπάρτης, Δημητριάδος, Μυτιλήνης, 5) ἐκ τῶν λιβαδίων ἑκτασις ἀναγκαιούσα διὰ τὴν βόσκησιν 200 τοῦλάχιστον ζώων.

»Τὰ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ἐξαιρούμενα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀγροτικά κτήματα τῆς Ἐκκλησίας δὲν ὑπόκεινται εἰς ἐπίταξιν, ἀναγκαστικὴν μίσθωσιν ἢ ἄλλην τινὰ δέσμευσιν πλὴν τοῦ ἐνοικιοστασίου».

Ἡ ἀπόφασις αὕτη διαβιβασθεῖσα ὑπὸ τῶν τότε Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ Γεωργίας κ. κ. Τσάτσου καὶ Γουλοπούλου καὶ ἀνακοινωθείσα εἰς τὴν Συνταγματικὴν Ἐπιτροπὴν, ἐγένετο δεκτὴ. Πλὴν τὸ Σύνταγμα δὲν ἐψηφίσθη καὶ οὕτω παρέμεινεν ἐν ἰσχύϊ τὸ Ν. Διάταγμα 327]47 ὡς δαμόκλειος ἐπάθη ἐπὶ τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας, μετὴν ἀπειλήν νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ τῆς διατηρητέας.

* * *

Εὐρίσκειται ἢ Ἐκκλησία ὑποχρεωμένη νὰ δηλώσῃ ὅτι ὑπὸ τὸν τύπον τῆς ἀναγκαστικῆς μισθώσεως ὑπάρχει συγκεκαλυμμένη ἀπαλλοτριώσις, καὶ ὅτι ἂν πρὸς τοὺς ἀκτήμονας γεωργοὺς καὶ κτηνοτρόφους τὸ Κράτος δεικνύη συμπάθειαν, τὴν αὐτὴν καὶ μείζονα ἔτι τρέφει καὶ ἢ Ἐκκλησία, οὐσα διατεθειμένη, ὡς πάντοτε, νὰ προκρίνῃ αὐτὴ διὰ τὴν μίσθωσιν ἢ παραχώρησιν κτημάτων πρὸς τοὺς ἀκτήμονας γεωργοὺς καὶ κτηνοτρόφους, πάντως ὅμως τοὺς ἀνεγνωρισμένους ἐπισήμως τοιούτους καὶ οὐχὶ τοὺς προσποιουμένους τοὺς ἀκτήμονας καὶ ζητοῦντας νὰ πλουτίωσιν εἰς βάρος τῆς Ἐκκλησίας, ὡς τοῦτο ἔλαβε χώραν κατ' ἐπανάλησιν εἰς τὸ παρελθὸν ὑπὸ τοῦ Κράτους, ὅτε οἱ μὲν ἀκτήμονες παρωράθησαν, ἡμεῖσθησαν δὲ οἱ εὐποροὶ καὶ οἱ διαθέτοντες πολιτικὴν ἰσχύν.

Δὲν νομίζει ἢ Ἐκκλησία, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ διατίθῃται ἢ ἰδιοκτησία αὐτῆς παρ' οὐδενός, καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κράτους ἀκόμη, ἐν παντελεῖ ἀπουσία καὶ ἀγνοία αὐτῆς. Καὶ ναὶ μὲν κατὰ τὸ Σύνταγμα ἐξαιρέσιν ἀποτελεῖ τῆς ὑπ' αὐτοῦ τιθεμένης ἀρχῆς τοῦ ἀναφαιρέτου τῆς ἰδιοκτησίας ἢ διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν ἢ προφανῆ ἀνάγκην διάθεσις αὐτῆς, πλὴν ἢ ἠθικὴ βᾶσις, ἐπὶ τῆς ὁποίας αὕτη ἐρείδεται, εἶναι ἐν προκειμένῳ 1) ἢ πλήρης ἀποζημίωσις, 2) ἢ διαλεύκανσις τῆς ἐννοίας τῆς ὠφελείας ἢ τῆς ἀνάγκης, διὰ νὰ μὴ καταντήσῃ ἢ δυνατότης αὕτη αὐτόχρημα αὐθαιρεσία καὶ κατάφωρος ἀδικία, διότι ὁ συνταγματικὸς νομοθέτης οὐδέποτε ἐφαντάσθη τοιαύτην σύγχυσιν ὁρίων, οὔτε δὲ εἶναι νοητὴ, οὔτε καὶ ἐκ τοῦ δικαίου πηγάζει ἢ σκέψις τῆς ἀπογυμνώσεως τοῦ ἐνὸς χάριν τοῦ πλουτισμοῦ τοῦ ἄλλου, καὶ 3) ὁ καθορισμὸς ἐπισήμως τῆς ἰδιότητος ἐκάστου ὡς ἀκτήμονος.

* * *

Ἐξετάζοντες τὸ οὐσιαστικὸν μέρος τῆς τοιαύτης ἐνεργείας δὲν εὐρίσκομεν τόσῃν ἀπόδοσιν, ὅσῃν ἴσως φαντάζονται οἱ ἐπιδιώκοντες τὴν ἀπαλλοτριώσιν ἢ τὴν ἀναγκαστικὴν μίσθωσιν. Ἐὰν ληφθῇ π.χ. ὡς

βάσις ἡ τεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Συντονιστικοῦ Συμβουλίου, ἥτις, ὡς πληροφοροῦμεθα, τίθεται καὶ ἐν τῷ Διατάγματι περὶ ἱστορικῶν Μονῶν, θεωρουμένων πασῶν ὡς τοιούτων, τῆς ἐξαιρέσεως 300 στρεμμάτων ἀγρῶν κατὰ Ἱερὰν Μονήν, ἐκ τοῦ συνόλου τῶν 200.000 περίπου εἰς ἕκτασιν στρεμμάτων ἀγρῶν, ἀφαιρουμένων τῶν 60.000 ἅτινα θὰ παραμείνωσιν εἰς τὰς 200 περίπου Μονάς, ἀπομένουσιν 140.000 στρέμματα. Ταῦτα ὅμως δὲν ἀποτελοῦσι συμπαγεῖς μεγάλας ἐκτάσεις, ἀλλὰ μικρὰς καὶ ἀπομιμακρυσμένας ἀλλήλων. Ταῦτα καὶ μόνον θὰ ἀπομείνωσι πρὸς ἐκχώρησιν πρὸς τοὺς ἀκτήμονας γεωργοὺς καὶ κτηνοτρόφους, καθόσον ἐκ τῶν ὀπωρῶνων, ἀμπέλων καὶ κήπων ἐκ 13.000 στρεμμάτων οὐδὲ λόγος δύναται νὰ γίνῃ. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς βοσκοτόπους εἶναι ἀνάγκη νὰ διακρίνωμεν τούτων τὰ λιβάδια, ἐφ' ὧν ἀπαγορεύεται λόγῳ τῆς ἀναδασώσεως ἡ ποιμνιοβοσκῆ. Ἐκ τῶν ἀπομενόντων ὀλίγων βοσκοτόπων, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ διὰ τὰ ποιμνία τῶν Ἱερῶν Μονῶν ὀρισθησομένου, ἐλάχιστα θὰ ἀπομείνωσι διὰ τοὺς ἀκτήμονας, ἐφόσον ἡ ὅλη ἕκτασις αὐτῶν ὑπολογίζεται εἰς 900.000 στρέμματα. Ἀπομένουσι μετὰ ταῦτα οἱ ἐλαιῶνες. Τούτους ἐξήρουν ἡ ἀπόφασις τοῦ Συντονιστικοῦ Κυβερνητικοῦ Συμβουλίου, κατόπιν ἐπιμονῆς τῆς Ἐκκλησίας, καθόσον σήμερον ἡ ὅλη περιουσία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ ἀστική καὶ οἱ ἐλαιῶνες, καὶ ἐπ' αὐτῶν στηρίζεται ἡ Ἐκκλησία, ὡς ἀνεπίτευξεν διὰ μακρῶν ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης εἰς τὸ Συντονιστικὸν Συμβούλιον καὶ τοὺς κ. κ. Ὑπουργοὺς. Ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν ἐλαιοδένδρων δὲν εἶναι μεγαλύτερος τῶν 164.000. Ὅλοι αἱ Ἱερὰι Μοναὶ δὲν ἔχουσιν ἐλαιῶνας, ἀλλ' ὄρισμένοι ἐξ αὐτῶν, αἰτινες ὅμως δὲν κέκτηνται ἄλλου εἴδους περιουσίαν. Ἐὰν λοιπὸν ἀφεθῆ εἰς τὴν Μονὴν μόνον ἀριθμὸς 2.000 ἐλαιοδένδρων, ὡς ζητεῖ τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας, δὲν εἶναι δυνατόν μὲ τὸ ἀνὰ διέταξιν ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων ἐλαιοδένδρων εἰσόδημα νὰ ὑπάρξῃ ἡ Μονή. Ἐπειτα ὑπάρχουσι καὶ Μοναὶ συντηρούμεναι ἐκ τῆς μισθώσεως λιβαδίων μόνον, μὴ ἔχουσαι ἄλλου εἴδους περιουσίαν. Πῶς θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ἡ Μονὴ ὅταν στερηθῆ τῆς μόνῃς περιουσίας της;

Ὡς προκύπτει ἐκ τούτων, ἡ Ἐκκλησία στηρίζεται εἰς τὴν ἀστικὴν περιουσίαν καὶ εἰς τὰ ἐλαιόδενδρα, διότι αὐτὰ τὰ δύο ἀποτελοῦσι τὴν, ἐφ' ἧς δύναται νὰ ὑπολογίσῃ, περιουσίαν, δὲν εἶναι δὲ δυνατόν νὰ στηριχθῆ εἰς τοὺς κήπους, τοὺς ὀπωρῶνας καὶ τοὺς ἀμπελώνας.

Εἶναι ἀνάγκη ἐπίσης τὰ τονισθῆ, ὅτι ὁ ΟΔΕΠ, τῆ εισηγήσει τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, προβαίνει μόνος ἀφ' ἑαυτοῦ, χωρὶς τὸ Ν. Δ. Διάταγμα 327/47, εἰς τὴν ὁμαλὴν καὶ εἰρηνικὴν ἐφαρμογὴν, ἐφόσον τελευταίως διένειμε καὶ ἀποκατέστησε πλέον τῶν 200 πτωχῶν καὶ ἀκτημόνων οἰκογενειῶν γεωργῶν εἰς πολλὰς περὶ τῆς Σπάρτης κοινότητας, ἐκποιήσας εἰς χαμηλὰς τιμὰς τὰ ἐμφυτευτικά δικαιώματα του, ὡς καὶ χιλιάδας ἐλαιοδένδρων, κειμένων ἐντὸς αὐτῶν, ἀποσπᾶσας τὴν εὐγνωμοσύνην τούτων. Ἐπίσης ὁμοίᾳ συντελεῖται ἐργασία εἰς τὸν ΟΔΕΠ σήμερον ἀπὸ τοὺς κ. κ. Νομικοὺς αὐτοῦ Συμβούλους,

ἐντατικῶς ἐργαζομένους κατόπιν ἡμετέρας παραγγελίας διὰ τὴν ὁμοίαν μετ' οὐ πολὺ ἐνέργειαν ἐπὶ τῶν ἐμφυτευτικῶν κτημάτων ἐν Ἀττικῇ καὶ Κορινθίᾳ, ἀνερχομένων εἰς χιλιάδας στρεμμάτων.

* * *

Εὐνόητον, μετὰ τὸν ἀνωτέρω ἀπολογισμὸν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία σήμερον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς ρευστοποιητέας περιουσίας παραμένει μὲ μίαν μικρὰν τοιαύτην ἐξ ὀλίγων ἀστικῶν κτημάτων καὶ ἐλαιοδένδρων, ἐξ ἧς πορίζεται, μετὰ τῶν ἐκ τῶν λουτρῶν Βουλευαγμένης ἐσόδων, περὶ τὸ 1—1.500.000.000, ἐνῶ ἀντιστοίχως ἔχει δαπάνας τακτικὰς ἀνερχομένας εἰς δραχμὰς 5.500.000.000, καλύπτουσα τὸ προκείμενον ἔλλειμμα διὰ δανεισμῶ ἀπὸ τὸ Κράτος. Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς δὲ τῆς διατηρητέας περιουσίας παραμένει μὲ μίαν ἐπίσης μικρὰν περιουσίαν διαφόρου εἴδους κατὰ Ἱερὰν Μονήν, ἐφόσον ἄλλη τούτων ἔχει μόνον βοσκοτόπους, ἄλλη ἀγρούς, ἄλλη ἐλαιῶνας, ἐξ ἧς ἀποζῶσιν αἱ Ἱερὰι Μοναὶ, βοηθοῦσαι ταῦτοχρόνως καὶ ἐπικουροῦσαι ἐκκλησιαστικοὺς σκοποὺς καὶ ἀνάγκας καὶ φιλοξενοῦσαι πλῆθος ἐπισκεπτῶν ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν, ἐρχόμεναι δὲ καὶ ἀρωγοὶ εἰς κοινοφελῆ ἔργα τῶν περὶ κοινοτήτων. Πολλὰί τούτων ἀληθῶς φυτοζωοῦσιν ἔχουσαι ἀνάγκην ὑλικῆς ἐνισχύσεως διὰ νὰ ἐπιζήσωσι. Δὲν εἶναι λοιπὸν δυνατόν ν' ἀπογυμνωθῶσι, διότι τοῦτο σημαίνει ἐξαφανισμὸν αὐτῶν, αἰτινες ὑπῆρξαν καὶ ὑπάρχουσι καὶ σήμερον κέντρα θρησκευτικὰ ὄσον καὶ ἐθνικὰ.

Αὐτὰ ἀνεπτύχθησαν ἐνώπιον τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς γνωστὸν τῆ Ὑμετέρα Μακαριότητι, ἥτις καὶ ἠκύρωσε προηγουμένην ἀπόφασιν αὐτῆς περὶ τοῦ ἀρθροῦ 143 τοῦ σχεδίου Συντάγματος καὶ ἀπεδέξατο τὸ ἀναπαλλοτρίωτον τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας διὰ ψήφων 28 κατὰ 6 μὲ 4 ἀποχάς, τὴν ἐσπέραν τῆς 18ης Νοεμβρίου 1949.

Ἡ ἰδέα τῆς βοηθείας τῶν ἐνδεῶν καὶ ἀκτημόνων γεωργῶν καὶ κτηνοτρόφων, περιλαμβανομένη ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς φιλανθρωπίας, δὲν εὗρσκει τὴν Ἐκκλησίαν ἀδιάφορον, διότι αὐτὴ ἔργῳ καὶ λόγῳ διδάσκει τὴν πρὸς αὐτοὺς συμπάθειαν, ἔδωκε δὲ μέχρι τοῦδε πολλὰ εἰς ἀριθμὸν καὶ ἕκτασιν δειγμάτων τῆς τοιαύτης ἀγάπης τῆς πρὸς τοὺς ἀκτήμονας αὐτοὺς, γνωστὰ εἰς τὸ Κράτος. Τὴν φιλανθρωπίαν καὶ συμπάθειαν αὐτὴν ἐννοεῖ καὶ ἡδη ἡ Ἐκκλησία, παρ' ὅλην τὴν ἐνδειαν αὐτῆς, πλὴν ὅμως οὐχὶ ποτὲ ὑπὸ τὸν τύπον τῆς αὐθαιρέτου διαθέσεως καὶ τῆς ἐκ ταύτης τελείας ἀπογυμνώσεως αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὑπολειφθείσης περιουσίας της, μετὰ τὰς διαδοχικὰς καὶ πολλὰς ἀφαιμάξεις, ἃς ὑπέστη μέχρι τοῦδε. Ἄν δὲ ἡ Ἐκκλησία λόγῳ τῶν τοιούτων ἀφαιμάξεων καὶ τῆς ἐκ τούτων στερήσεως τῶν μέσων ἐφάρθασεν εἰς τὸ σημεῖον νὰ δανείζηται, φαντάζεται τις ποῖον θὰ εἶναι τὸ κατάντημα μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ν. Διατάγματος 327/47.

Διὰ τοῦτο ἡ Ἐκκλησία πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν κυβερνώντων ἐπὶ τῶν σχέσεων αὐτῆς τούτων, ζητοῦσα νὰ μὴ πλήττηται διὰ τοιούτων νομοθετικῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα παρουσιάζονται μὲν

ὡς ἐξυπηρετοῦντα κοινωνικούς σκοπούς, ταῦτο χρό-
νος ὅμως διαλύουσι τὴν πνευματικὴν ζωὴν καὶ κα-
ταρρίπτουσι πνευματικὰς ἀξίας, ὡς ἡ Ἐκκλησία,
τὴν ὁποῖαν καθιστῶσιν ἀνίκανον, ὅπως ἐπιδιώξῃ καὶ
ἐκπληρώσῃ τοὺς πνευματικούς σκοπούς τῆς ἐν τῇ
χριστιανικῇ κοινωνίᾳ. Δὲν πρέπει δὲ νὰ λημονῇ τὸ
Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὸν Κράτος, ὅτι εἰς ἀλλοθρή-
σκους ἐπικρατείας διαβιοῦσιν Ὁρθόδοξοι Ἐκκλη-
σίου, στηριζόμενοι ἐπὶ ὁμοίων περιουσιακῶν στοι-
χείων, ἅτινα σέβονται αἱ ἀλλόθρησκοι Κυβερνήσεις
καὶ ὅτι τυχὸν ἐφαρμογὴ τῆς θρολλουμένης καὶ ἐπι-
ζητουμένης ἐνταῦθα ἀρπαγῆς τῆς μοναστηριακῆς πε-
ριουσίας θὰ ἀποτελέσῃ τὴν δικαιολογητικὴν βᾶσιν
παρομοίου ἐνεργείας ἀπὸ μέρους τῶν ἀλλοθρήσκων.
Εἶναι, λοιπόν, ἀνάγκη σκέψεως περισσοτέρας καὶ
σταθμίσεως ἀκριβοστερέας τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμά-
των, διότι αἱ συνέπειαι μιᾶς τοιαύτης τακτικῆς τοῦ
Κράτους θὰ εἶναι εἰς ἔκτασιν καὶ σοβαρότητα πολὺ
μεγαλύτεραι.

Ἡ Ἐκκλησία, μὴ ἀρνούμενη τὴν πρὸς ἀκτήμο-
νας γεωργούς καὶ κτηνοτρόφους βοήθειάν της, εἶναι
ἀνάγκη, καθ' ἡμᾶς, νὰ ἀνακοινώσῃ τὰ ἑξῆς:

1) Ὅτι θεωρεῖ τὴν τε ρευστοποιητέαν καὶ τὴν
διατηρητέαν μοναστηριακὴν περιουσίαν ὡς μίαν καὶ
ἀδιαίρετον ἐκκλησιαστικὴν τοιαύτην, μὴ διακρίνουσα
καὶ μὴ ὑπερτιμῶσα τὴν μίαν τῆς ἄλλης.

2) Ὅτι διὰ πᾶν ὅ,τι αὕτη θέλει παραχωρήσῃ, θὰ
τύχῃ, κατὰ τὴν συνταγματικὴν διάταξιν, ἀποζημιώ-
σεως.

3) Ὅτι εἶναι διατεθειμένη, μετὰ τὰ ἀνωτέρω, νὰ
παραχωρήσῃ αὐτῇ ἰδίᾳ, χωρὶς ἐξαναγκασμοῦ, ἐκ τῆς
ἀπομεινάσης περιουσίας της μόνον εἰς ἐπισήμως ἀνε-
γνωρισμένους καὶ πραγματικούς ἀκτήμονας γεωργούς
καὶ κτηνοτρόφους, κατόπιν ὀρισμένης διαδικασίας
πρὸς πιστοποίησιν τῆς ἀκτημοσύνης αὐτῶν.

4) Ὅτι ὡς προϋπόθεσιν τούτων τοποθετεῖ τὴν
ἄμεσον κατάργησιν τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος
327/47 καὶ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἀναγκαστικῶς μισ-
θωθέντων δυνάμει αὐτοῦ, διότι θεωρεῖ τούτο δη-
μευτικόν, ἀντιβαῖνον εἰς τὰς ἠθικὰς ἀρχὰς καὶ τὰς
διεπούσας τὴν Ἐκκλησίαν καὶ Πολιτείαν σχέσεις,
μάλιστα δὲ συντελοῦν ἀντιθέτως εἰς τὴν διατάραξιν
αὐτῶν.

Πρέπει νὰ κατανοηθῇ, Μακαριώτατε, ὅτι ἡ Ἐκ-
κλησία δὲν εἶναι ἰδιώτης ἀλλὰ θεῖον Καθίδρυμα,
ἐπιδιώκον πνευματικούς ἀλλὰ καὶ κρατικούς σκοπούς,
ἐφόσον καταβάλλει μισθοδοσίας Ἱεραρχῶν καὶ Ἐκ-
κλησιαστικῶν ὑπαλλήλων. Πρέπει νὰ γνωσθῇ—καὶ
ὑπογραμμίζομεν αὐτὸ—ὅτι εἰς τὴν γειτονικὴν Γιουγ-
κοσλαβίαν ἡ Κυβέρνησις ἤρχασεν ἀποδίδουσα εἰς τὴν
Ἐκκλησίαν τὴν ἀπ' αὐτῆς ἀφαιρεθεῖσαν περιουσίαν
της, ἀλλὰ καὶ ὅτι ὁμοίως κίνησις τοιαύτη παρατηρεῖ-
ται καὶ εἰς τὰς χώρας τοῦ Σιδηροῦ Παραπετάσματος.
Πρέπει λοιπὸν νὰ κατανοηθῇ ὅτι δὲν δύναται ἡ Ἐκ-
κλησία νὰ στερηθῇ τῆς ὑπαρχούσης σήμερον μικρᾶς
περιουσίας της, μετὰ τὰς τόσας δωρεὰς καὶ τὰς μεγά-
λας ἀφαιρέσεις ἀπ' αὐτῆς, καὶ ὅτι τὴν ἀπομείνασαν

Ε Π Ι Σ Τ Ο Λ Η

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως
κ. Σοφοκλῆ Βενιζέλον ἢ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐπ-
έδωκε σήμερον τὸ ἀκόλουθον ἔγγραφον:

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19ῃ Ἰουνίου 1951

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα
τὸν Κύριον Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως

Ἐ ν τ α ὀ θ α

Κύριε Πρόεδρε,

Εἰς τὰς ἐφημερίδας ἀνεγράφη τελευταίως ὅτι,
ἡ διακομματικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς συσκε-
φθεῖσα κατέληξεν εἰς ἀπόφασιν, τὴν ὁποῖαν
ἀνεκοίνωσε καὶ πρὸς Ὑμᾶς, ἀποδεξαμένους ταύ-
την, καὶ διὰ τῆς ὁποίας ἡ Ἐκκλησία ἀφαιρεῖ-
ται παντελῶς τῆς ὑπαρχούσης σήμερον μικρᾶς
ἀγροτικῆς ἐν γένει περιουσίας της, ἀπογυμνου-
μένη οὕτω καὶ μὴ δυναμένη συνεπῶς νὰ ἐξα-
κολουθήσῃ τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐπιτέλειαν τῶν
σκοπῶν αὐτῆς.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπενθυμίσωμεν εἰς τὴν Ὑ-
μετέραν Ἐξοχότητα ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας
ὅτι, ὅλαι αἱ σελίδες αὐτῆς, παραλλήλως πρὸς
τὰ ἀνδραγαθήματα τῶν ἐνδόξων ἡμῶν προγόν-
των, εἶναι πλήρεις καὶ ὁμοίων τοιούτων τῆς
Ἐκκλησίας, εἰσενεγκούσης εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ

.....
αὐτὴν περιουσίαν, τῆς ἐννοεῖ νὰ ὑπερασπίσῃ ἀπὸ πά-
σης προσβολῆς, μὴ ἐπιτρέπουσα νὰ ἀπογυμνωθῇ.
Διὰ τοὺς λόγους δὲ τούτους, ἀπευθυνόμενη πρὸς τὸ
Κράτος, πρέπει νὰ ζητήσῃ πληρῆ ὑπ' αὐτοῦ κατα-
νόησιν τῆς θέσεως, τῆς ἀποστολῆς καὶ τῶν ἀναγκῶν
αὐτῆς, ὡς καὶ τὸν σεβασμὸν τῶν δικαιωμάτων της.
Πρέπει νὰ πιστευθῇ ὅτι δὲν δύναται ἡ Ἐκκλησία νὰ
προχωρήσῃ, ἂν στερηθῇ τῆς ὀλίγης αὐτῆς περιουσίας
της διὰ ττοιούτων ἐξαναγκαστικῶν μέσων, ἅτινα δὲν
προσπορίζουσιν ἐπὶ πλέον τιμὴν εἰς Κράτος Δικαίου.

Διὰ τελευταίαν φορὰν εἶναι ἀνάγκη ἡ Ἐκκλησία
νὰ διαμαρτυρηθῇ διὰ τὴν θρολλουμένην ἐφαρμογὴν
τοῦ Ν. Διατάγματος 327/47 καὶ νὰ διαμαρτυρηθῇ ἐν-
τονώτατα, ζητοῦσα τὴν κατάργησιν αὐτοῦ καὶ ἐπι-
στροφὴν τῶν δυνάμει αὐτοῦ μισθωθέντων καὶ δη-
λοῦσα, ὅτι δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον εἰς αὐτὴν πλέον,
ἀλλὰ καὶ οὔτε δύναται νὰ καταλίπῃ ἔκθετα τὰ δι-
καιώματα αὐτῆς, ὑπὲρ τῶν ὁποίων θέλει ἀμυνθῇ δι'
ὧν κέκτηται μέσων, οὔτε δὲ θὰ μείνῃ ἀπαθῆς θεα-
τῆς εἰς περιπτώσιν ἀρπαγῆς τῆς μοναστηριακῆς πε-
ριουσίας διὰ τῆς περαιτέρω ἐφαρμογῆς τοῦ Ν. Δια-
τάγματος 327/47.

Τῆς Ὑμετέρας περισπουδάστου Μακαριότητος
Ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ Ἀδελφός
Ὁ Οἰκονομικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἐκκλησίας
† Ὁ Λαρίσης ΔΗΡΟΘΕΟΣ

αἷμα καὶ χρῆμα, καὶ ὅτι, ἂν ὁ ἱερός ἐκεῖνος ἀγὼν ἤχθη εἰς πέρας τῆ εὐλογίᾳ τοῦ Θεοῦ, εἰς τοῦτο συνετέλεσε κατὰ δεύτερον καὶ κατὰ μέγα μέρος ἡ Ἐκκλησία, τόσον προεπαναστατικῶς διὰ τῆς διατηρήσεως ἀσβέστου τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ τοῦ ἔθνικοῦ φρονήματος, ὅσον καὶ διὰ τῆς παρουσίας τῆς καὶ μετεπαναστατικῶς; Εἶναι ἀνάγκη ὁμοίως νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι, ἡ Ἐκκλησία ἦτο ἐκεῖνη, ἣτις εἰς τὸ ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν πτωχὸν καὶ ἀρτιπαγῆς Κράτος παρεχώρησε τὴν παρουσίαν 400 περιπου Μοναστηρίων, ἅτινα διέλυσε, πρὸς σκοποὺς κρατικῶς; Εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι, ἔκτοτε μέχρι τοῦ 1917 ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐκεῖνη, ἣτις ἐκ τῆς μεγάλης κτηματικῆς παρουσίας τῆς ἐδώρησε πρὸς τὸ Κράτος ἀπέραντα γῆπεδα, ἐφ' ὧν ἀνηγέρθησαν οἴκοι εὐποιίας, κοσμοῦντες σήμερον τὰς Ἀθήνας καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ἀσκεῖται ἡ φιλανθρωπία, ἐκτὸς δ' αὐτῶν ἕτερα εἰς ἕκτασιν ἀπεριόριστον, χρησιμοποιηθέντα διὰ σχολεῖα, στρατώνας, ἀποθήκας κλπ., δι' ὧν τὸ Κράτος ἐνεφανίσθη συγχρονισμένον καὶ μετὰ τὰς ἀνάγκας τῶν πληρωθείσας, ὁμοίως ἐκτὸς τούτων ἕτερα ἀναρίθμητα, χρησιμοποιηθέντα διὰ κοινωνικοὺς σκοποὺς ὑπὸ τοῦ Κράτους, εἰς τὰ ὅποια ἐστεγασθησαν ἀνάπηροι καὶ θύματα πολέμων, πρόσφυγες καὶ ἄποροι ἐν γένει; Εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπενθυμίσωμεν πρὸς Ὑμᾶς τὰς μετὰ τὰς ἀνωτέρω δωρεὰς λαβούσας χώραν ἐπανειλημμένως ἀπαλλοτριώσεις ἀγροτικῶν κτημάτων ὑπὸ τοῦ Κράτους ὑπὲρ σκοπῶν ἔθνικων καὶ δι' ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων; Εἶναι ἀνάγκη ὡσαύτως νὰ ὑπενθυμίσωμεν πρὸς Ὑμᾶς τὰς γενομένας παραχωρήσεις ἀπεράντων τοιφλικῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917 καὶ 1921, εἰς τὰ ὅποια τὸ Κράτος ἐγκατέστησεν Ἑλληνας χριστιανούς, στερουμένους κλήρου γεωργικοῦ ἢ κτηνοτροφικοῦ; Εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπενθυμίσωμεν πρὸς Ὑμᾶς τὰς μέχρι σήμερον ἐφαρμοζόμενας ἐπιτάξεις, καταλήψεις, καταπατήσεις ὑπὸ διαφόρων Ὑπουργείων καὶ δημοσίων ὑπηρεσιῶν ἐκτάσεων ἀγροτικῶν καὶ ἀστικῶν, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως, πολλάκις δὲ οὐχὶ διὰ κρατικῆς ἀνάγκας, ἀλλὰ δι' ἰδιωτικὴν χρῆσιν τῶν ὀργάνων τῶν; Εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπενθυμίσωμεν τὸ τελευταῖον δημοτικὸν Ν. Δ. 327/47 «Περὶ ἀναγκαστικῆς μισθώσεως γαιῶν δι' ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων γεωργῶν καὶ κτηνοτρόφων», δι' οὗ τὸ Κράτος ἀστοργώτατα συμπεριφερόμενον διαρπάζει ἐκκλησιαστικὴν παρουσίαν καὶ μισθώνει αὐτὴν ἀναγκαστικῶς εἰς τὸ δέκατον τοῦ λαμβανομένου μισθώματος, πολλάκις δὲ εἰς μὴ γεωργοὺς ἢ κτηνοτρόφους; Εἶναι, τέλος, ἀνάγκη νὰ ὑπενθυμίσωμεν πρὸς Ὑμᾶς ὅτι, τὸ Κράτος, παρὰ πάντα νόμον καὶ ἀστόργως φερόμενον, μηδεμίαν ἀπολύτως ἀποζημίωσιν ἐχορήγησεν ἢ, ἂν ἐχορήγησεν, αὕτη ἦτο μηδαμινή; Καὶ εἶναι ἀνάγκη μετὰ ταῦτα νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι, εἰς τὴν ποινικὴν γλώσσῃ τὸ Κράτος ἐν προκειμένῳ ὑπερέβη τὰ ὅρια τοῦ ἀδικήματος,

προσομοιάσας ἑαυτὸ αὐτόχρημα πρὸς ληστὴν ἀφαιροῦντα τὸ πᾶν καὶ καταλείποντα τὸν ληστευθέντα ἀναλγήτως ἐν μέσῃ ὁδῷ στερούμενον τῶν πάντων;

Αὐτὴν τὴν εἰκόνα, ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῆ εἰδεχθεῖ μορφῇ, παρουσιάζει σήμερον ἡ κατάστασις, ἣτις ἐτι χείρων θὰ ἐμφανισθῇ, ἂν, παρὰ πάντα ἠθικὸν νόμον, τὸ Κράτος θελήσῃ νὰ υἱοθετήσῃ ἀρπακτικὰς διαθέσεις τῶν βουλευμιῶντων καὶ τῶν ἐπιθυμούντων νὰ ἐγκαταστήσωσι τὴν ἀπαθλιωσιν δι' ἀπωτέρους γνωστούς, ἀντεθνικοὺς καὶ ἀντιθρησκευτικοὺς, σκοποὺς.

Ἐν συνεχείᾳ εἶναι ἀνάγκη, Κύριε Πρόεδρε, νὰ ἀνακοινώσωμεν πρὸς Ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς Ἐκκλησίας, τὸ γε νῦν, ὅτι, παρὰ τὰς συχνὰς καὶ παντοειδεῖς ἀφαιμάξεις, ἡ Ἐκκλησία μόνη καὶ ἀφ' ἑαυτῆς τελευταίως διεκήρυξε δημοσίᾳ δι' Ἡμῶν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Ἀκαδημίας ὅτι, ἐν γνώσει τῆς πενίας τῆς καὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεώς τῆς, ὀδηγουμένη ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς φιλανθρωπίας πρὸς τοὺς ἀκτημόνας, ἀφ' ἑνός, καὶ, ἀφ' ἑτέρου, τῆς βοήθειας πρὸς τὸ Κράτος, εἶναι πρόθυμος νὰ χορηγήσῃ ὅ,τι δύναται πρὸς ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων, ζητήσασα ὅπως τὸ Κράτος, μετὰ τὴν χειρονομίαν αὐτῆν, τὴν μέλλουσαν νὰ ἀπομείνῃ ἐλαχίστην πλέον ἀστικὴν παρουσίαν περιφρουρήσῃ συνταγματικῶς, ὥστε ἡ Ἐκκλησία νὰ δυνηθῇ, ἐργαζομένη δι' αὐτῆς, νὰ ἀξιοποιήσῃ ταύτην καὶ οὕτω κατορθώσῃ ἐκ τῶν ἐνότων νὰ ἐπιτελέσῃ τοὺς σκοποὺς αὐτῆς. Καὶ ἐπὶ τῆς διακηρύξεως ταύτης στηριζομένη προήλθεν ἐπ' ἐσχάτων εἰς συνεννοήσεις. Πρὸς τοῦτο δὲ ἐν συσκέψει μετὰ τοῦ ἀξιοτίμου ἐπὶ τῆς Γεωργίας κυρίου Ὑπουργοῦ ἐζητήσαμεν νὰ πληροφορηθῶμεν εἰς ποῖον σημεῖον φθάνουσι τὰ αἰτήματα τῆς Κυβερνήσεως. Ὅταν δὲ ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀνεκοίνωσεν Ἡμῖν ὅτι, ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐπεθύμει καὶ θὰ ἤρκειτο εἰς τὴν παραχώρησιν τῶν 261 000 στρεμμάτων ἀγρῶν, κολλιεργουμένων ἢ καλλιεργησίμων, καὶ 56000 στρεμμάτων χέρσων πρὸς τὸ Δημόσιον, πλὴν 60000 στρεμμάτων, ἀφαιμένων εἰς τὰς Ἱερὰς Μονὰς πρὸς συντήρησιν αὐτῶν, ἦτοι 300 στρεμμάτων εἰς ἐκάστην, ἀποτελούντων τὸ minimum διὰ τὴν ὑπαρξιν αὐτῶν, ὁμοίως δὲ καὶ μέρους ἐκ τῶν βοσκοτόπων καὶ λειβαδιῶν, Ἡμεῖς λιαν εὐχαρίστως, ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐκκλησίας ἀπαντῶντες, ἐδηλώσαμεν ὅτι προβαίνομεν εἰς τὴν τοιαύτην παραχώρησιν. Οὕτω διὰ τῆς συμφωνίας ταύτης ἡ Ἐκκλησία παραχωρεῖ, ἀντὶ μικρᾶς ἀποζημιώσεως, ἐκτάσεις παμμεγίστας, ζητήσασα ὅπως διαφυλαχθῶσιν ὑπὲρ αὐτῆς, ὡς καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς διεβεβαίωσε, μόνον οἱ ὑπάρχοντες ἐλαιῶνες, οἱ ὀλίγοι ἄμπελωνες, τὰ δάση καὶ οἱ κῆποι, καθ' ὅσον χωρὶς τούτων ἀδύνατος καθίσταται ἡ ὑπαρξὶς τῶν Ἱερῶν Μονῶν. Μετὰ τὴν τοιαύτην ἐπὶ μέρους συμφωνίαν, ἔλαβε χώραν οὐσχεψὶς καὶ μετὰ τοῦ ἀξιοτίμου κ. Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως, καθ' ἣν ἐκατέρωθεν ἀνεπτύχθησαν ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ἀπόψεως καὶ

ἀνετέθη εἰς τούτους ἢ περαιτέρω ρύθμισις καὶ ἡ ἐξεύρεσις τοῦ τρόπου τῆς μεταβιβάσεως ἐπὶ τῆ βάσει τῆς ἀνωτέρω συνεννοήσεως.

Ἐζήτησεν ἐπὶ πλέον ἡ Ἐκκλησία, Κύριε Πρόεδρε, καὶ τοῦτο δείγμα τῆς ἀπεριορίστου συμπαθείας αὐτῆς πρὸς τοὺς ἐκ τῶν τέκνων τῆς ἀκτῆμονας, ὅπως διαμοιράσῃ αὐτὴ εἰς ἕκαστον τούτων, ἐπὶ τῆ βάσει ἐπισήμου Πίνακος περὶ τῆς ἀκτημοσύνης του, τὸ ἀνήκον ἐκ τῆς οὕτω παραχωρουμένης ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, τοῦτο δέ, διότι εἶναι δι' αὐτὴν πικρὰ ἢ ἐκ τοῦ παρελθόντος πείρα, δεδομένου ὅτι, εἰς πᾶσας τὰς ἐνεργηθείσας παραχωρήσεις, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, γὰρ καὶ ἀστικά κτήματα μοναστηριακὰ παρεχωρήθησαν ὑπὸ τοῦ Κράτους οὐχὶ εἰς ἀκτῆμονας, χάριν καὶ μόνον τῶν ὁποίων ἐδόθησαν, ἀλλ' εἰς πλουσίους καὶ κτηματίας, καὶ εἰς ἐπισήμους ἀκόμη, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς πολιτικούς φίλους τῶν τότε κυβερνώντων, χαρακτηρισθέντας ὡς ἀκτῆμονας, οἵτινες ἐπώλησαν μετὰ ταῦτα τὰς ἐκτάσεις αὐτὰς καταστάντες πλουσιώτεροι ἐν ὀνόματι τῆς φιλανθρωπίας κοὶ ἀναλώμασι τῶν πτωχῶν ἀναπήρων καὶ ἀκτῆμόνων. Αὐταὶ αἱ ἀσχημαίαι τοῦ παρελθόντος ἐπιθυμεῖ ἡ Ἐκκλησία νὰ ἀποφευχθῶσιν, διότι δὲν διστάζομεν, Κύριε Πρόεδρε, νὰ σημειώσωμεν ὅτι, φοβούμεθα μὴ καὶ τώρα ἐπαναληφθῶσι, καὶ ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν οἰκογενειῶν ἀκτῆμόνων εἰς τὸ Κράτος ἐλάχιστον μόνον ποσοστὸν ἐξ αὐτῶν ἱκανοποιηθῆ. Καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου θεωροῦμεν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν Ὑμῶν.

Καὶ διερωτώμεθα, Κύριε Πρόεδρε, ἂν μετὰ τὰ ἀνωτέρω εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθῆ ὅτι μόνον μὲ 25 στρέμματα γῆς, ὡς προτείνει ἡ διακομματικὴ Ἐπιτροπὴ, δύνανται νὰ ὑπάρξωσιν αἱ Μοναί, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὑποχρεωμένη νὰ καταβάλλῃ τὰς μισθοδοσίας τῶν Σεβ. Ἀρχιερέων, τῶν Ἱεροκηρύκων, τῶν λοιπῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων, τὰς δαπάνας τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου, καὶ, ἐν γένει, νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς ἀνάγκας αὐτῆς, δεδομένου ὅτι διὰ τὴν κατοβολὴν τῶν ἀνωτέρω μισθοδοσιῶν κλπ. ἀπαιτεῖται ποσὸν 6.000.000.000 δραχμῶν ἐτησίως, ἐξ ὧν ἡ Ἐκκλησία ἐκ τῆς περιουσίας τῆς σήμερον μόνον 1.500.000.000 δρ. πορίζεται. Δύνασθε δέ, Κύριε Πρόεδρε, νὰ φαντασθῆτε τὸ μέγεθος τῶν ἀναγκῶν, ἂν προσθέσητε εἰς αὐτὰς καὶ τὴν ἐπιβουλήσαν ἀνοικοδόμησιν 800 Ἱερῶν Ναῶν κατεστραμμένων καὶ τὴν κατάστασιν Ἰσαρίθμων Ἱερῶν ἐφημερίων, ὧν σήμερον στερεῖται, ἡ Πατρις ἡμῶν καὶ, πρὸ παντός, εἰς τὸ ἐπίκαιρον σημεῖον τῆς Βορείου Ἑλλάδος. Αὐτοὶ καὶ μόνον οἱ ἀριθμοὶ εἶναι ἱκανοὶ νὰ δώσωσι τὴν εἰκόνα τῆς σημερινῆς οἰκτρᾶς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἣτις, ἂν στερεθῆ καὶ τῆς σημερινῆς μικρᾶς περιουσίας τῆς, εἶναι ἀδύνατον νὰ προχωρήσῃ. Εἰς ἐποχὴν δέ, καθ' ἣν καὶ αὐτὰ τὰ Κράτη τοῦ Σιδηροῦ Παρα-

πετάσματος καὶ αὐτὴ ἡ γείτων Γιουγκοσλαβία, ἄτινα, συμφώνως πρὸς τὰς ὑπ' αὐτῶν πιστευομένας ἀρχάς των, ἀφῆρεσαν ἐν ἀρχῇ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τὴν περιουσίαν της, ἔρχονται σήμερον καὶ ἀποδίδουσιν εἰς αὐτὴν τὴν ἀφαιρεθεῖσαν ταύτην περιουσίαν, μὴ ἐξεταζομένου τοῦ οἰουδήποτε δικαιολογητικοῦ τῆς πράξεως ταύτης λόγου, τὸ ὀρθόδοξον Ἑλληνικὸν Κράτος, ἐξ ἐναντίου, ἀφαιρεῖ τὴν περιουσίαν τῆς Ὀρθόδοξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας του, τῆς τροφοδότιδος Μητρὸς του, καὶ ἀπογυμνοῖ αὐτὴν, μὴ λαμβάνον, τοῦλάχιστον, ἀντιπολιτικῶς οὐδεμίαν μέριμναν διὰ τὴν οἰκονομικὴν ὑπαρξιν τοῦ παραλλήλου πρὸς αὐτὸ Ὄργανισμοῦ τούτου τῆς Ἐκκλησίας, οὕτινος τὴν ἐπωφελεῖ δρᾶσιν καὶ ἐργασίαν, τὴν ἠθικὴν δύναμιν καὶ τὴν μεγάλην ἐπίδρασιν εἰς τὸν λαόν, εἶναι ἐπάναγκες νὰ ἀναμετρήσῃ καὶ νὰ χρησιμοποιοῖ πάντοτε ἐπ' ὠφελείᾳ αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ὑπομνήσωμεν ὅτι τὸ Κράτος, ἀντὶ τῆς ὀφειλομένης εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, περιφρόνησιν καὶ ἀχαριστίαν ἀποδίδει πρὸς αὐτήν, οὔτε δὲ καὶ ἰσότιμον κἂν ἀναγνωρίζει πρὸς τὰς ἐν Ἑλλάδι ἑτεροδόξους Ἐκκλησίας, ὧν τὴν ἰδιοκτησίαν προνομιακῶς προστατεύει.

Δεδομένου, κατὰ ταῦτα, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εὐρίσκεται σήμερον εἰς τὸ στάδιον τῶν μετὰ τῆς Πολιτείας συνεννοήσεων ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ὅπερ, ἐπαναλαμβάνομεν, θεωρεῖ καὶ ὡς ἴδιον καὶ ἐνδιαφέρον αὐτὴν ζήτημα, ἐθεωρήσαμεν ἐπιβεβλημένον ὅπως, ἀπευθυνόμενοι πρὸς Ὑμᾶς, ἀνακοινώσωμεν ταῦτα σὺν τῇ ἀποστολῇ σημερινῆς Ἐκθέσεως τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἐκκλησίας Σεβ. Μητροπολίτου Λαρίσης κ. Δωροθέου πρὸς Ἑμᾶς, ἐν ἣ ἐν πλάτει ἐκτίθενται πάνθ' ὅσα συνεπτυγμένως σημειοῦμεν ἐν τῷ παρόντι, ἵνα μορφώσητε σαφεστέραν γνώμην περὶ τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐπισήμως δηλώσωμεν πρὸς Ὑμᾶς, τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, τὰ κατωτέρω :

Ἡ Ἐκκλησία, Καθίδρυμα θεῖον καὶ πρὸς τὴν ἠθικὴν κατεύθυνσιν καὶ χειραγωγίαν τῶν χριστιανῶν ἀφορῶν, εἰς τὸ σημεῖον δὲ τοῦτο συντρέχον καὶ βοηθοῦν τὸ Κράτος εἰς τοὺς σκοποὺς αὐτοῦ, εἶναι ἐπάναγκες ὅπως ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς ἔχῃ τὰ ἀπαραίτητα μέσα, ὧν δὲν πρέπει ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ στερηθῆ, διότι, ἂν στερεθῆ τούτων, οὔτε τὸν σκοπὸν αὐτῆς δύναται νὰ ἐπιτελέσῃ, οὔτε τὸ Κράτος νὰ βοηθήσῃ, οὔτε καὶ τοὺς πολίτας νὰ χειραγωγῆσῃ, καὶ εἶναι ἐπάναγκες διότι ἡ εὐεργετικὴ τῆς Ἐκκλησίας δρᾶσις, ὁμολογουμένη διὰ τῶν αἰώνων, ἐπὶ πλέον δὲ ὑπὸ τῆς σημερινῆς ἐποχῆς, ἐποχῆς ρευμάτων ἀντιπαιθαρχικῶν, χρησιμεύει ὡς δεσμός συνεκτικὸς καὶ χαλινὸς ἠθικὸς ἀποτρέπων ἀπὸ παρεκκλίσεις καὶ ἐπαναστάσεις. Τὴν μεγίστην χρησιμότητα τοῦ θεσμοῦ αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς ἐπιχειρήματα ἐκ τῆς Ἱστορίας καὶ τῆς καθημερινῆς ζωῆς, πρέπει νὰ ἀναγνωρίζῃ καὶ

τὸ Κράτος. Θὰ ἐπεθύμει λοιπὸν ἡ Ἐκκλησία νὰ θέσῃ σήμερον ἐνώπιον τοῦ Κράτους τὸ ἀνακύπτον ἐκ τῆς σημερινῆς καταστάσεως ἐρώτημα, ἂν δηλαδὴ τὸ Κράτος πιστεύῃ εἰς τὴν χρησιμότητα τοῦ θεσμοῦ καὶ χρειάζεται τὴν Ἐκκλησίαν, ἢ, τούναντίον, διότι ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε στάσεως καὶ συμπεριφορᾶς αὐτοῦ ἀποδεικνύει σαφῶς τὸ δεύτερον. Ἡ ἐπιδιωκομένη διὰ τῶν Νόμων ὑποδούλωσις ὑπ' αὐτοῦ τῆς Ἐκκλησίας, παρὰ τὸ ὑφιστάμενον καθεστῶς τῆς «Συναλλαγίας», ἢ ἀρπαγὴ τῆς περιουσίας της, ἢ κατὰ μικρὰ ἐκάστοτε χρονικὰ διαστήματα ἐπιδρομὴ πρὸς ἀφαίρεσιν τῶν μέσων τῆς ζωῆς καὶ ἐκπληρώσεως τῆς ἀποστολῆς της, ἄνευ ἀνταλλάγματος, τούλάχιστον, χορηγοῦσιν εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα νὰ πιστεύῃ ὅτι πόλεμος φανερός πλέον διεξάγεται κατ' αὐτῆς τείνων εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἐξαφανισμόν ταύτης.

Δὲν ἐπικαλεῖται πλέον ἡ Ἐκκλησία ὑπὲρ αὐτῆς οὔτε ὑφισταμένας συνταγματικὰς διατάξεις περὶ τῆς προστασίας τῆς ἰδιοκτησίας, οὔτε σχετικὸς Νόμους, οὔτε τὴν ἰσχὺν τοῦ Δικαίου, διότι αὐτὰ κατέστησαν ἄνευ περιεχομένου, ὡς φαίνεται, ἀλλὰ τὴν ἠθικὴν τάξιν, καὶ διὰ τοῦτο ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ Κράτος ἐπὶ τοῦ τιθεμένου, ὡς ἄνω, ἀπεριφράστου ἐρωτήματος νομίζει ὅτι, πρέπει νὰ ἀπαντήσῃ καταφατικῶς, ἢ Ἐκκλησία τότε ἔχει τὴν ἀξίωσιν, ὅπως καταπαύσῃ πᾶσα, ἄνευ τῆς γνώμης αὐτῆς, ἀφαιρέσις οἰουδήποτε, καὶ τοῦ ἐλάχιστου, τμήματος τῆς περιουσίας της, καταργουμένων καὶ τῶν διατάξεων τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος 327)47 «Περὶ ἀναγκαστικῆς μισθώσεως γαιῶν...» ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς Ἱερὰς Μονὰς καὶ τὸν Ο.Δ.Ε.Π. Ἄλλως, Κύριε Πρόεδρε, Ἡμεῖς, ὡς Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας, ἔχομεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ δηλώσωμεν ὅτι, μὴ δυνάμενοι νὰ εἴμεθα ἀπαθεῖς θεαταὶ καταστάσεως ἡκιστα ἀρμοζούσης εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν εὐνομουμένου Κράτους, οὔτε δ' ἐξ ἄλλου νὰ δεχώμεθα πράξεις κατὰ τῆς Ἐκκλησίας στρεφόμενας, ἐκ καθήκοντος θὰ συγκαλέσωμεν τὴν Ἱεραρχίαν καὶ θὰ ἀνακοινώσωμεν αὐτῇ ταῦτα, εἰς αὐτὴν δὲ καὶ μόνον πλέον ἀπόκειται ὅπως λάβῃ, καὶ θὰ λάβῃ ἀσφαλῶς, τὰ πέραν τῆς Ἡμετέρας ἀρμοδιότητος προσήκοντα μέτρα ἐκ τῶν Ἱερῶν Κανόνων πρὸς περιφρούρησιν τῆς οὕτω περιυβριζομένης καὶ ἀδικουμένης Ἐκκλησίας, ἥτις τελευταίως ἐφθασεν εἰς τὸ ἔσχατον σημεῖον τῆς ταπεινώσεως διὰ τῆς ἀφαιρέσεως βαθμηδὸν τῶν οἰκονομικῶν αὐτῆς μέσων ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κράτους διὰ τῆς ἀστόργου καὶ ἄνευ προηγουμένου πολιτείας του ἔναντι ταύτης.

Τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος
Ἐνθερμος πρὸς Κύριον εὐχέτης
† Ο Ἄθηνων ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ο ΠΟΝΤΙΦΗΞ ΡΩΜΗΣ

ΚΑΙ Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Βατικανοῦ πρὸς τὸν Μ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν κ. Σπυρίδωνα, ὑπογραφομένη ὑπὸ τοῦ Monseigneur Montini, εἰς ἀπάντησιν τῆς ἐπισήμου προσκλήσεως τῆς Α. Α. τοῦ Πάπα εἰς τὸν ἑορτασμόν:

Σεβασμιώτατε,

Διὰ τῆς τιμίας ἐπιστολῆς τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος τῆς 15ης Φεβρουαρίου εἶχατε τὴν καλωσύνην νὰ γνωστοποιήσῃτε εἰς τὴν Α. Ἀγίότητα, ὅτι θὰ ἑορτασθῇ προσεχῶς ἡ 1900ῆ ἐπέτειος τῆς ἀφίξεως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐν Ἑλλάδι εἰς τὴν ἑνδοξὸν αὐτὴν χώραν τὴν τόσο πλουσίαν εἰς ἐνθύμια τοῦ Παύλου.

Ἡ εἶδησις αὕτη ἐγένετο ἀποδεκτὴ μὲ πλήρη ἱκανοποίησιν τοῦ Ἁγίου Πατρός, ὅστις δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ χαρῆ, βλέπων, ὅτι ὁ ἑνδοξὸς Ἀπόστολος τιμᾶται πανηγυρικῶς εἰς τὸ ἔθνος τοῦτο, εἰς τὸ ὁποῖον οἱ Ρωμαῖοι Ποντίφηκες πολλὰ δείγματα ἔδωσαν τῆς ἐκτιμήσεως καὶ τῆς ἀγάπης τῶν.

Ἐξ ἄλλου ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμίαν, ὅπως ἀντιπρόσωποι τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας συμμετάσχουσιν εἰς τὸν ἑορτασμόν. Δυστυχῶς δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀνταποκριθῶμεν πρὸς τοιαύτην ἐπιθυμίαν, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ παρούσαι συνθήκαι ἐν τῷ Ἑλληνικῷ ἔθνει ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ἁγίαν Ἐδραν.

Ἡ Ἐξοχότης Σας βεβαίως δὲν ἀγνοεῖ ὅτι εἰς πλεῖστα διαβήματα ἡ Ἁγία Ἐδρα εὐρέθῃ πρὸ ἀρνήσεως νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐν Ἑλλάδι ἀντιπρόσωπον τοῦ Ποντίφηκος ἐμπειπιστευμένον μὲ καθαρῶς ἐκκλησιαστικὴν ἀποστολήν.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας, ὡς ἐπίσης καὶ ἕνεκα ἄλλων σκέψεων, δὲν φαίνεται ὅτι εἶναι δυνατόν ἡ Ἁγία Ἐδρα νὰ στείλῃ τώρα ἀντιπροσωπεῖαν ἐν Ἑλλάδι. Ἐπίσης ὁ σεβασμιὸς Ποντίφηξ, καίτοι εὐγνωμονῶν τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα διὰ τὴν πρόσκλησιν ταύτην, λυπεῖται ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ καθήκοντος νὰ ἀρνηθῇ.

Ὑποχρεωμένος νὰ ὑποβάλω μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα τὴν σεβασμίαν ταύτην ἐντολήν, παρακαλῶ ὅπως ἀποδεχθῆτε τὴν ἔκφρασιν τῶν θρησκευτικῶν σεβασμάτων μου.

Ὑπογραφή

J. B. MONTINI

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἐσιτάλη ἡ ἐξῆς ἀπάντησις:

Σεβασμιώτατε,

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπὸ 5 Ἀπριλλοῦ ἐπιστολῆς σας, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω τῇ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι ὅτι, ἡ Α. Μακαριότης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος μετὰ θλίψεως ἐπληροφόρηθη ὅτι ἡ Α. Ἀγίότης ὁ Πάπας ἠρνήθη ν' ἀποδεχθῇ τὴν πρόσκλησιν περὶ

συμμετρῆς ἀντιπροσώπων τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς 1900ῆς ἐπετείου τῆς ἀφίξεως τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν εἰς Ἑλλάδα.

Ἡ χαρὰ μας ἐπὶ τῇ συμμετοχῇ ἀντιπροσώπων τῆς Ὑμετέρας Ἐκκλησίας θὰ ᾔτο μεγάλη, καθ' ὅσον κοινὸς εἶναι τῶν ἡμετέρων Ἐκκλησιῶν ὁ πρὸς τὸν θεῖον Ἀπόστολον καὶ τὸ ἔργον τοῦ θαυμασμοῦ καὶ ἡ τιμὴ.

Ἀκριβῶς δὲ διὰ τοῦτο, ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία ἐθεώρησε πρέπον νὰ προσκαλέσῃ ἀντιπροσώπους ὄλων τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καί, ἐκ τῶν πρώτων, τῆς Ὑμετέρας, διὰ νὰ διαδηλωθῇ παγκοίνως τὸ πρὸς τὸν Μέγαν Ἀπόστολον χρέος ὄλων ἀνεξαιρέτως τῶν χριστιανῶν.

Δυστυχῶς, ὡς συνάγεται ἐκ τῆς ἐπιστολῆς Σας, ἡ ἀπόφασις τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας νὰ μὴ συμμετάσχη εἰς τὸν ἑορτασμὸν ἔχει ὡς λόγον ἐπιφυλάξεις ἀναφερομένας εἰς τὰς σχέσεις τῆς πολιτείας τοῦ Βατικανοῦ μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας. Τὴν πρωτοβουλίαν ὅμως τῶν ἑορτῶν ἔσχεν οὐχὶ ἡ πολιτεία, ἀλλ' ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἥτις προσέδωκεν εἰς τὸν ἑορτασμὸν καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ διατηρήσῃ χαρακτηριστικὰ αὐστηρῶς ἐκκλησιαστικόν, μηδαμῶς ἐνδιαφερομένη διὰ τὰς μεταξὺ τῶν Κρατῶν διαπραγματεύσεις καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει μὴ προσδίδουσα οὐδὲ μακρόθεν καὶ καθ' οἷανδήποτε ἐκδήλωσιν πολιτικῶν χαρακτήρα εἰς τὸν ἑορτασμὸν.

Ἐνεκα τούτου ἡ πρόσκλησις τῆς Ἐκκλησίας μας (Ἐπιτροπὴ ἑορτασμοῦ) ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τῆς Α.Μ. τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπηυθύνθη εἰς τὴν Α. Α. τὸν ἀρχηγὸν τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἄνευ οἰασθῆποτε ἀναμίξεως τῆς πολιτείας, οὔτε κὰν διαβιβαστικῶς καὶ μακρὰν πάσης τυπικότητος καὶ διπλωματικῆς ἐθιμοτυπίας, τῆς ὁποίας τοὺς κανόνας ἀγνοεῖ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

Ὡς ἐκ τούτου, ἀδυνατοῦμεν νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι λόγοι, ὡς οἱ ἀναφερόμενοι, θὰ ἠδύναντο νὰ καταστῶσιν ἐμπόδιον συμμετοχῆς τῆς Ὑμετέρας Ἐκκλησίας εἰς τὸν ἑορτασμὸν.

Παρὰ ταῦτα, καίτοι λυπούμεθα ὅτι δὲν συμμετέχετε εἰς τὰς ἀναμνηστικὰς ἑορτὰς διὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, θεωροῦμεν ἡμᾶς αὐτοὺς εὐτυχεῖς, διότι ἔσχομεν τὴν εὐκαιρίαν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου νὰ ἐπικοινωνήσωμεν μετὰ τῆς γεραρᾶς Καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ πληροφορηθῶμεν περὶ τῆς ἱκανοποιήσεως, ἣν ἔσχεν ἡ Α.Α. ἐξ ἀφορμῆς τῆς εἰδήσεως περὶ τῶν ἑορτῶν, τὰς ὁποίας προτιθέμεθα νὰ πανηγυρίσωμεν.

Παρακαλῶ τὴν Υ. Σ. νὰ δεχθῇ τὴν ἔκφρασιν τῆς ἐξαιρέτου τιμῆς καὶ τοῦ βαθυτάτου μου σεβασμοῦ.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
ΑΜΙΑΚΑΣ Σ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ
Καθηγητῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

* Ἡ δημοσιεύσασα τὴν εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς Α. Μ.

Ἡ ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΡΔΙΑ

Τὰ παλαιότερα βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶνε δύο ἐπιστολαὶ ἀπευθυνθεῖσαι ὑπὸ τοῦ μεγάλου τῶν ἔθνῶν ἀποστόλου εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Θεσσαλονίκης. Ἦλθε τὸ πρῶτον ὁ Παῦλος ἐκεῖ μετὰ τοῦ Σίλα προερχόμενος ἐκ Φιλίππων. Ἔφερον δ' ἀκόμη καὶ οἱ δύο τὰς πληγὰς, τὰς ὁποίας ἐπέθεσαν ἐπ' αὐτῶν «οἱ στρατηγοί», οἵτινες ἐν μέσῃ ἀγορᾷ, συνεπιστάντος τοῦ ὄχλου κατὰ τῶν ἀποστόλων, «περιρρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ραβδίζειν» (Πράξ. ια' 22). Ὁ Παῦλος ὅμως δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀποθαρρύνονται ἐκ τῶν ἐμποδίων ἢ τῶν ἀπειλῶν καὶ τῶν κινδύνων, τοὺς ὁποίους συναντοῦν εἰς τὸν δρόμον τῆς δράσεώς των. Καί, ὅπως ὁ ἴδιος ἀναφέρει εἰς τὴν πρὸς τοὺς Θεσσαλονικεῖς πρώτην ἐπιστολήν του, καίπερ «προπαθόντες καὶ ὕβρισθέντες ἐν Φιλίπποις, ἐπαρρησιασάμεθα λαλῆσαι τὸ εὐαγγέλιον ἐν πολλῷ ἀγῶνι» (Α' Θεσ. β' 2). Πιθανῶς ἡ φήμη τοῦ ἐν Φιλίπποις διωγμοῦ νὰ εἶχε προτρέξει τῆς ἀφίξεως τοῦ Παύλου εἰς τὴν Μακεδονικὴν πρωτεύουσαν. Ἀσφαλῶς ὅμως καὶ ὁ Ἀπόστολος παρὰ τῶν ἐν Φιλίπποις νεοφωτιστῶν θὰ εἶχε πληροφορηθῇ περὶ τοῦ φανατισμοῦ καὶ τῆς σκληρότητος τῶν ἐν Θεσσαλονίκη ὁμοφύλων του. Προέβλεπε λοιπὸν τὸ ἐνδεχόμενον καὶ νέου διωγμοῦ, ἐντεῦθεν δὲ ἀγωνιώδεις σκέψεις καὶ προσδοκίαι συνεῖχον αὐτὸν ἀπ' αὐτῆς τῆς εἰσόδου του εἰς τὴν πολυάνθρωπον πόλιν. Ἐν τούτοις, καὶ αὐτὸς καὶ ὁ Σίλας μετὰ θάρρους καὶ παρρησίας πολλῆς, χωρὶς νὰ πτοηθοῦν ἢ νὰ δειλιάσουν ὀπωσθῆποτε, ἀνέλαβον τὸ ἔργον τοῦ εὐαγγελισμοῦ μεταξὺ αὐτῶν τῶν Ἰουδαίων, τὸ κατ' ἀρχάς. «Κατὰ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ εἰσηλθεῖν» οὗτος εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων «καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέξατο αὐτοῖς» κηρύττων «ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός, ὁ Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν» (Πράξ. ιζ' 3).

Οὐδὲν ἐν τῇ ἀφηγήσει τῶν Πράξεων ἀποκλείει τὴν ἐκδοχὴν, ὅτι καὶ πέραν τῶν τριῶν ἑβδομάδων παρετάθη ἡ διαμονὴ τοῦ Παύλου εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν. Πάντως ὅμως ἡ παράτασις αὕτη πρέπει νὰ ὑπῆρξε πολὺ βραχεῖα, ἐφ' ὅσον οἱ ἐκεῖ Ἰουδαῖοι ἐξεγερθέντες «ἐτάραξαν τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας» καὶ ἐξηνάγκασαν τοὺς ἐν Θεσσαλονίκη ἀδελφοὺς «εὐθέως διὰ νυκτὸς» νὰ ἐκπέμψωσι «τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰς Βέροιαν» (Πράξ. ιζ' 10). Ὀλίγων ἑβδομάδων γνωριμίας λοιπὸν συνέδεσε τὸν Παῦλον μετὰ τοὺς ἐν Θεσσαλονίκη προσηλύτους εἰς τὸ εὐαγγέλιον. Ποῖον ἐνδιαφέρον ὅμως, ποῖα στοργή, ποῖα φλόξ

.....
τοῦ Ἀρχιεπισκόπου πρὸς τὴν Α. Α. τὸν Πάπαν Ρώμης πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰς ἑορτὰς τοῦ Ἀπ. Παύλου ἀρνητικὴν ἀπάντησιν τοῦ Βατικανοῦ «Καθολικῆ» θὰ δημοσιεύσῃ πάντως καὶ τὴν εἰς ταύτην ἀπάντησιν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως κ. Ἀμιάκα Ἀλιβιζάτου, πρὸς πλήρη ἐνημέρωσιν τῶν ἀναγνώστων τῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος.

ἀγάπης, ποία ἀγωνιώδης μέριμνα καὶ φροντίς ἀνάπτουν εἰς τὰ στήθη τοῦ Παύλου διὰ τὰ ἀρτιγέννητα ταῦτα τέκνα του! Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὀλιγομέρου διαμονῆς του, ἡ ὁποία, ἴσως, δὲν παρετάθη πέραν τοῦ μηνὸς δοκιμάζει ὁ Παῦλος δι' αὐτὰ τὴν λαχτάραν τῆς μητρικῆς καρδίας. «Ὡς ἐάν τροφὸς θάλπη τὰ ἑαυτῆς τέκνα οὕτως ὁμειρόμενοι ὑμῶν ἠὲδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν ἐγενήθητε» (Α' Θεσσ. β' 7, 8). Τόσον εὐκόλα ἡ μεγάλη ἐκεῖνη καρδία διηνοίγετο διὰ νὰ ἐκχύση τοὺς θησαυροὺς τῆς ἀγάπης τῆς καὶ πρὸς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι μὲν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχον προσχωρήσει πρὸς τὴν νέαν πίστιν. «Ὅμοιοι τοῖς νεοφύτοις τούτοις εἰρόμενος καὶ συμπλεκόμενος διὰ τοῦ συνδέσμου τῆς φιλοστοργίας» μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν ἔστεργε καὶ ἐδέχετο μετὰ τοῦ Σίλα «καὶ τὰς ψυχάς εἰς αὐτοὺς κενώσαι», «διότι σφόδρα αὐτοὺς ἠγάπησαν».

Καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο τῆς τόσον στοργικῆς καρδίας τοῦ Παύλου ἐκδηλοῦται μετ' ὀλίγων ἀγωνιώδεις, ὅταν ἀναχωρήσας ἐκ Θεσσαλονίκης στερεῖται μὲν τῆς ἐκ τῆς συνδιατριβῆς μετὰ τῶν Θεσσαλονικέων παρακλήσεως, πληροφορεῖται δ' εἶτα ὅτι οὗτοι ἐγένοντο στόχοι καὶ θύματα σκληροῦ διωγμοῦ ἐκ μέρους τῶν ὁμοφύλων των. Δοκιμάζει ζωηρὰν νοσταλγίαν ἐκ τοῦ χωρισμοῦ, τὸν ὅποιον χαρακτηρίζει ὡς «ἀπορφανισμόν πρὸς καιρὸν ὥρας προσώπων οὐ καρδίας», καὶ ὑπὸ τὸ κέντρον τῆς νοσταλγίας ταύτης «περισσότερως ἐσπούδασε τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ». Καὶ «ἠθέλησεν ἔλθειν πρὸς αὐτοὺς καὶ ἄπαξ καὶ δις καὶ ἐνέκοψεν αὐτόν ὁ Σατανᾶς» (Α' Θεσσ. β' 17, 18). Ἄλλ' ὁ Ἀπόστολος καταλαμβάνεται μετ' ὀλίγον ὑπὸ ἀγωνιώδους ἀνησυχίας, ὅταν πληροφορεῖται τοὺς πειρασμοὺς καὶ τὰς δοκιμασίας, ὑπὸ τῶν ὁποίων ἐκυκλώθησαν τὰ ἐν Θεσσαλλονίκη τέκνα του. «Μηκέτι στέγων», ὡς ὁ ἴδιος γράφει, δηλαδὴ μὴ ὑποφέρων πλέον τὸν χωρισμόν, προτιμᾷ «καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνος καὶ ἐπεμψε πρὸς αὐτοὺς τὸν Τιμόθεον εἰς τὸ παρακαλέσαι αὐτοὺς» (Α' Θεσσ. γ' 1, 2).

Πόσον πλατεῖα ἀληθῶς, πόσον εὐρύχωρος, πόσον εὐαίσθητος, πόσον πλουσία εἰς εὐγενῆ καὶ λεπτὰ συναισθήματα στοργῆς καὶ ἀγάπης, ἀποδεικνύεται εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ἡ καρδία τοῦ Παύλου! Ὑστερα ἀπὸ ὀλίγα ἔτη θὰ εὐρεθῆ πρὸ ἀναστατώσεως, τὴν ὁποίαν εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Γαλατίας θὰ προκαλέσουν οἱ λουδαῖζοντες ψευδαπόστολοι. Ἡ αὐτὴ στοργικὴ κραυγὴ θὰ ἀκουσθῆ καὶ τότε, περισσεύουσα τῆς αὐτῆς ἀγωνιώδους πλημμύρας, τῆς καταβαπτίζουσης τὴν καρδίαν τοῦ μεγάλου ἀποστόλου. «Τεκνία μου», θὰ φωνάξῃ περίλυπος, «οὐς πάλιν ὠδίνω»· «ἤθελον παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν» (Γαλατ. δ' 20). Καὶ ὅταν πάλιν θὰ διατυ-

πῶν συμπαθῶς εἰς τοὺς Κορινθίους τὸ παράπονον, ὅτι «περισσότερως ὑμᾶς ἀγαπῶν ἤττον ἀγαπῶμαι» (Β' Κορινθ. ιβ' 15), καὶ πάλιν μετὰ τὴν αὐτὴν στοργικὴν γλώσσαν θὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὰ ἐν Κορίνθῳ τέκνα του παρέχων εἰς αὐτὰ τὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι «ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυται οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν» καὶ ἀξιῶν ὡς στοργικὸς πατήρ «τὴν αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς» (Β' Κορινθ. ε' 11—13).

Ἄλλὰ τί ὁμιλοῦμεν περὶ τῶν τέκνων του; Μήπως τοὺς αὐτοὺς θησαυροὺς τῆς ἀγάπης δὲν ἐκχύνει καὶ ἐναντι τῶν συγγενῶν του τῶν κατὰ σάρκα, τῶν «καὶ τὸν Κύριον ἀποκτείναντων καὶ τοὺς προφήτας καὶ τοὺς ἀποστόλους ἐκδιωξάντων καὶ Θεῶ μὴ ἀρεσκόντων καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων» (Α' Θεσσαλ. β' 15); Ἐν μέσῳ τόσον διαβολῶν καὶ σκανδάλων, τὰ ὁποῖα δημιουργοῦν εἰς βάρος του, καθ' ἣν στιγμὴν αὐτοὶ μαίνονται κατ' αὐτοῦ, ἐκεῖνος θρηνεῖ «καὶ κλαίων» ὁμιλεῖ περὶ αὐτῶν, «τῶν ἐχθρῶν τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ» (Φιλιπ. γ' 17). Καὶ διαδηλοῖ ἐπὶ μάρτυρι τῷ Θεῷ τὴν «μεγάλην λύπην καὶ ἀδιάλειπτον ὀδύνην τῆς καρδίας του», ἔνεκα τῆς ὁποίας θὰ «ἠύχето ἀνάθεμά εἶναι αὐτὸς ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τῶν συγγενῶν του κατὰ σάρκα» (Ρωμ. θ' 1—3), ἀρκεῖ ἐκεῖναι νὰ ἐπέστρεφον πρὸς τὸν Χριστόν καὶ νὰ ἀπελάμβανον τῶν εὐλογιῶν Του.

Μὴ ἐκπληττώμεθα. Ἐχομεν ἐνώπιόν μας ἄνδρα τεραστίων διαστάσεων. Οἱ αἰῶνες διεπίστωσαν ἐν συμφωνίᾳ, ὅτι δὲν ὑπερέβαλλεν οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον τὴν ἀλήθειαν, ὅταν προτρέπων τοὺς Κορινθίους νὰ ἀκολουθήσουν πιστῶς τὰ ἴχνη του καὶ τὸ παράδειγμά του ἔγραφε πρὸς αὐτοὺς: «Μιμηταὶ μου γίνεσθε, καθὼς καὶ ἡμεῖς Χριστοῦ» (Α' Κορινθ. δ' 16). Ἀληθῶς ἐξέμαξεν, ὅσον οὐδεὶς ἄλλος, τὸ ἠθικὸν ἰδεῶδες, τὸ ὅποιον ὁ Κύριος παρουσίασε ζῶσαν πραγματικότητα ἐν Ἐαυτῷ. Καὶ ἠγάπησε καὶ αὐτὸς, ὅπως ἠγάπησε καὶ ὁ Χριστός. Δι' αὐτὸ δὲ ἠδύνατο νὰ διακηρύξῃ γράφων πρὸς τοὺς ἐν Φιλιπποῖς πιστοὺς: «Ἐπιποθῶ ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Χριστοῦ Ἰησοῦ» (Φιλιπ. α' 8).

ΠΑΝ. Ν. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ἄλλ' ὁ Παῦλος ἐν καιρῷ τῆς κλήσεως ἐτυφλώθη ποτε· ἀλλ' ἡ πῆρσις ἐκεῖνου φωτισμὸς γέγονε τῆς οἰκουμένης. Ἐπειδὴ γὰρ ἔβλεπε κακῶς, ἐπήρσεν αὐτὸν καλῶς ὁ Θεός, ὥστε ἀναβλέψαι χρησίμως. (Χρυσόστομος)

Πρῶτος ἀπάντων ὢν τῶν δικαίων (ὁ Παῦλος), πρῶτον ἑαυτὸν τῶν ἁμαρτωλῶν ἔλεγεν εἶναι. (Χρυσόστομος)

Παύλου λαμπρότερον οὐδὲν ἦν, οὐδὲ περιφανέστερον, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν βασιλέων ἐπισημότερος ἦν. (Χρυσόστομος)

Παῦλος ἡ μέριμνα πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν.

(Χρυσόστομος)

(Παῦλος) ἡ οὐρανομήκης ἐκεῖνη ψυχὴ, ὁ τῶν ἐθνῶν διδάσκαλος, ἡ γλώττα τῆς οἰκουμένης. (Χρυσόστομος)

Η ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΣ ΤΩΝ ΝΑΩΝ

ΝΟΜΟΣ ὑπ' ἀριθ. 1806 *

«Περὶ ἀνοικοδομήσεως ἢ ἐπισκευῆς τῶν ἐν τῷ Κράτει καταστραφέντων ἢ βλαβέντων ἐκ τοῦ πολέμου καὶ τῆς ἀνταρσίας 'Ι. Ναῶν».

ΠΑΥΛΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

1. Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀνοικοδομήσεως ἢ ἐπισκευῆς τῶν καθ' ἅπαν τὸ Κράτος καταστραφέντων ἢ βλαβέντων ἐκ τοῦ πολέμου ἢ τῆς μετ' αὐτὸν ἀνταρσίας Ἱερῶν Ναῶν, συνιστάται Ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος καὶ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ Ἀνοικοδομήσεως Ἱερῶν Ναῶν».

2. Ὡς μέλη τῆς ἀνωτέρω Ἐπιτροπῆς ὀρίζονται : 1) Ὁ Διοικητὴς (ἢ Ὑποδιοικητὴς) τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, 2) Ὁ Διοικητὴς (ἢ Ὑποδιοικητὴς) τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, 3) Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, 4) Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς Οἰκισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, 5) Ὁ Διευθυντὴς Θεησκευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θεησκευμάτων καὶ 6) Ὁ Διευθυντὴς Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου δύναται νὰ ὀρίζωνται καὶ ἕτερα ἄτομα ὡς μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης.

3. Ἡ ἀνωτέρω Ἐπιτροπὴ ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος Νόμου ὁμοδιοτήτων αὐτῆς ἀποτελεῖ Νομικὸν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

Ἄρθρον 2.

Ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ Ἀνοικοδομήσεως Ἱερῶν Ναῶν διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ παρόντος νόμου ἀποφασίζει κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς ἐπὶ παντὸς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἀνοικοδομίαν ἢ ἐπισκευὴν τῶν Ἱερῶν Ναῶν, διαχειρίζεται τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ὀριζομένους πόρους αὐτῆς καὶ ἀποφασίζει τὴν ἐνέργειαν πάσης δαπάνης ἀπαιτουμένης διὰ τὴν ἐν γένει ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 3.

1. Πόροι πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος νόμου σκοποῦ ὀρίζονται οἱ κάτωθι :

α) Τὰ ποσὰ τὰ προερχόμενα ἐξ εἰδικοῦ ἐγράνου, ἐνεργηθησομένου καθ' ἅπαν τὸ Κράτος.

β) Πᾶν ποσὸν προερχόμενον ἐκ δωρεᾶς, εἰσφορᾶς ἢ ἐκ πάσης πηγῆς πρὸς τὸν εἰδικὸν τοῦτον σκοπὸν.

γ) Οἱ τόκοι οἱ προερχόμενοι ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν κεφαλαίων τοῦ ἐγράνου ἢ τῶν λοιπῶν πόρων.

2. Ἡ ταμειακὴ ὑπηρεσία τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ἐνεργεῖται παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλά-

* Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. Α' 128)3-5-51 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

δος, εἰς ἣν κατατίθενται οἱ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον προβλεπόμενοι πόροι.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἀνοικοδομία ἢ ἐπισκευὴ καταστραφέντος ἢ βλαβέντος ἐκ τοῦ πολέμου ἢ τῆς μετ' αὐτὸν ἀνταρσίας Ἱεροῦ Ναοῦ ἀποφασίζεται ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνοικοδομήσεως, ἐκτελεῖται δὲ ἐπὶ τῇ βάσει σχεδίων ἐγκρινομένων ὑπ' αὐτῆς.

Τὸ ἔργον τῆς ἀνοικοδομήσεως ἢ ἐπισκευῆς τῶν Ναῶν δύναται νὰ ἐκτελεῖται καὶ κατὰ παρέκκλισιν τῶν περὶ ἐκτελέσεως ἐκκλησιαστικῶν καὶ δημοσίων ἔργων ὡς καὶ περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ Ἰσχυουσῶν διατάξεων, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς ἀνωτέρω Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνοικοδομήσεως.

Τὰ ἔργα ταῦτα δύναται νὰ ἐκτελῶνται εἴτε παρὰ τῶν οἰκείων Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων, εἴτε καὶ δι' ἄλλων Ἐπιτροπῶν, συνιστωμένων κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς μετὰ πρότασιν τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου.

Ἡ ἐπίβλεψις τῶν ἐκτελεσθησομένων ἔργων ἐνεργεῖται διὰ τεχνικῶν ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων ἐντελλομένων πρὸς τοῦτο παρὰ τοῦ οἰκείου Ὑπουργοῦ, ἐν ἑλλείψει δὲ τοιούτων δι' ἰδίων τῆς Ἐπιτροπῆς ὀργάνων.

Ἄρθρον 5.

1. Πᾶσα πληρωμὴ εἰς βάρος τοῦ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος διὰ τοῦ παρόντος νόμου συνιστωμένου εἰδικοῦ λογαριασμοῦ ἐνεργεῖται δι' ἐνταλμάτων πληρωμῆς.

2. Τὰ πρὸς τὴν Ἐθνογράμειαν τῆς Ἑλλάδος ἐντάλματα πληρωμῆς ἐκδίδονται, κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὀριζομένου μέλους αὐτῆς.

3. Τὰ δικαιολογητικὰ τῶν ἐκδιδομένων ἐνταλμάτων, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ἔργων, ἀπαλλάσσονται πάσης ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ τρίτων κρατήσεως, ὑποκείμενα μόνον εἰς κράτησιν χαρτοσήμου ἐμπορικῆς κλίμακος.

4. Ἡ διεξαγωγὴ τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας δύναται ν' ἀνατεθῇ, ἀποφάσει τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε.

Ἄρθρον 6.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελοῦνται διὰ τοῦ Προέδρου αὐτῆς, ὅστις ἐκπροσωπεῖ ταύτην εἰς πᾶσαν αὐτῆς σχέσιν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ δύναται δι' ἀποφάσεως αὐτῆς νὰ ἀναθέτῃ εἰδικῶς τὴν ἐκτέλεσιν ὀρισμένων ἀποφάσεων τῆς καὶ εἰς τὰ μέλη αὐτῆς.

Δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ὀρίζεται ὁ ἐσωτερικὸς κανονισμὸς τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς.

Ἄρθρον 7.

Προτάσει τῆς Ἐπιτροπῆς, δύναται ν' ἀποσπῶνται παρ' αὐτῆς δημόσιοι ὑπάλληλοι ἢ ὑπάλληλοι Ν. Π. Δ. Δ.

Ἄρθρον 8.

Ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς συντρέχουν εἰδικοί πρὸς τοῦτο λόγοι, δύναται αὕτη, συμ-

ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΔΩΡΕΑΣ

Εἰς τὴν στήλην τῶν «Χρονικῶν» τοῦ παρόντος φύλλου ἀναγράφεται ὅτι ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χίου κ. Παντελεήμων μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν «Κοινωνίας τοῦ Τάγματος τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος» παρεχώρησεν ὀλόκληρον τὴν ἐν Ἀθήναις, Κύμη καὶ Χίῳ τεραστίαν ἀκίνητον περιουσίαν τοῦ Ἰδρύματος τούτου εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπογραφεισῶν ἤδη μετὰ αὐτοῦ καὶ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολ. Διακονίας Καθηγητοῦ κ. Βασίλ. Βέλλα τῶν σχετικῶν συμβολαιογραφικῶν πράξεων. Σημειωτέον ὅτι ὑπὸ τῆς Α.Σ. τοῦ Μητροπολίτου Χίου καὶ τοῦ ὑπ' αὐτὸν «Τάγματος τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος» ἔχει ἀποφασισθῆ κατ' ἀρχὴν ἡ ἔνταξις καὶ τούτου εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, περὶ τῆς ὁποίας προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἀναδιοργανωτικοῦ αὐτῆς Νόμου, ὅτι δύναται νὰ ὀργανώσῃ καὶ Ἱεραποστολικὴν Μοναχικὴν Ἀδελφότητα, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν εὐαγγελιστικῶν τῆς σκοπῶν. Ἡ σημαντικωτάτη αὕτη πράξις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χίου, τιμῶσα τὸν διακεκριμένον Ἱεράρχην, εἶναι ἀξία ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως καὶ διὰ τὴν σημασίαν, ἣν κέκτηται αὐτῇ καθ' ἑαυτήν, καὶ διὰ τὰ ἐξ αὐτῆς προκύπτοντα διδάγματα καὶ συμπεράσματα.

Ἡ γενναϊοφρων χειρονομία τοῦ ἁγίου Χίου ἔχει μεγάλην ἀξίαν, διότι καὶ ἐξασφαλίζει ἀξιολογωτάτην ἐνίσχυσιν διὰ τὸ ἔργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ ἀποδεικνύει, ἅπαξ ἔτι, ὅτι ὁ ἐκκλησιαστικὸς οὗτος Ὄργανισμὸς ἔχει ἤδη κατανοηθῆ ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἑλληνικῆς Ἱεραρχίας, ὡς ἀναγκαῖος καὶ σκόπιμος διὰ τὴν συντονισμένην καὶ συστηματικὴν ὀργάνωσιν καὶ διεξαγωγὴν τοῦ παρὰ τῷ ὀρθοδόξῳ ἑλληνικῷ λαῷ μορφωτικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας,

.....
φῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, νὰ προβαίη εἰς τὴν ἀνέγερσιν Ναῶν, ὅπου δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι.

Ἄρθρον 9

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἀπριλίῳ 1951

**ΠΑΥΛΟΣ
Β.**

Ὁ ἐπί τῆς Ἐθν. Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων
Ἐφ. Υπουργός

ΓΕΩΡΓ. ΜΟΔΗΣ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαΐου 1951

Ὁ ἐπί τῆς Δικαιοσύνης Ἐφ. Υπουργός

ΙΩΑΝ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

δικαιούμενος διὰ τοῦτο, νὰ τύχῃ πάσης ἀρωγῆς καὶ ἐνίσχυσεως, διὰ νὰ καθίσταται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἱκανώτερος εἰς τὴν ἐπιδίωξιν καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἱερῶν του σκοπῶν. Ἀλλὰ καὶ κἄτι ἄλλο ἀκόμη συμβαίνει μετ' αὐτῆς, περὶ ἧς πρόκειται, εὐγενῆ πράξιν· ἀποδεικνύει αὕτη καὶ ὑπογραμμίζει τὴν σκοπιμότητα καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ, συντονισμοῦ, καὶ δὴ καὶ τῆς συνενώσεως—ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατόν—τῶν ἐπὶ μέρος ὀργανωμένων προσπαθειῶν ἐξυπηρετήσεως τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ εἶναι ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ὄχι μόνον εὐπρόσδεκτος, ἀλλὰ καὶ ἐπιβεβλημένη, ἴσως, ἡ ποικιλία τῶν μορφῶν καὶ τῶν μεθόδων, καὶ ὁ καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας, καὶ δὴ καὶ ἡ ἐξειδίκευσις τῶν ἐπὶ μέρος τομέων αὐτῆς καὶ ἡ πρὸς τὰς ἐιδικωτέρας ἀνάγκας καὶ συνθήκας τῶν διαφόρων κοινωνικῶν ομάδων προσαρμογὴ τῶν προγραμμάτων τῆς. Πρέπει ὅμως ἐν τῇ τοιαύτῃ μεθοδικῇ προσπάθειᾳ νὰ εἶναι παντελῶς ἀπαράδεκτος καὶ ἐκ παντὸς τρόπου νὰ προλαμβάνεται καὶ νὰ ἀποφεύγεται ἡ διάσπασις τῆς ἐνότητος καὶ ἡ κατάρτησις τῶν δυνάμεων, διότι εἶναι ἄπειροι αἱ ἐκ τῆς τοιαύτης διασπάσεως καὶ κατατμήσεως προκύπτουσαι ὄχι ἀπλῶς δυσχερεῖαι, ἀλλὰ καὶ αἱ ἀνυπολόγιστοι πραγματικαὶ ζημίαι, εἰς βάρος αὐτοῦ τοῦτου τοῦ ἐπιδιωκομένου κοινοῦ ἱεροῦ σκοποῦ. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἀκόμη, ὅπου δὲν φαίνεται νὰ ὑφίστανται τοιοῦτοι κίνδυνοι δυσχερειῶν καὶ ζημιῶν τοῦ συνόλου ἔργου—τοιοῦτοι δὲ κίνδυνοι, προφανῶς, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑφίστανται, προκειμένου ἤδη περὶ κινήσεων ὑπευθύνως ὑπὸ ὑπευθύνων ἐκκλησιαστικῶν προσωπικοτήτων διοικουμένων καὶ ὡς ὀργάνων τοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ποιμαντικοῦ τῶν ἔργου χρησιμοποιοιμένων—ὁ συντονισμὸς καὶ ἡ ἐνότης εἶναι προτιμότερα τῆς κατάρτησεως καὶ τῆς ἐλλείψεως συνεννοήσεως καὶ συνοχῆς. Ὅπου δὲ τὸ πνεῦμα τῆς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἀφοσιώσεως πρυτανεύει, μακρὰν πάσης οἰασθήποτε ἀνθρωπίνως δυνατῆς, ἀτομικῆς ἢ καὶ ὁμαδικῆς, ἐγωϊστικῆς, τρόπον τινά, προκαταλήψεως, καὶ ἡ συνεννόησις καὶ ὁ συντονισμὸς καὶ ἡ συνοχὴ καὶ ἡ ἐνότης εἶναι δυνατὴ, χωρὶς νὰ χάνεται ἡ μεθοδολογικῶς ἐπιβεβλημένη, ὡς εἴπομεν, ποικιλία τῆς μορφῆς καὶ τοῦ προγράμματος τῶν ἐπὶ μέρος ἐκδηλώσεων τοῦ ἔργου.

Δὲν θὰ ἦτο ὅμως ἄκαιρον νὰ παρατηρηθῆ ἔτις, ὅτι ἡ περίπτωσις τοῦ «Τάγματος τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος», ἀφορῶσα μοναχικὴν, αὐτόχρημα, ὀργάνωσιν, παρεχει ἀξιολογωτάτην ἀφορμὴν πρὸς σοβαρότερας σκέψεις διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν καὶ τὴν συγχρονισμένην, κατάλληλον καὶ ἀποτελεσματικὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἐναπομένουσῶν παρ' ἡμῖν Ἱερῶν Μονῶν, ἡ ἐλαχίστη πλέον περιουσία τῶν ὁποίων τόσους ἀντιμετωπίζει ἀντιδίκους καὶ διεκδικητάς, καὶ δὴ καὶ μετὰ τῶν ἐκάστοτε ἐπισήμων ἐκπρο-

σώπων τοῦ Κράτους, ὡσεὶ ἐπρόκειτο περὶ πράγματός τινος ἀχρήστου πλέον καὶ μηδένα σκοπὸν δυναμένου νὰ ἐξυπηρετήσῃ. Πόση πλάνη ὑπάρχει εἰς τὴν τοιαύτην ἀντίληψιν ἐπισήμων καὶ ἀνεπισήμων ἐχθρῶν τῆς μοναστηριακῆς κτημοσύνης δὲν ἀποδεικνύεται μόνον ἐκ τῆς ἱστορικῆς τῶν 'Ι. Μονῶν μας συμβολῆς εἰς τὴν θρησκευτικὴν καὶ εἰς τὴν ἐθνικὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ 'Ελληνικοῦ λαοῦ, οὐδ' εἶναι δυνατόν νὰ κατανοηθῇ διὰ τῶν ἱστορικῶν μόνον περγαμηνῶν, τὰς ὁποίας ἀφθόνους δύναται νὰ παρουσιάσῃ ὁ ἑλληνικὸς μοναχισμὸς. Ἡ πλάνη θὰ καταδειχθῇ—καὶ χωρὶς μάλιστα νὰ εἶναι δυνατὴ οἰαδῆποτε περὶ αὐτῆς ἀμφισβήτησις—ἐκ τῆς ἐγκαίρου τῶν 'Ι. Μονῶν χρησιμοποίησεως διὰ τὴν καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μας ἐντατικωτέραν συνέχισιν τῶν σημαντικωτάτων ὑπηρεσιῶν, τὰς ὁποίας δύναται νὰ παράσχῃ εἰς τὸ πνευματικὸν ἔργον τῆς 'Εκκλησίας, ὅπερ παρ' ἡμῖν ἴσούται πρὸς αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐθνικὸν μας συμφέρον. Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀναγκαιότητος καὶ τῆς ὑφισταμένης καὶ σήμερον δυνατότητος πρὸς ἐπίκαιρον χρησιμοποίησιν τῶν 'Ι. Μονῶν, ἐκκλησιαστικῶς καὶ ἐθνικῶς ἐπωφελῆ, ἔχουσιν ἤδη ἄρκετὰ καὶ ἐπ' ἐσχάτων γραφῆ καὶ ἀπὸ πάσης ἐπόψεως σωτήριον ἔργον θὰ ἐπετελεῖτο, ἂν ἡ θεωρία ἐτίθετο τὸ ταχύτερον εἰς πρᾶξιν. Ἀναμφιβόλως ἡ ὄλοεν ἀνδρουμένη Ἀποστολικὴ Διακονία μας θὰ ἠδύνατο καὶ εἰς τοῦτο νὰ συντελέσῃ ἀποτελεσματικῶς.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ
ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΕΙΣΤΑΣ ΗΝΩΜΕΝΑΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ
NEW YORK, N. Y. τῆ 1ῃ Μαΐου 1951

Πρὸς τὴν 'Ιερὰν Σύνοδον τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος
Χαίρειν ἐν Κυρίῳ,

Τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, ἔλαβε μετὰ χαρᾶς τὴν ἀγγελίαν περὶ τοῦ προσεχοῦς ἐορτασμοῦ τῆς 1900ῆς ἐπετείου ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν ἐγκάρδιον πρόσκλησιν ὅπως μετὰ τὴν ἐκείνην ἐπισημῶς διωρισμένην ἀντιπροσώπων.

Τὸ Συμβούλιον ἀναγνωρίζει τὴν βαθεῖαν σημασίαν τοῦ ἐορτασμοῦ τούτου δι' ὅλην τὴν Χριστιανοσύνην, γεγονός, τὸ ὁποῖον σημεῖώνει τὴν ἀρχὴν τῆς μεγάλης ἐξαπλώσεως πρὸς τὴν Δύσιν τῶν διδασκαλιῶν τοῦ Κυρίου μας, καὶ τῆς ἀναπιύξεως τῆς Ἀγίας Ἀυτοῦ Ἐκκλησίας.

Ἡμεῖς σήμερον εἴμεθα οἱ εὐεργετηθέντες ἐκ τῶν ἱεραποστολικῶν κόπων τοῦ Παύλου καὶ ἐκ τῆς ἀνταποκρίσεως τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸ κήρυγμά του.

Ἐπὶ τῆς εἰσεύξει μετὰ τὴν ἀνάγκη διὰ τὴν ἐν οὐχόσει διατελοῦσαν ἀνθρωπότητα τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἐυαγγελίου, τὸ ὁποῖον οὗτος πρῶτος ἐκήρυξεν εἰς τὸν δυτικὸν κόσμον, εἰς τὰς ἱστορικὰς σα: ἀκτὰς. Τοῦτο τὸ Ἐυαγγέλιον εἶναι τὸ μόνον βέβαιον καὶ ἀσφαλὲς μέσον ἀποτροπῆς τῆς ἀθείας καὶ τοῦ ὕλι-

μοῦ καὶ τῆς γενικῆς ἀνομίας, αἵτινα κρατοῦν ἀνθρώπους καὶ ἔθνη δλόκληρα ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς διαμάχης.

Τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, εἰς ὃ μετέχουν 29 ἐκκλησιαστικοὶ ὄργανισμοὶ ἐν πλήρει χριστιανικῇ συναδελφότητι ἐν τῷ περιβάλλοντι τῆς Ἀγίας Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἐνοῦται μεθ' ὁμῶν ἐν τῷ πνεύματι τοῦ ἐορτασμοῦ εἰς θερμὴν προσευχὴν πρὸς ἀποκατάστασιν καὶ καθιέρωσιν τῆς ζωῆς ὄλων τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ὄλων τῶν πιστῶν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καθορισθεῖσαν τάξιν καὶ δικαιοσύνην.

Ἐπὶ τούτοις ἐκφράζοντες τὰ θερμώτατα ἀδελφικὰ συγχαρητήρια, ἐπικαλούμεθα τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος, καὶ ἐπὶ τῶν συμμετεχόντων τῶν ἐορτῶν, καὶ ἐφ' ὅλου τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκ μέρους τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς.

The Right Rev. HENRY KNOX SHERRILL
Πρόεδρος

The Rev. SAMUEL MÈCREA CAVERT

Γεν. Γραμματεὺς

The Rev. ROBBINS W. BARSTOW

Διευθυντὴς τοῦ Τμήματος τῶν Οἰκουμενικῶν Σχέσεων

ΤΟ Β' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΘΕΟΛ. ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

Τῆ 3ῃ μεσοῦντος, Κυριακῆ, περὶ τὴν 11 π. μ. συνεκροτήθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς παλαιᾶς Βουλῆς τὸ Β' Πανελλήνιον Θεολογικὸν Συνέδριον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν θεολόγων καθηγητῶν τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσεως κ. Ἰωάννου Δ. Θαββέτα, ὡς προέδρου τῆς «Ἐνώσεως ἑλλήνων θεολόγων».

Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ Ἀγιασμοῦ κηρύσσωσιν τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου εἶπε τὰ ἀκόλουθα:

«Μετὰ μεγάλης χαρᾶς χαιρετίζομεν τὸ ἐπ' εὐλογίαις τῆς Ἐκκλησίας συνερχόμενον ἐν Ἀθήναις σήμερον Β' Συνέδριον Θεολόγων, τοῦ ὁποίου τὴν γόνιμον ἀποδοτικότητα ἐγγυᾶται τὸ πλοῦσιον εἰς περιεχόμενον πρόγραμμα καὶ ἡ σοβαρότης τῶν κ. κ. ἐισηγητῶν. Ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία, θεωροῦσα ἅπαν τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα ὡς ἐνιαῖον ζῶντα ὄργανισμὸν, πολὺ περισσότερον ἀντιμετωπίζει τοὺς λαϊκοὺς Θεολόγους ὄχι μόνον ὡς τὸ ἀνεξάντλητον ἀπόθεμα τῶν πολυτίμων ἐφοδρεῶν τῆς, ἀλλ' αὐτόχρομα ὡς ἐνεργὰ μέλη τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας, μετὰ χαρᾶς δὲ διαπιστοῦται σήμερον ὅτι, μολοντί δὲ ἐγενικεύθη εἰσέτι ἡ ἐνεργὸς ἀνάμιξις αὐτῶν εἰς τὸ κατηχητικὸν καὶ ἱεραποστολικὸν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, ἐκεῖ ὅπου οἱ λαϊκοὶ Θεολόγοι ἐνεστερηθῆσαν ὡς ἴδιον ἔργον τὴν ἀποστολὴν ταύτην, τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν τῷ ὄντι θαυμάσια.

» Ἀλλὰ μετὰ χαρᾶς ὡσαύτως διαπιστοῦται ὅτι καὶ οἱ λαϊκοὶ Θεολόγοι δομηραὶ ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἀποστολῆς τῶν δὲν δύναται νὰ ἐπι-

Ο ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Όπου εύρίσκεται σήμερα ο Ι. ναός του 'Αγ. 'Αποστ. Παύλου, υπήρχον πρό του 1879 αγροί καλλιεργήσιμοι και άμπελοι. Ότε διά Β. Δ. από 20 Νοεμβρίου 1879 έπέξετάθη τό σχέδιον τής πόλεως εις τήν περιοχήν ταύτην, και ή ήδη συνοικία του 'Αγ. Παύλου ήρχισε νά οικοδομηται και πολυκατοικηται, άφοϋ δέ μετά όκταετίαν αι οικογένειαι άνήλθον περι τας τετρακοσίας, άπεφάσισαν νά ιδρύσουν, ιδίαν ένορίαν και ν' άνεγειρουν ναόν έπ' όνόματι του 'Αγ. 'Αποστ. Παύλου του πρώτου κηρύξαντος τόν Χριστιανισμόν έν 'Αθήναις και ιδρύσαντος τήν πρώτην έν αύταις Χριστια-

τευχθῆ οὔτε ἐκτός, οὔτε μακρὰν τῆς Ἐκκλησίας, ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ὁποίας δὲν δύνανται παρὰ νὰ εὐρίσκουν πάντοτε θερμοὺν προστάτην καὶ βοηθόν. Δὲν δύνανται νὰ παραγνωρίζωσι βεβαίως ὅτι καὶ δι' αὐτὰ ἀκόμη τὰ στενὰ ἐπαγγελματικά των συμφέροντα ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι ἀδιάφορος. Ἄλλ' ἡ διεύρυνσις τῶν διαφερόντων τοῦ Συνεδρίου καὶ εἰς θέματα αὐστηρῶς διοικητικῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας δὲν δύναται παρὰ νὰ συγκινήσῃ τὴν διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν ἡ διεύρυνσις αὐτῆ ἀποδεικνύει, ὅτι κατέστη πλέον κοινὴ συνείδησις ὅτι τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἐνιαῖον καὶ ὁ προσορισμὸς τῶν μελῶν τὸν κοινός. Ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία καὶ εἰς τοῦτο ἔδωκε πρώτην τὸ παράδειγμα, ἀναθέσασα εἰς λαϊκοὺς Θεολόγους δύο ἐκ τῶν σπουδαιότερων τομέων τῆς δραστηριότητός της, τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν καὶ τὰς σχέσεις μετὰ τῶν ξένων Ἐκκλησιῶν. Ἄλλὰ τὸ ὅτι τὸ παράδειγμα τοῦτο εὗρε τόσον ταχέως τοιαύτην ἀπήχησιν, ὥστε νὰ ἀποτυπώσῃ τὴν σφραγίδα του εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν τοῦ παρόντος συνεδρίου ἀποτελεῖ διὰ τὴν διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν πηγὴν ὄλων ἰδιαίτερας ἱκανοποιήσεως.

»Ὅθεν ἐλπίζοντες ὅτι τὸ Συνέδριον τοῦτο θὰ ἔχη συνέχειαν ὠργανωμένην, κατὰ τρόπον ἐγγυώμενον καὶ μελέτην καὶ ἐξονυχιστικὴν συζήτησιν ὄλων τῶν ζωικῶν ζητημάτων τῆς Ἐκκλησίας καὶ πεποιθότες, ὅτι ἡ «Ἐνωσις τῶν Ἑλλήνων Θεολόγων» θὰ ἀποτελέσῃ τὸ πολῦτιμον ὄργανον τοῦ συντονισμοῦ τῶν προσπαθειῶν τῶν λαϊκῶν Θεολόγων καὶ τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας, ἐπικαλοῦμαι τὰς εὐλογίας καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Κυρίου ἐπὶ πάντας ὑμᾶς»,

Ἐπηκολούθησαν αὐτὸς πρὸς τὸ Συνέδριον προσφωνήσεις τοῦ ὑφυπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Μόδη, τῶν Κοσμητόρων τῶν δύο Πανεπιστημιακῶν Σχολῶν κ. κ. Β. Βέλλα καὶ Β. Ἐξάρχου, ὡς καὶ προέδρων καὶ ἀντιπροσώπων ἄλλων ἐπιστημονικῶν ὀργανώσεων καὶ ἐκπαιδευτικῶν κλάδων καὶ πολιτευτῶν, δι' ὧν ἐξήρθη ἡ σημασία τοῦ Συνεδρίου, καθ' ἅπαν δὲ τὸ τριήμερον τῶν συνεδριῶν καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἄλλοι ὁμιλεῖται ὠμίλησαν καὶ συνεζήτησαν ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιευθέντος προγράμματος ἀναγγελθέντων θεμάτων.

Τὰ πορίσματα τοῦ Συνεδρίου θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ ἐπομένῳ φύλλῳ.

νικὴν Ἐκκλησίαν. Μετ' αἰτησίν των (23 Μαΐου 1887) πρὸς τὸν δήμαρχον Ἀθηναίων Δημ. Σοῦτσον, τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 1936,4 Ἰουνίου 1887, πράξεώς του ἐγκρίνει τὴν ἴδρυσιν τῆς ένορίας καὶ τοῦ ναοῦ καὶ ἐξουσιοδοτεῖ τὸν Δήμαρχον νὰ διορίσῃ δεκατετραμελῆ ἐπιτροπὴν «ἵνα ἐργασθῆ εἰς ἀνεύρεσιν τῶν πρώτων πόρων».

Χάρις εἰς τὸν ζήλον τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν κατοίκων, ἐντὸς δεκαπενθημέρου κατετέθη ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ ναοῦ, τὴν 13 Ἰουλίου 1887, εἰς τὴν Ν. Δ. γωνίαν τῆς πλατείας, παραπλευρῶς τοῦ Ι. ναοῦ, ἐνθα ὑπάρχει τὸ εἰκονοστάσιον, ἐντὸς δ' ἑπτὰ μηνῶν διὰ προσωπικῆς ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακάς, ἑορτάς καὶ ὥρας τῆς ἀναπαύσεως καὶ διὰ χρηματικῆς συνεισφορᾶς ἐπετεύχθη ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ ναοῦ με ἐμβαδὸν 133 τ. μ. τὰ ἐγκαίνια δ' αὐτοῦ ἐγένοντο τὴν 20 Νηβρίου 1887 ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Προκοπίου, ὅτε καὶ ἐτέθη οὗτος εἰς δημοσίαν λατρείαν.

Πρώτος ἐφημέριος τοῦ Ι. ναοῦ διορίσθη ὁ Νάρκισος Δημητριάδης τὴν 28 Δεκεμβρίου 1887 ἡ ένορία τοῦ 'Αγ. Παύλου κατέστη αὐτοτελὴς με τριουπόστατον ναόν εἰς τὸ κέντρον καὶ με δύο παρεκκλήσια παραπλευρῶς τιμώμενα ἐπ' ὀνόματι τοῦ 'Αγ. Ἐλευθερίου καὶ τοῦ 'Αγ. Σπυριδωνος.

Τὸ δὲ δημοτικὸν Συμβούλιον—διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 409 τῆς 11 Ἰουνίου 1888 πράξεώς του—«ἔχον ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ Ἀπόστ. Παῦλος ὑπῆρξεν ἐν Ἀθήναις ὁ πρῶτος διδάσκαλος τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ αἰσθανόμενον τὸ καθῆκον τῆς ἐκδηλώσεως τοῦ πρὸς Αὐτὸν θαυμασμοῦ» ψηφίζει ἵνα ἡ ἐπέτειος Αὐτοῦ ἑορτῆ τῆς 29 Ἰουνίου τελεῖται δημοτικῆ δαπάνῃ «ὡς δημοτικῆ ἑορτῆ».

Ἀναγνωρισθεῖσης ὁμοῦ τῆς ἀνάγκης ἀνέγερσεως εὐρυτέρου καὶ ὠραιότερου ναοῦ, ἀφοῦ δι' οικονομῶν ἐξηγοράσθησαν τὰ πρὸ τοῦ Ι. ναοῦ ἰδιόκτητα οἰκόπεδα, ἡ τότε ένοριακὴ ἐπιτροπεῖα ἀπαρτιζομένη ἀπὸ τοῦς Γεωργ. Χριστομάνου, Ἀναστ. Στοῦπαν, Δημ. Βούκραν, καὶ Ἀνδρ. Τουσάκη, διὰ τῆς ἀπὸ 10 Μαρτίου 1899 αἰτήσεως της παρεκάλεσε τὴν ἀείμνηστον Βασίλισσαν τῆς Ἑλλάδος Ὀλγαν, νὰ εὐδοκήσῃ νὰ καταθέσῃ ἰδιοχείρως τὸν θεμέλιον λίθον, ὄντως δὲ οὗτος κατετέθη ἐπὶ βασιλείας Γεωργίου τοῦ Α', Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Προκοπίου, Δημάρχου Ἀθηναίων Λάμπρου Καλλιφρονᾶ καὶ Ἐφημερίων τοῦ Ι. ναοῦ Ἰωάν. Γραικούση, Κων. Στουρατῆ καὶ Ἀθαν. Οἰκονόμου ὑπὸ τῆς Βασιλείσεως Ὀλγας τὴν 21 Μαρτίου 1899 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 11 π. μ., εἰς τὴν τελετὴν δὲ παρέστησαν αὐτὴν πρηγκίπῃσαι Μαρία καὶ Σοφία, πολλοὶ ἐκ τῶν Ὑπουργῶν, βουλευτῶν καὶ λοιπῶν ἐπισήμων, ὡς καὶ ὀλοκλήρως ἡ ένορία.

Ὑπὸ τοιοῦτους καλοὺς οἰωνοὺς ἤρχισεν ἡ ἀνέγερσις τοῦ Ι. ναοῦ, τοῦ ὁποίου αἱ ἐξωτερικαὶ διαστάσεις εἶναι 35.50Χ21.00 καὶ τὸ ἐσωτερικὸν ἐμβαδὸν 485 τ. μ. με ἀρχιτέκτονας τὸν γάλλον Ε. Τρούμπυς καὶ τὸν Μάξιμον Σοῦλτσε, ἐν χρονικῷ δὲ διαστήματι ἐννέα μηνῶν ἐπερατώθη ἡ κατασκευὴ τοῦ Α' τμήματος μέχρι τοῦ γυναικωνίτου. Ὅταν δὲ μετὰ όκταετίαν ἐξοικονομήθησαν τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα, ἐσυνεχίσθη ἡ ἀνέγερσις καὶ τοῦ Β' τμήματος τοῦ ναοῦ με τοὺς ἰδίους ἀρχιτέκτονας, ὅπερ ἐπερατώθη τὸν Αὐγούστου τοῦ 1907.

Ἐκτοτε καὶ μέχρι τοῦ 1910 κατεσκευάσθησαν τὰ μαρμάρια παράθυρα, τὰ κωδωνοστάσια, ἡ μαρμαρίνη κλίμαξ ἡ ὀδηγοῦσα πρὸς τὸν γυναικωνίτην, τὸ τέμπλον καὶ αἱ ἔμπροσθεν τοῦ προνάου μαρμαρίναι βαθμίδες. Οὕτω ἐν χρονικῷ διαστήματι ἐνδεκα ἐτῶν καὶ ἐννέα μηνῶν ἀπὸ τῆς θεμελιώσεως τοῦ ναοῦ κατάρθωσαν οἱ κάτοικοι, ἀνευ ἐξωενοριακῆς χρηματικῆς συνεισφορᾶς νὰ τὸν ἀποπερατώσουν καὶ νὰ θέσουν τοῦτον εἰς δημοσίαν λατρείαν τὴν 5 Δεκεμβρίου 1910, ὅτε ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ι. ναοῦ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Θεοκλήτου, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ τότε Διαδόχου Κων)νου μετὰ τοῦ πρίγκηπος Νικολάου, πολλῶν ἐκ τῶν ἐπισήμων καὶ ὀλοκλήρως τῆς ένορίας.

Ἐκτοτε καὶ μέχρι τοῦ 1917 ἐγένοντο ἡ ἐσωτερικὴ τοῦ Ι. ναοῦ ἀμμοκονίσεις, ἡ πλακόστρωσις, αἱ χάλκι-

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Εἰς τὸ μέγα προσκύνημα.

Περὶ τοὺς ἑκατὸν πενήκοντα ἐπιφανεῖς προσκυνηταὶ ἐκ πασῶν σχεδὸν τῶν χωρῶν τοῦ τε παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου κόσμου, ἀποτελοῦντες συγκρότημα ἐπιβλητικῆς ἱερᾶς θεωρίας, ἀνάγονται σήμερον εἰς τὴν ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ μεγάλου τῆς Ἑλλάδος Ἀποστόλου εὐλαβῆ πορείαν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν κέντρων ἐκείνων τῆς Ἑλλάδος, ἔνθα ἐκ τοῦ σιόματός του ἠκούσθη τὸ περὶ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ εὐάγγελον μῆνυμα. Ἐν

.....
 ναί ἐπικαλύψεις τοῦ τρούλλου καὶ τῆς κόγχης τοῦ Ἁγ. Βήματος καὶ ὁ ἄμβων. Κατὰ τὰ ἔτη 1918 μέχρι τοῦ 1928 ἐγένετο ἡ θαυμασία καὶ καλλιτεχνικὴ ἐσωτερικὴ τοῦ Ι. ναοῦ διακόσμησις μετὰ καλλιτέχνων τὸν Δημ. Σοῦτσον καὶ τοὺς υἱούς του, αἱ εἰκονογραφίαι καὶ τοιχογραφίαι—πλὴν τῶν δύο τοιχογραφιῶν τῆς Σταυρώσεως καὶ τῆς εἰς Ἄδην καθόδου τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῆς βορείας πλευρᾶς, αἵτινες ἐγένοντο τὸ 1941—μετὰ καλλιτέχνων τούτων, Αἰδ. Δημ. Τζεβάν, Δημ. Σοῦτσον καὶ Γεώργ. Παπαζογλου. Κατὰ τὸ 1927 ἐγένετο δι' ἐράνου ἡ διαρρύθμισις τοῦ Προνάου, ὅτε ἠνοίχθησαν καὶ αἱ δύο πλάγαι θύραι, ἡ διεύρυνσις τῶν προπυλαίων καὶ ἡ κατασκευὴ τῶν κάτωθεν αὐτῶν δωματίων, ἔνθα ὑπάρχουν τὰ γραφεῖα τῆς ἐπιτροπείας τοῦ Ι. ναοῦ.

Κατὰ τὰ ἔτη 1938—1939 ἐγένετο δι' ἐράνου, ὁ θαυμάσιος καλλιτεχνικὸς βυζαντινὸς ἐξωτερικὸς ἐξωραϊσμός μετὰ ἀρχιτέκτονα τὸν Γεώργ. Δραγαζίκην, εἰς τὴν ὥστε ὁ Ι. ναὸς τοῦ Ἁγ. Ἀποστόλ. Παύλου ἐγένετο πρῶτης τάξεως ἀπὸ ἀπόψεως ῥυθμοῦ, σχεδίου, χωρητικότητος, τέχνης καὶ ὠραιότητος, ὥστε νὰ συγκρατᾶται σήμερον μετὰ τῶν πρώτων ἐν Ἀθήναις Ι. ναῶν καὶ νὰ θαυμάζεται παρ' ἀπάντων.

Ἐπὶ τῆς ἀνεγέρσεως καὶ τοῦ ἐξωραϊσμοῦ τοῦ Ι. ναοῦ συνετέλεσαν ἅπαντες οἱ ἑνορίται, κατ' ἐξοχὴν δὲ διὰ προσωπικῆς ἐργασίας, κόπου, μόχθου καὶ χρηματικῆς συνεισφορᾶς οἱ ἐκάστοτε ἐφημέριοι καὶ ἐπίτροποι τοῦ Ι. ναοῦ, οἱ διάκονοι καὶ ψάλται τούτου, ὁ ἑνοριακὸς Σύλλογος «Ἁγιος Παῦλος», ὑπεροδοῦντα πρόσωπα, ὧν τὰ ὀνόματα εἶναι ἀναγεγραμμένα εἰς τὰς ἔμπροσθεν τοῦ Ι. ναοῦ μαρμαρίνας πλάκας τῶν εὐεργετῶν καὶ δωρητῶν τοῦ Ι. ναοῦ καὶ ὑπερχίλια τριακόσια πρόσωπα, ὧν τὰ ὀνόματα εἶναι ἀναγεγραμμένα εἰς τὴν τοῦ Ι. ναοῦ χρυσοῦν βίβλον.

Ἐφημέριοι τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς ἐνορίας καὶ μέχρι σήμερον ὑπῆρξαν εὐδοκίμως καὶ θεαρέτως εἰκοσι πέντε, ἐξ ὧν ὀκτὼ ἦσαν διπλωματοῦχοι τῆς Θεολογίας: ἦτοι οἱ Γρηγ. Ἀντωνιάδης, Κων. Ρωμανός, Νικ. Παπαδόπουλος, Προκόπ. Τζαβάρας (Μητροπολίτης ἡδὴ Κορινθίας) Γεράσιμ. Ποταμιάνος, Ἡλ. Ἀνδρικόπουλος, Γεώργ. Βλάχος καὶ Θεόδ. Παπαθεοδώρου.

Οἱ δύο τελευταῖοι ἐκ τούτων ἐφημερεύουσι σήμερον ἐν τῷ Ι. ναῷ μετὰ τοῦ αἰδ. Ἁνδρ. Ὑφαντῆ τελειοφοῦτο τῆς Θεολογίας.

Διάκονοι ἐν τῷ Ι. ναῷ ὑπῆρξαν εἴκοσι ἐπτὰ μετὰ τῶν ὁποίων καὶ ὁ παν. Διονύσιος Ψαριανός, ἡδὴ πρωτοσύγκελλος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὡς καὶ ὁ ἡδὴ ὑπῆρξεν ἱερ. Δωρόθεος Τσακός.

Ἐπίτροποι ἐν τῷ Ι. ναῷ ὑπῆρξαν τριάκοντα πέντε, ἐξ ὧν σήμερον ὑπῆρξον οἱ κ. κ. Ἀλκ. Τατάκης, Δημ. Δεμπενιώτης, Κυρ. Κανάκης καὶ Ἁγ. Φουσιάνος ψάλται 23, ἐξ ὧν σήμερον ὑπῆρξον οἱ κ. κ. Δωρ. Βουτσαδόπουλος, καὶ Ἰωάν. Ἀναγνωστόπουλος, καὶ τέλος νεωκόροι 18, ἡδὴ δ' ὑπῆρξον οἱ κ. κ. Εὐάγ. Βλάχος καὶ Νικ. Καραλῆς.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ. Ε. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Σακελλάριος

Ἐφημέριος τοῦ Ι. ναοῦ τοῦ Ἁγ. Παύλου

τῷ προσώπῳ τῶν θαυμασιῶν τούτων τοῦ «περισσότερον πάντων» τῶν ἀποστόλων διὰ τῆς σὺν αὐτῷ χάριτος ἐν τῷ κηρύγματι τοῦ Χριστοῦ κοπιάσαντος ὁλόκληρος ὁ χριστιανικὸς κόσμος ἐγγνώμων ἀναμνησκᾶται τοὺς ὑπὲρ τῆς εἰς τὴν καινὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν κλήσεως τῶν ἐθνῶν ἀνεκφράστους παυλείους μόχθους, εἰδικότερον δ' ἅμα τὴν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἀρχικὴν ἀκτινοβολίαν τοῦ φωτός τοῦ Εὐαγγελίου. Εἰς τὰς ἀνὰ τὴν ἑλληνικὴν πατρίδα ἐστίας τοῦ ἱεροῦ προσκυνήματος τοὺς εὐλαβεῖς προσκυνητὰς συνοδεύει ἐν συγκινήσει βαθεῖα ὁλόκληρος ὁ πανηγυρίζων τὸ παύλειον ἱωβιλαῖον ἑλληνικὸς κόσμος.

Συνεργάται.

Μετὰ τὰς ὑπὸ τῆς κατοχῆς καὶ τῆς ξενοκινήτου ἀνταρσίας προξενηθείσας εἰς τὴν πατρίδα ὀλικὰς καὶ ἠθικὰς καταστροφὰς γοργῇ ἐκδηλοῦται ἡ κοινὴ προσπάθεια πρὸς τὴν διδύμον τῆς χώρας ἀνασυγκροτήσιν, ἀναντίρροτον δ' εἶνε δι, ἐφ' ὅσον ἡ ἄνευ τοῦ ἠθικοῦ παράγοντος ὀλικὴ οἰκονομικὴ ἀνασύνταξις ἀποβαίνει μάλιστα καὶ ἐπιβλαβὴς, τὸ προβάδισμα εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς ὅλης ἀνοικοδομήσεως μέριμναν ἀνήκει εἰς τὴν πνευματικὴν ἐξυγίανσιν καὶ τὴν ἠθικὴν ἀνάπλασιν. Τὸ πνεῦμα τοῦτο διῆκε δι' ὄλων τῶν κατὰ τὸ ἐν τῷ μεταξὺ συγκροτηθῆν Β' Πανελληνίον Θεολογικὸν Συνέδριον ἀνακοινώσεων, εἶνε δ' ἐξόχως παρήγορον διὲ παρουσία τῶν θεολόγων ἐκηρύχθησαν καὶ πάντες οἱ ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦ Συνεδρίου χαιρετίζοντες αὐτὸ ἐπιστήμονες καὶ πολιτικοί, ἐμφανίσαντες ἐαυτοὺς πολυτίμους συνεργάτας τῶν εἰς τὴν ἑλληνικὴν νεολαίαν διδασκάλων τῆς πίστεως εἰς τὰ διδάγματα τοῦ Σωτῆρος. Οὕτω ἔτι ἀπαξ ἠδρυώθη ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν τε θεολόγων συνέδρων καὶ τῶν ἄλλων ἀκροατῶν τῶν δηλώσεων ἐκείνων ἡ βεβαιότης, ὅτι διὰ τῆς κοινῆς ἐκ πασῶν τῶν πλευρῶν συνεργασίας εὐόλιον κατὰ πάντα διανοίγεται τὸ μέλλον τοῦ τόσον δεινοπαθήσαντος ἑλληνικοῦ λαοῦ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 17ης Μαΐου ἐ. ἔ. ἐπιληφθεῖσα τοῦ ζητήματος τῆς προβολῆς θρησκευτικοῦ περιεχομένου κινηματογραφικῶν ταινιῶν καὶ τῆς κυκλοφορίας διαφόρων ἐντύπων μετ' ἀσέμνους εἰκόνας, ἀπεφάσισεν ὅπως ζητήσῃ ἀρμοδίως ἵνα ἐν μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου συμμετέχη τῆς Ἐπιτροπῆς ἐλέγχου τῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν, καὶ δὴ τῶν περιλαμβανουσῶν θρησκευτικὰς σκηνὰς ἡ Ἱερὰ ἀντικείμενα δοθῇ δὲ καὶ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ ὀφειλομένη προσοχὴ ἐπὶ τῶν διαφόρων ἐντύπων, ἅτινα οὐ μικρὰν βλάβην προξενοῦσιν εἰς τοὺς χριστιανούς.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, πληροφωρηθεῖσα ὅτι ἐν τῷ νέῳ Ποινικῷ Κώδικι δὲν περιελήφθη ἡ εἰδικὴ δοσιδικία τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, ἐνώρισεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐμμένει εἰς τὴν διατήρησιν τῆς εἰδικῆς ταύτης δοσιδικίας, καθ' ὅσον ἐν τῷ ἀξιώματι τοῦ Ἀρχιερέως διαβλέπει τὸν φορᾶ καὶ ἐρμηνεύει τῆς πίστεως καὶ τὸν ἐκπρόσωπον τῆς Ἐκκλησίας, ἧς Κεφαλὴ εἶναι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

Ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 22ας Μαΐου ἐ. ἔ. ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. Ἀμβροσίου, ἀναφέροντος τῇ Ἱ. Συνόδῳ ὅτι τῇ 5ῃ Ἰουνίου ἐ. ἔ. συμπληροῖ τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἀρχιερα-

τείας αὐτοῦ καὶ ἐπικαλουμένου τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος εἶπε τὰ ἑξῆς: «Μετὰ πολλῆς χαρᾶς ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος λαμβάνει γνῶσιν ἐκ τοῦ ἀναγνωσθέντος ἐγγράφου, ὅτι ὁ Σεβ. ἅγιος Φθιώτιδος τῆ 5ῃ τοῦ προσεχοῦς μηνός Ἰουνίου συμπληροῖ τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τοῦ ἀρχιερατικοῦ του βίου. Τέσσαρες ὄλαι δεκαετηρίδες γονίμου καὶ καρποφόρου ἀρχιερατικοῦ βίου, καὶ δὴ ὑπὸ περιστάσεις ἀναμάλους καὶ σκληρὰς καὶ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ διὰ τὸ Γένος, εἰς ἃς οὐχὶ σπανίως ὁ ἅγιος ἀδελφός παρέστη ἀνάγκη νὰ ἀναλάβῃ πρωτοβουλίας, αἵτινες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατέληγον εἰς αἰσίας λύσεις. Ταῦτα ἀποτελοῦσιν ἀναμφισβητήτους τίτλους τιμῆς, τοὺς ὁποίους διαπιστοῦμεν καὶ ἀναγνωρίζομεν. Ὁ ἅγιος ἀδελφός, διακονήσας τὸ πρῶτον τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ κλίματος τοῦ Οἰουμενικοῦ Πατριαρχείου ὡς Ἐπίσκοπος, ἀπὸ τοῦ 1914 ἐπὶ μίαν μὲν δεκαοκταετίαν ἐποίμανε θεοφιλῶς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, εἶτα δὲ καὶ μέχρι σήμερον διεκύβερνησε καὶ διακυβερνᾷ τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Φθιώτιδος. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος χαίρει ἐπὶ τῇ ἀγομένῃ ἐπετειῶ τῆς τεσσαρακοσταετοῦς καρποφόρου δράσεως τοῦ ἀγίου ἀδελφοῦ, ἔχουσα τοῦτον οὐ μόνον ὡς ἕνα ἐκ τῶν πολιωτέρων καὶ σεβασμιωτέρων Ἱεραρχῶν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἕνα ἐκ τῶν ἱκανωτέρων καὶ δραστηριωτέρων αὐτῆς Ποιμένων. Προτείνω ὅθεν ὅπως, ἀποφάσῃ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐκφρασθῇ τῷ Σεβ. ἀγίῳ Φθιώτιδος ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας καὶ αἱ θερμαὶ αὐτῆς εὐχαί, ὅπως ἐν ἀδιαπτώτῳ γυεῖα καὶ εὐλογία Θεοῦ συνεχίσῃ ἐπὶ μήκιστον ἐργαζόμενος εὐδοκίμως ἐν τῷ Ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου». Μεθ' ὃ ἀπεφασίσθη ὁμοφώνως, ὅπως ἐκφρασθῶσι τὰ συγχαρητήρια, ἡ εὐαρέσκεια καὶ αἱ εὐχαί τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν Σεβ. ἅγιον Φθιώτιδος ἐπὶ τῇ τεσσαρακοσταετηρίδι τῆς ἀρχιερατείας αὐτοῦ.

—Ἐν τῇ αὐτῇ συνεδρίᾳ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἠσχολήθη καὶ πάλιν μὲ τὸ ζήτημα τῆς πληρώσεως τῶν κενῶν ἡμερησιακῶν θέσεων τῆς Βορείου Ἑλλάδος, τῶν Ἰονίων νήσων καὶ τῶν ἐπαρχιῶν Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας.

—Ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 5ῃς τρέχοντος μηνός ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, λαβοῦσα γνῶσιν τῆς ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χίου κ. Παντελεήμονος γενομένης πρὸς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν δωρεᾶς τῆς ἐν Ἀθήναις, Κύμῃ καὶ Χίῳ περιουσίας τῆς Κοινωνίας τοῦ Τάγματος Ἁγίου Παντελεήμονος, ἀπεφάσισεν ὅπως ἐκφράσῃ αὐτῷ τὰ συγχαρητήρια τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν ἀγαστὴν ταύτην χειρονομίαν αὐτοῦ.

—Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1556(634)29-5-51 Ἐγκυκλίου τῆς Ἱ. Συνόδου πρὸς τὰς Σεβ. Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀνεκοινώθη πρὸς αὐτοὺς ὅτι: «1) Εἰς τὰς ἑορτὰς τῆς 1900ῆς ἐπετηρίδος τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφίξεως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου δύνανται νὰ λάβωσι μέρος, ἰδίαις δαπάναις, ὅσοι ἐκ τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν ἐπιθυμοῦσι τοῦτο, ἀφικνούμενοι ἐγκαίρως εἰς Ἀθήνας. 2) Οἱ δι' οἰονδήποτε λόγον μὴ δυνάμενοι νὰ ἔλθωσιν εἰς Ἀθήνας, δύνανται, προσκαλούμενοι, νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν ἔδραν κεντρικῆς τινος Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἵνα ἐπὶ τὸ πανηγυρικώτερον συνεορτάσῃσι τὸ γεγονός. 3) Οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται τῶν πόλεων, εἰς ἃς μετέβη ὁ θεῖος Ἀπόστολος, δύνανται νὰ παρακαλέσωσι τοὺς γειτνιαζοντας ἀγίους Ἀδελφούς, ἵνα συμμετάσχωσιν, ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπέστερον, τῶν ἑορτῶν. Ὡς εἰκὸς δὲ ἀνάλογος, δέον νὰ εἶναι καὶ ὁ κατὰ τόπου πανηγυρικὸς ἑορτασμός, τῇ μερίμνῃ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, εἰς τὸν ὅποιον θὰ πρέπει νὰ ἐνταχθῶσι καὶ ἀνάλογοι σχολικαὶ ἑορταί».

—Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1557(635)29-5-1951 Ἐγκυκλίου τῆς Ἱ. Συνόδου πρὸς τοὺς Γενικοὺς Ἐπιθεωρητὰς τῆς Στοιχειώδους καὶ τῆς Μέσης Ἐκπαιδευσεως παρεκλήθησαν ὅσοι ὅπως, ἐκτιμώντες θεόντως τὴν σημασίαν τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 1900ῆς ἐπετηρίδος τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφίξεως τοῦ Ἀπ. Παύλου, ἐνεργήσωσιν ὅ,τι δεῖ διὰ τὴν διοργανώσιν σχολικῶν ἑορτῶν, ὀριζομένων ἐιδικῶν ὁμιλιῶν ἐκ τῶν καθηγητῶν τῶν Γυμνασίων, ἵνα ἐκθέσωσι τὰ κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον καὶ τὴν δρᾶ-

σιν αὐτοῦ ἐν Ἑλλάδι, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς εἰς τὸν ἑορτασμὸν τοῦτον συνειδητῆς συμμετοχῆς τοῦ μαθητικοῦ κόσμου τῆς χώρας.

—Εἰσηγουμένου τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Ἱ. Συνόδου Σεβ. Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. Ἀμβροσίου, ἐνεκρίθη πρὸς δημοσίευσιν ὑποβληθεῖσα Ἀκολουθία τοῦ ἀγίου Πρωτοκορυφαίου Ἀποστόλου Παύλου, ποιηθεῖσα ἐπὶ τῇ χιλιοστῇ ἐνεακοσιοστῇ ἐπετειῶ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἰδρύσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀγίῳ Ὅρει δοκίμου ἄσματογράφου διοπάτου Γερασίου Μακραγιαννανίτου. Ἐπὶ τούτῳ ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐξέφρασεν αὐτῷ τὸν ἔπαινον καὶ τὰ συγχαρητήρια αὐτῆς.

Ἀποστολικὴ Διακονία: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χίου κ. Παντελεήμων, ὡς ἀρχηγὸς τῆς Κοινωνίας «Ἱερὸν Τάγμα Ἁγ. Παντελεήμονος», ἐξεχώρησεν εἰς τὴν Ἀποστ. Διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὁλόκληρον τὴν ἐν Κύμῃ, Χίῳ καὶ Ἀθῆναις περιουσίαν τῆς ἐν Κοινωνίας, κατόπιν τῆς ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῶν μελῶν αὐτῆς, προερχομένην κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς μεγάλης δωρεᾶς τοῦ ἀειμνήστου Μυλωνοπούλου.

Ἡ παραχώρησις ἐγένετο πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν, δι' ὅς συνέστη ἡ Κοινωνία καὶ ὅτινες συμπίπτουν πρὸς τοὺς γενικωτέρους τοιοῦτους τῆς Ἀποστ. Διακονίας.

Ἡ σχετικὴ συμβολαιογραφικὴ πράξις ὑπεγράφη ἐν Χίῳ τῇ 16ῃ Μαΐου ἐ. ἔ. ἐν μέσῳ γενικῆς χαρᾶς καὶ βαθυτάτης συγκινήσεως ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χίου κ. Παντελεήμονος ὡς ἀρχηγοῦ τῆς ἐν Κοινωνίας καὶ τοῦ Γεν. Διοικ. τῆς Ἀποστ. Διακονίας Καθηγητοῦ κ. Β. Βέλλα, πρὸς τοῦτο μεταβάντος εἰς Χίον μετὰ τοῦ Ἀρχιμ. Βαρνάβα Τζωρτζάτου. Κατὰ τὴν ὑπόγραφὴν παρέστησαν τὰ ἐν Χίῳ μέλη τῆς Κοινωνίας καὶ ὁ Ἀρχιμ. Φίλιππος Τζορβάς, μέλος ὡσαύτως τῆς Κοινωνίας, μεταβὰς πρὸς τοῦτο εἰς Χίον.

Εὐθὺς μετὰ τὴν ὑπόγραφὴν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χίου διὰ τηλεγραφήματος ἐξέφρασε τὴν βαθυτάτην αὐτοῦ χαρὰν καὶ συγκίνησιν πρὸς τε τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον καὶ πρὸς τὴν εὐγενῆ δωρήτριαν κ. Μυλωνοπούλου.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Σπυρίδων, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἀποστ. Διακονίας, διὰ τηλεγραφήματος πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Χίου κ. Παντελεήμονα ἐξέφρασε τὰς θερμὰς αὐτοῦ ἐυχαριστίας, τὸ δὲ Κεντρικὸν Συμβούλιον δι' ἐγγράφου διημήνευσε τὴν χαρὰν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην ἐπὶ τῇ γενομένῃ πράξει, ἀξία πάσης ἐξάρσεως καὶ ἐπαιτίου, καὶ προωρισμένην νὰ δώσῃ εἰς τὴν Ἀποστ. Διακονίαν νέαν ὄθησιν πρὸς δρᾶσιν καὶ νὰ διανοίξῃ νέους ὀρίζοντας πρὸς ἐργασίαν.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ μηνός Μαΐου ἐ. ἔ. ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἄρτης κ. Σεραφεῖμ ἐν μέσῳ μεγάλης συρροῆς κόσμου ἐνεκαίνισεν ἐν Ἄρτῃ τὴν νεωστὶ ἰδρυθεῖσαν αἴθουσαν τῆς Ἀποστ. Διακονίας, ἐν ἣ θὰ γίνονται τὰ μαθήματα τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου, αἱ συγκεντρώσεις καὶ αἱ θρησκευτικαὶ ὁμιλίαι καὶ διαλέξεις.

Κατὰ τὸ ἐν Ἀθῆναις συγκληθὲν περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρ. μηνός Β' Πανελληνίου Συνεδρίου τῶν θεολόγων ὁμιλήσεν ὁ Γεν. Διοικ. τῆς Ἀποστ. Διακονίας Καθηγητῆς κ. Β. Βέλλας περὶ «τῆς θέσεως τῶν ἐλλήνων θεολόγων ἐν τῇ Ἀποστ. Διακονίᾳ» καταδείξας τοὺς τομῆς, τοὺς ὁποίους διήνοιξεν ἡ Ἀποστ. Διακονία καὶ εἰς τοὺς ὁποίους καλοῦνται νὰ ἐργασθοῦν οἱ θεολόγοι, τοὺς ὁποίους ἡ Ἐκκλησία θεωρεῖ ὡς στελέχη αὐτῆς. Ἐν συνεχείᾳ διέγραψε τὸν τρόπον, καθ' ὃν οἱ δύνανται νὰ ἐργασθοῦν ἐν τῇ Ἀποστ. Διακονίᾳ καὶ ἀκολούθως ἐκάλεσε τοὺς ἑλλήνας θεολόγους νὰ συμπειρωθοῦν περὶ τὴν Ἐκκλησίαν, τὸν ἀκατάλυτον τοῦτον πνευματικὸν θεσμόν, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι δὲν δύνανται νὰ σταθοῦν ὀρθοί ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἢ πίπτουν ἢ ἀνίστανται μετ' αὐτῆς.

Τῇ 5ῃ τρ. μηνός οἱ Σύνοδοι τοῦ Β' Πανελληνίου Συνεδρίου τῶν Θεολόγων μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Γεν. Ἐπιθεωρητὴν κ. Δαβέτταν ἐπεσκέψθησαν τὸ Θεολογικόν

Οικοτροφείον, γενόμενοι δεκτοί υπό του Γεν. Δ)του της 'Αποστ. Διακονίας, ὅστις καὶ ὠδήγησε τοὺς κ. κ. Συνέδρους εἰς πάντα τὰ διαμερίσματα τοῦ Οἰκοτροφείου, ἐπεξηγῶν τὸν τρόπον τῆς λειτουργίας αὐτοῦ. Οἱ κ. κ. Συνέδρου, ἀποκομίσαντες τὰς ἀρίστους τῶν ἐντυπώσεων καὶ ἐνθουσιασμένοι ἕκ τε τοῦ οἰκήματος, τῆς λειτουργίας καὶ τῶν παρεχομένων εὐκολιῶν πρὸς σπουδὴν καὶ μόρφωσιν, ἐμακάρισαν τὴν σύγχρονον θεολογικὴν γενεάν, ἣ ὅποια ὑπὸ τόσοσιν ἀρίστους ἀπὸ πάσης ἀπόψεως συνθήκας μορφοῦται καὶ σπουδάζει.

'Υπὸ τῆς 'Αποστ. Διακονίας παρελήφθη τὸ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου δωρηθὲν τυπογραφικὸν πιεστήριον, τὸ ὁποῖον ἤρχισε συναρμολογούμενον εἰς τὸν πρὸς τοῦτο διαρρυθμισθέντα χώρον ἐν τῷ Θεολογικῷ Οἰκοτροφείῳ.

'Εξεδόθη τὸ τεῦχος τοῦ Σεπτεμβρίου τῶν «Βίων τῶν 'Αγίων» τοῦ ἀειμνήστου Μιχ. Γαλανοῦ.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

'Η Α. Μ. ὁ 'Αρχιεπίσκοπος κατὰ τὸ ἀπὸ 15 παρ. μηνὸς διάστημα ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν ἀντιπροσωπείας τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου ἕκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Προύσης, Προκοπίου καὶ Περγάμου, τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Πατριάρχου 'Ιεροσολύμων διὰ τὰς ἐορτάς τοῦ 'Απ. Παύλου Σεβασμ. 'Ελευθερουπόλεως κ. Φιλοθέου καὶ τοῦ Θεοφ. 'Επισκόπου Μυρέων κ. Τιμοθέου. 'Επίσης κατ' ἐπανάληψιν ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ὑφυπουργοῦ Ἐθνηκευμάτων καὶ 'Εθνικῆς Παιδείας κ. Μόδη καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν 'Εσωτερικῶν κ. Μπακοπούλου· ὡσαύτως τῶν κ. κ. Μαρμαρινοῦ, ἐκπροσώπου τῆς ΑΧΕΠΑ, καὶ Leonidas Far Kach, ἐκ Βηρυττοῦ, τοῦ Rev. H. M. Waddams, Γραμματέως τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Αγγλικανικῆς 'Εκκλησίας ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν υποθέσεων, τῶν κ. κ. Γρίβα Δ)νοτοῦ ὑπουργ. 'Εξωτερικῶν, Καφετζῆ Νομάρχου Πρεβέζης, Παπαηλιὸυ Προέδρου τοῦ 'Αρείου Πάγου, Δ. Μπαλάου, 'Αντιστρατήγου Τσακαλάντου, Βρανοπούλου Διευθυντοῦ τῆς 'Αστυνομίας καὶ πολλῶν πολιτευτῶν, καθὼς καὶ διαφόρων ἐπιτροπῶν.

— Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἡ Α. Μ. ὁ 'Αρχιεπίσκοπος προήδρευσε τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΟΔΕΠ, τῆς 'Επιτροπῆς 'Ανοικοδομήσεως 'Εκκλησιῶν, τῆς Παγκείου 'Επιτροπῆς, τοῦ Διοικ. Συμβουλίου 'Ελλ. Ποδοσφ. 'Ομοσπονδίας, τῆς διὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον 'Επιτροπῆς καὶ τῆς διὰ τὰ μοναστηριακὰ κτήματα 'Επιτροπῆς.

— 'Η Α. Μ. ὁ 'Αρχιεπίσκοπος μεταβάς εἰς τὸ 'Ανεκροταφείον ἐτέλεσε τρισάγια τῇ μὲν 20 π. μ. ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἀειμνήστου 'Αρχιεπισκόπου κυροῦ Δαμασκηνοῦ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει διετίας ἀπὸ τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίσεως σου, τῇ δὲ 27 π. μ. ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Π. Τσαλδάρη.

— Τῇ 21 π. μ. ἡ Α. Μ. ὁ 'Αρχιεπίσκοπος, ἀνελθὼν εἰς τὰ ἀνάκτορα, ἐνεγράφη εἰς τὸ βιβλίον συγχαρητηριῶν ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἐορτῇ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Κωνσταντίνου.

— 'Η Α. Μ. ὁ 'Αρχιεπίσκοπος μεταβάς ἀεροπορικῶς τῇ 30 π. μηνὸς εἰς 'Ιωάννινα, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἐκεῖ συγκληθέντος Συνεδρίου Δημάρχων καὶ Προέδρων Κοινοτήτων τοῦ Νομοῦ 'Ιωνανίνων, ἐπέστρεψε μετὰ τετραήμερον, τῇ 2 τρέχ. μηνός.

— Τῇ προπαραελθούσῃ Δευτέρᾳ (11) ἡ Α. Μ. ὁ 'Αρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος κ. Κ. Τσαλδάρη, εἶτα δὲ τὴν τοῦ Πρεσβευτοῦ κ. Δ. 'Αργυροπούλου, καὶ τῇ ἐπιούσῃ ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τῆς διὰ τὰς ἐορτάς τοῦ 'Αποστόλου Παύλου ἀφιχθείσης ἀντιπροσωπείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἕκ τῶν Σεβ. Πριγκιπωνήσου κ. Δωροθέου, Εἰρηνοπούλεως κ. Κωνσταντίνου, Αἴνου κ. Γερμανοῦ καὶ Λαοδικεῖας κ. Μαξίμου, καὶ τὴν τοῦ Αἰδ. T. G. Dumont.

— Τῇ 14 τρέχ. μηνός ἡ Α. Μ. ὁ 'Αρχιεπίσκοπος ἐπεσκέφθη εἰς τὸ 'Υπουργεῖον 'Εξωτερικῶν τὸν πρωθυπουργὸν κ. Σ. Βενιζέλον.

— Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ Α. Μ. ὁ 'Αρχιεπίσκοπος ἐδέχθη

τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Θεοφ. 'Επισκόπου Χαρῶν κ. Θεοφίλου, ὅστις ἐπέδωκεν αὐτῷ ἐξ ὀνόματός τῆς Α. Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Αἰθιοπίας τὸν μεγαλόσταυρον τοῦ Μενελικ.

— 'Επίσης ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Μεθοδιστοῦ 'Επισκόπου κ. 'Οξναμ, καὶ τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς κ. Γόντικα.

— Τῇ 15 τοῦ ἰδίου μηνός ἡ Α. Μ. ὁ 'Αρχιεπίσκοπος μεταβάς εἰς τὸ 'Αεροδρόμιον 'Ελληνικὸ ἐπεδέχθη τὴν Α. Θ. Μ. τὸν Πατριάρχην 'Αντιοχείας κ. 'Αλέξανδρον.

— Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἡ Α. Μ. ὁ 'Αρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τὰς ἀφιχθείσας διὰ τὰς ἐορτάς τοῦ 'Απ. Παύλου ἀντιπροσωπείας τοῦ Πατριαρχείου 'Αλεξανδρείας καὶ τῆς Σερβικῆς 'Εκκλησίας, καθὼς καὶ τὸν Θεοφ. 'Επίσκοπον Κατάνης κ. Κασσιανόν.

Πάντες δ' ἐν γένει οἱ πρὸς συμπανηγυρισμὸν τῶν Παυλείων ἐορτῶν ἀφικόμενοι εἰς 'Ελλάδα διαπρεπεῖς ξένοι, προσελθόντες εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Α. Μ. τοῦ 'Αρχιεπισκόπου, ὑπέβαλον εἰς τὸν Μακαριώτατον τὰ ἐπὶ τῷ ἱωβιλαίῳ τούτῳ συγχαρητήρια καὶ σεβάσματά των.

— Τῇ χθὲς Τρίτῃ (19) ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λαρίσης κ. Δωροθέου, Οἰκονομικοῦ 'Επιτρόπου τῆς 'Εκκλησίας, ἐπεσκέφθησαν τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὸ ζήτημα τῆς παραχωρήσεως μοναστηριακῶν κτημάτων εἰς τοὺς ἀκτήμονας. 'Ο Μακαριώτατος ἀνέπτυξε διὰ μακρῶν τὰς ἀπόψεις τῆς 'Εκκλησίας καὶ ἐδήλωσεν ὅτι αὕτη εὐχάριστως παραχωρεῖ τὰς συμφωνηθείσας μετὰ τοῦ κ. 'Υπουργοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας ἐκτάσεις πρὸς τοὺς ἀκτήμονας καὶ ὅτι κατόπιν τούτου δὲν ὑφίσταται διὰ τὴν 'Εκκλησίαν πλέον ζήτημα τοιοῦτον, ὑπολειπομένου μόνον τοῦ διακανονισμοῦ τῶν λεπτομερειῶν περὶ τοῦ τρόπου μεταβιβάσεως ὡς καὶ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ἀντιτίμου. 'Ο κ. Πρόεδρος ἀπαντῶν διεβεβαίωσεν τὸν Μακαριώτατον ὅτι λαμβάνει ὑπὸ σοβαρὰν ἐπιφάνειαν τὸ ὅτι δὲν θὰ εἰσηγηθῇ τὴν ψήφισιν σχετικῶν Νόμου πρὶν ἢ ἀκούσῃ καὶ τὰς ἀπόψεις τῆς 'Εκκλησίας. 'Ο Μακαριώτατος ἐνεχείρισεν εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τὸ εἰς ἄλλην στήλην δημοσιευόμενον ἔγγραφον αὐτοῦ ὡς καὶ τὴν ὡσαύτως δημοσιευομένην ἐν τῷ παρόντι ἔκθεσιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λαρίσης ἐπὶ τῆς ἐν γένει οἰκουμικῆς καταστάσεως τῆς 'Εκκλησίας.

— 'Ο Θεοφιλέστατος Εὐρύπου κ. 'Αλέξιος, ἐκπροσώπων τὴν Α. Μ. τὸν 'Αρχιεπίσκοπον, παρέστη εἰς τὴν ἐν τῷ «Παρνασσῷ» ἐορτῇ τῶν Βαρειοπειρωτῶν (21 π. μ.), εἰς τὴν α' συνεδρίαν τοῦ 8ου Πανελληνίου Συνεδρίου τῶν ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου 1912—50, (27) εἰς τὴν ἀπονομὴν παρασήμων εἰς τοὺς ἐκ Κορέας ἐπανακάμψαντας στρατιώτας (8 τ. μ.), καὶ εἰς τὴν ἀπονομὴν βραβείων τῆς Σχολῆς 'Ατόρων Παιδων τοῦ «Παρνασσῷ» (10)· ἐχειροτόνησεν εἰς ἱερέα τὸν Σ. Βέργον, ὥρτισε τὸν κ. Γαρουφαλῖαν ὡς 'Υψηλὸν Συντονισμὸν, (22 π. μ.) ἐτέλεσε τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἰ ναοῦ 'Αγ. 'Αποστόλου 'Υμητοῦ (3 τ. μ.), καὶ ὑπεδέχθη πολλοὺς ἐπισήμους, ἀφιχθέντας διὰ τὰς ἐορτάς τοῦ 'Αποστόλου Παύλου.

Τυπικὸν τῆς Κυριακῆς τῶν 'Αγίων Πάντων (24 'Ιουνίου). — Κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Σεβ. Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς 'Ιερᾶς ἡμῶν Συνόδου ἐγκεκριμένας Τυπικὰς Διατάξεις, τῇ προσεχεῖ Κυριακῇ τῶν 'Αγίων Πάντων δεὸν νὰ ψαλῶσιν. 'Εν τῷ: 'Εσπερινῷ: 'Αναστάσιμα 4, τῶν 'Αγίων Πάντων 3 καὶ τοῦ Προδρόμου 3, Δόξα: τοῦ Πεντηκοσταρίου «Μαρτύρων θεῖος χορός»: Καὶ νῦν: «'Ο Βασιλεὺς τῶν Οὐρανῶν», 'Αποστολικά τὰ 'Αναστάσιμα, Δόξα: τοῦ Προδρόμου, Καὶ νῦν: τῶν 'Αγίων «Δεῦτε πιστοί», — εἰς τοὺς Αἴνοους: 'Αναστάσιμα 2, τῶν 'Αγίων Πάντων 3, καὶ τοῦ Προδρόμου 3. Δόξα: «'Ασπὴ ἀστέρας», καὶ νῦν τοῦ «'Υπερευλογημένη» — 'Απόστολος τοῦ Προδρόμου. Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς τῶν 'Αγίων Πάντων (Α' Κυριακῆ Ματθαίου).

Θεολογικὴ Σχολή. 'Υπὸ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν, κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 11 τρέχοντος, ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς Θεολογίας ὁ

πτυχιούχος αυτής κ. 'Αθ. Γερομιχαλός ύποβαλών διατριβήν ύπό τόν τίτλον «Χριστολογία. Μέρος Α', Αι χριστολογικαί έριδες».

Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Ι

Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

'Εκλεγείς ύπό της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης διορίσθη τακτικός αυτής Καθηγητής εις την κενήν β' έδραν της Καινής Διαθήκης μετά της 'Ιστορίας των χρόνων της Καινής Διαθήκης ό άχχι του νύν Διευθυντής του έν Θεσσαλονίκη 'Ανωτέρου 'Εκκλησιαστικού Φροντιστηρίου κ. Μάρκος Σιώτης.

Μητρόπολις Κερκύρας—Παξών

'Η Α. Σ. ό Μητροπολίτης κ. Μεθόδιος δι' έγκυκλίον προς τους όρθοδόξους του νομού Κερκύρας άναπτύξας τό έργον και την άποστολήν των Κατηχητικών Σχολείων, έν οις καλλιεργείται ή καρδιά των έλληνοπαίδων διά των έξαιρετικώς ήδοπλαστικών μαθημάτων, και της άσκήσεως του έργου της φιλανθρωπίας, προτρέπει τους γονείς όπως άποστέλλωσι τά τέκνα των εις αυτά και εθίζωσι, ταυτα εις τόν εκκλησιασμόν, βοηθώντες ούτω τό έργον της 'Εκκλησίας.

Μητρόπολις Μεσσηνίας

Καθ' ό αναγράφει ή «Διαχή» της ι. Μητροπόλεως Μεσσηνίας, τη 3 παρελθόντος μηνός έν τη αίθούση του Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμών έγένετο ή εις έπίτιμον Δημότην Καλαμών άνακήρυξις του τη προτεραία εκείσε άφικομένου Πρεσβευτού του Καναδά έν 'Ελλάδι μετά της κυρίας του, συνοδευομένων ύπό του Προέδρου του 'Ελλην. 'Ερ. Σταυρού κ. Κ. Γεωργακοπούλου και της κυρίας του. Προς την Α. Ε. εδωρήθη ύπό του Δήμου και σπάθη άνήκουσα εις την ιστορικήν οικογένειαν Μαυρομαχάλη, έφ' ης ήτο κεχαραγμένη ή εικών του άγ. Μεταφύριου μετά του ρητού «Δίκασον, Κύριε τους άδικούντάς με, πολέμησον τους πολεμούντάς με». Κατά την αυτήν συγκέντρωσιν έγένετο ύπό της Α. Σ. του Μητροπολίτου κ. Χρυσοστόμου, ώς Προέδρου του έν Καλάμαις παραρτήματος του 'Ελλην. 'Ερ. Σταυρού, ή άπονομή των μεταλλίων του τε 'Ερ. Σταυρού και του Στρατιωτικού εις τάς αδελφάς του 1940—41. Μετά εισήγησιν της Α. Σ. ό κ. Κ. Γεωργακόπουλος, έγκωμιάσας τό σώμα των ελληνίδων έθελοντών αδελφών του 'Ελλην. 'Ερ. Σταυρού εξέφρασε προς αυτάς τάς εύχαριστίας και την ευαρέσκειαν του Δ' Συμβουλίου, ειτα δ' εξέηρε τό ύπερ του 'Ερ. Σταυρού έργον του Σεβ. Μητροπολίτου και τάς προς τό έθνος κατά την κατοχήν ύπηρεσίας αυτού, και άνεκοίνωσεν άπόφασιν του Κεντρ. Συμβουλίου περι άπονομής εις αυτών της άνωτέρας τιμητικής διακρίσεως του 'Αργυρού Μεταλλίου του Ε. Ε. Σ. 'Η Α. Σ. εύχαριστήσασα απέδωκε την διακρίσιν ταύτην εις την 'Εκκλησίαν, δηλώσασα ότι μόνον ώς τοιαύτην άποδέχεται αυτήν, έφ' όσον ό ίδιος έπραξεν άπλάως τό καθήκόν του ως 'Ιεράρχης και ως 'Ελλην.

'Ακολούθως έν τώ Γενικώ Κρατικώ Νοσοκομείω έγένοντο τά εγκαινία του ύπό των Καναδών δωρηθέντος ακτινολογικού μηχανήματος, έφ' ό η Α. Σ. εξέφρασεν εύχαριστίας προς τόν Καναδικόν λαόν διά την προς τό έθνος ήμών παρασχεθείσαν ύπ' αυτού βοήθειαν κατά την κατοχήν και διά την ενίσχυσιν του Νοσοκομείου.

ΡΩΜΑ·Ι·ΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Καθ' ό αναγράφει ή «Νέα Σιών» 'Ιεροσολύμων (έν τώ κατ' αυτάς ληφθέντι τεύχει 'Οκτ-Δεκ. 1950), τη πρωτοβουλία του έν τη 'Αγία Πόλει Τάγματος των Φραγκισκανών διοργανώθη εκεί μεγαλοπρεπής τελετή λιτανείας προς έορτασμόν της ύπό της Α. Α. του Πάπα Ρώμης άνακηρύξεως της εις τους ούρανούς ένσώμου μεταστάσεως του σήκηνους της Θεοτόκου εις όγμα. 'Η μακρά λιτανεία, έκινήσασα έκ του κεντρικού λατινικού μοναστηρίου, κατέληξε διά της όδοϋ του μαρτυρίου εις την έν Γεθσημανή νέαν εκκλησίαν «'Ολων των 'Εθνών». 'Η «Νέα Σιών» προσθέτει ότι, οι Φραγκισκανοί ειχον πρότερον παρακαλέσει την Α. Θ. Μ. τόν Πατριάρχην 'Ιεροσολύμων κ. Τιμόθεον «όπως έπιτραπή αυτοίς νά τελέσωσι την πράξιν έν τώ Προσκυνηματι

του Τάφου της Παναγίας έν Γεθσημανή, παρά την γνώμη των ότι ό τάφος αυτής εύρηται έν 'Εφέσω».

ΔΙΑΦΟΡΑ

'Η 'Αγία Γραφή. 'Ολόκληρος ή 'Αγία Γραφή έχει μέχρι σήμερα έκδοθη εις 191 γλώσσας, ή Καινή Διαθήκη εις 146 τά κατά μέρος δ' Ευαγγέλια εις 597 γλώσσας. 'Η πλήρης Βίβλος τό πρώτον έξετυπώθη εις νέαν γλώσσαν, την κασιγκάρ, όμιλουμένην έν Σινκιάνγκ (Τουρκεστάν) τώ 1950. Κατά τό αυτό έτος ή Κ. Διαθήκη έδημοσιεύθη πρώτην φοράν εις δύο γλώσσας: την κηβρακό, όμιλουμένην έν τώ βελγικώ Κογκό, και την κουρούχ, όμιλουμένην έν ταίς κεντρικαίς έπαρχίαίς των 'Ινδιών. Ταυτόχρονωσ τά Ευαγγέλια έξετυπώθησαν εις πέντε νέας γλώσσας: τό του Λουκά εις την ντυα-μανγιάν (Bornéo), τά του Μάρκου και 'Ιωάννου εις την ζιόρνι (Annan), τό του Μάρκου εις την νυϊμάγκ (Σουδάν) και την ριαν-λάγκ (Βιρμανία), και τό του 'Ιωάννου εις την μπαλα-πατζιουίνγκάι (γαλλική Ισημερινή 'Αφρική).

Κατ' αυτάς συγκροτείται Βιβλική 'Εταιρεία Ινδονησιακή προς διάδοσιν των 'Αγ. Γραφών εις τάς έν 'Ινδονησία 'Εκκλησίας.

Χριστιανός ύπουργός μουσουλμανικού κράτους. 'Ο Ν. 'Αναστάσιος 'Ανανίας, Ιθαγενής χριστιανός (αράψ), διορίσθη ύπουργός των 'Εξωτερικών έν τή κυβερνήσει της 'Υπεριορδανίας ύπό του βασιλέως 'Αμπτουλάχ.

Πάστωρ ύπουργός. Καθ' ό έγνώσθη έξ 'Ελσίνκη της Φιλλανδίας, εις την κατά τόν παρελθόντα 'Ιανουάριον σχηματισθείσαν νέαν φιλλανδικήν Κυβέρνησιν τό 'Υπουργείον Παιδείας άνετέθη και πάλιν εις τόν πάστορα Lennard Heljas, κατέχοντα αυτό και έν τη προηγούμενη Κυβερνήσει. 'Ο έν λόγω ύπουργός ήτο πρό του πολέμου πάστωρ της παρά τοίς φιλλανδοίς έν 'Αγγλία ναυτικής 'Αποτολής.

'Η τηλοψία. 'Η γαλλική 'Εκκλησία, έχουσα ύπ' όψιν ότι ή τηλοψία θά άσκήση μεγάλην έν τώ μέλλοντι έπιρροήν, τούτου δ' ένεκα έπιβάλλεται όπως μη άφεθί έξ όλοκληρου άνευ της άπό της 'Εκκλησίας συνεργασίας, έφ' όσον μάλιστα ή έφεύρεσις διανύει άκόμη την παιδικήν ήλικίαν της, κατήρτισεν έπιτροπήν έκ τεχνικών, σκηνοθετών, θεολόγων και άλλων έν συνδυασμώ προς τόν Διεθνή συνομοσπονδιαν τηλοψίας και ραδιοφωνου, ώς και ύποεπιτροπάς ειδικάς ιδίως διά τάς λειτουργικάς έκπομπάς και σκηνάς, την εκκλησιαστικήν τέχνην και μουσικήν, τάς κινηματογραφικάς ταινίας κλ. 'Ηδη καθ' έκάστην Κυριακήν έπί 1½ ώραν μεταδίδονται έκ Παρισίων θρησκευτικά θέματα, τό πρόγραμμα δέ περιλαμβάνει λειτουργικήν εκπαίδευσιν, νέας, ιεραποστολικάς ταινίας και εκκλησιαστικήν τέχνην. Μεταδίδεται έπίσης τηλοψία λειτουργίας μετά του ιεροϋ κηρύγματος.

'Ενδιαφέρουσα κινηματογραφική ταινία. Τό Οικουμενικόν Συμβούλιον των 'Εκκλησιών παρεσκεύασε μίαν κινηματογραφικήν ταινίαν έμφανίζουσαν τό έν τώ κόσμω έργον της συνεργασίας των 'Εκκλησιών ύπό τόν τίτλον «Αί 'Εκκλησίαι συνεργάζονται». 'Η ταινία αυτή ήδη έπεδείχθη κατά την έν Τορόντο συνδιάσκεψιν της Κεντρικής 'Επιτροπής του Οικουμενικού Συμβουλίου, έτέθη δ' εις την διάθεσιν των 'Εκκλησιών—μελών του, αίτινες θά ήθελον νά την έπιδείξουν προς εύρυτέραν γνώσιν του έργου των 'Εκκλησιών.

'Ο διαγυμός. Κατά προσφάτους ειδήσεις έκ Τρανσυλβανίας, ή προκληθείσα ύπό των κομμουνιστικών άρχων συνδιάσκεψις αντιπροσώπων του ρωμαιοκαθολικού κλήρου έν Targu Mures ύπεχρεώθη νά προβή εις δηλώσεις ύποστηρίξεως της νέας καταστάσεως πραγμάτων, έκαστος δέ των Ιερέων έπίεσθη νά προτρέψη τους ένορίτας του όπως ύπογράψουν την γνωστήν κομμουνιστικήν εκκλησίαν της Στοκχόλμης. 'Η κυβερνήσις, άφοι κατά τό παρελθόν προέβη εις την σύλληψιν των ρωμαιοκαθολικών άρχιερέων, πρό τίνος συνέλαβε και έφυλάκισε και τους άπομείναντας δύο, τόν 'Αρχιεπίσκοπον Βουδαπέστης Σεβ. Cisar και τόν Σεβ. Boga. 'Ο γενικός βι-

κάριος 'Ιασιού Glaser απέθανεν υπό τὸ μαρτύριον τῶν ἀτελευτήτων ἀνακρίσεων, πρό τινος δὲ ὁ παπικός νοῦντος Ο' Hara εἰδοποιήθη ὅτι εἶνε ἐφεξῆς ἀνεπιθύμητος ἢ ἐν Ρουμανίᾳ παρουσία του. Ἡ κομμουνιστικὴ αὕτη τακτικὴ ἐναντί τῆς 'Εκκλησίας ἐν γένει, μάλιστα δὲ τῆς ρωμαιοκαθολικῆς, σχολιάζεται ὡς ἐφαρμογὴ σχεδίου δημιουργίας σχίσματος μεταξύ τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου καὶ τῆς ἱεραρχίας διὰ τοὺς ὑπὸ τοῦ κομμουνισμοῦ ἐπιδιωκόμενους γνωστῶς σκοπούς.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

'Ακολουθία τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου καὶ Πρωτοκορυφαίου 'Αποστόλου Παύλου. 'Εγκρίσει τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος. 'Εκδόσις τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας. Μετὰ τῆς εἰκόνος τοῦ 'Αποστόλου. 'Αθήναι 1951. (Σελ. 26).

Μητροπολίτου Σάμου Εἰρηναίου Περί τοῦ Χριστιανικῶν Συνέδριον τοῦ "Αμστερνταμ. Δύο ὑπομνήματα (πρὸς τὴν ἁγίαν καὶ 'Ιερὰν Σύνοδον [τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος], καὶ πρὸς τὴν Αὐτοῦ Θ. Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. 'Αθηναγόραν). 'Αθήναι 1951 (σελ. 31).

Μητροπολίτου Δαρίσιος Δωροθέου Νομοκανονικαὶ ἔρευναί. 'Εκδοτ. Οἶκος «'Αστήρ» 'Αλ. καὶ Ε. Παπαδημητρίου. 'Αθήναι 1951 (σελ. 231).

Μιχαὴλ Γ. Γαλανῶ (†) Οἱ βίοι τῶν 'Αγίων τοῦ Μηνολογίου τῆς 'Ορθοδόξου 'Ελληνικῆς 'Εκκλησίας. 'Εκδόσις δευτέρα. Τεύχος Θ', Μὴν Σεπτέμβριος. Βιβλιοθήκη 'Αποστολικῆς Διακονίας ἀριθ. 30. 'Αθήναι 1950 (σελ. 150).

'Αναστασίας Γ. Περατικοῦ Οἱ διδάσκαλοι τῆς νοερᾶς προσευχῆς. 'Εκδόσις Γ'. 'Εκδόσις «'Αγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης». Βόλος 1951 (Σελ. 58).

Τὰ «Σωτήρια» τῆς Σίφνου εἰς τὴν Ζωοδόχον Πηγὴν τῆς Σίφνου. 'Αθήναι 1951 (σελ. 16).

Πολυδ. Παπαχριστοδούλου Τ' 'Αναστενάρια, οἱ κάλογροι, σεῖμνήδες κ' οἱ πιτεράδες, ἔθιμα πανάρχαια τῆς 'Ανατολ. Θράκης καὶ συγκαιρινά, καὶ τὰ «Δημήτρια», ἀγροτικὴ γιορτὴ καθάρια τῆς ἐπαρχίας Λιτίσης δυτικῆς Θράκης. 'Αθήναι 1950.

D. L. Moody, 'Ανθρωποὶ τῆς Βίβλου. Μετάφρασις *Μάρκου Γ. Καρακατσάνη* 'Εκδόσις τοῦ περιοδικοῦ «'Η φωνὴ τοῦ Εὐαγγελίου». 'Αθήναι 1951 (σελ. 114).

'Αθανάσιος Γρ. Γερομίχαλου Χριστολογία. Μέρους πρῶτον: Αἱ χριστολογικαὶ ἔριδες. 'Εναίσιμος ἐπὶ διδακτορικᾷ διατριβῇ ὑποβληθεὶς εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ 'Εθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν. 'Αθήναι 1951 (σελ. 200).

Κ. Μ. Μιχαηλίδη Κωνσταντίνος Μιχαηλίδης ὁ πατέρας τοῦ 'Εφταλιώτη. (Σελίδες ἀπὸ τὴν παλιὰ ἐκπαίδευση στὴ Λέσβο). 'Αθήναι 1951 (σελ. 22).

Σπυρίδωνος Σαραντοπούλου τακτικὸς καθηγητοῦ Μαθηματικῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ 'Αθηνῶν, 'Εξέλιξις τῆς Γεωμετρίας καὶ τῆς ἀναλύσεως καὶ θεμέλια τούτων. 'Εναρκτήριος λόγος. 'Αθήναι 1951 (Σελ. 24).

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κατέχοντες ἐνοριακὰς θέσεις καὶ ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου μισθοδοτούμενοι ἔγγαμοι ἢ ἄγαμοι πτυχιούχοι τῆς Θεολογίας κληρικοὶ ὅπως ἀνακοινώσωσιν εἰς τὸ «Γραφεῖον Τύπου» τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου ('Αρχιεπισκοπὴν, Φιλοθέης 19, 'Αθήνας) τὴν διεύθυνσίν των καὶ τὴν, ἣν κατέχουσι, θέσιν διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπισημάνθη.

'Εκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς 'Ι. Συνόδου

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αἰδ. Σ. Συναϊότην, Μούρσαλην· *Φ. Μανούσην*, Θεσσαλονικίην· *Γ. Ροντήρην*, Πλάτανον· *Θ. Χριστοδουλόπουλον*, Μοστίτσιον· *Ν. Κονδύλην*, Πύργον Σάμου· *Ι. Μποβιάτσην*, Λεύκαν· *Β. Κωστόπουλον*, Κάτω 'Αλισσὸν—Πατρῶν· *Γ. Μαρκέλλην*, Μυτιλήνην· αἱ διευθύνοντες

ΕΞΕΛΟΘΗ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΓΡΑΙΚΟΣ Ο ΠΡΩΤΟΣ ΦΩΤΙΣΤΗΣ ΤΩΝ ΡΩΣΩΝ 1470—1556

'Ο κατὰ κόσμον Μιχαὴλ Τριβώλης ἐξ 'Αρτης εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Ἰταλίας τῆς 'Αναγεννήσεως ἐπὶ δωδεκαετίαν. 'Επίδρασις τοῦ Σαβοναρόλα. Σχέσεις πρὸς τὸν 'Αλδον Μανούτση τῆς Βενετίας. 'Ο Μιχαὴλ ὡς Μάξιμος μοναχὸς εἰς τὴν μονὴν Βατοπεδίου. Δεκαετὴς ἀγιορειτικῆς δρᾶσις. Καλεῖται ὑπὸ τοῦ ρώσου τσάρου εἰς Μόσχαν διὰ μεταφραστικὰς ἐργασίας. Διὰ τῶν συγκραφῶν του ἀναδεικνύεται φωτιστὴς τῶν ρώσων τῆς τότε σκοτεινῆς Ρωσίας. Ἡ ρωσικὴ καλογηρικὴ μοχθηρία ὑποβάλλει τὸν Μάξιμον εἰς ἀπάνταστα πολυετῆ μαρτύρια. Ἡ μεγάλη προσωπικότης τοῦ Μάξιμου ὡς συγγραφέως, ὡς ἀναμορφωτοῦ τῶν ρώσων, ὡς δημιουργοῦ τῆς ρωσικῆς πνευματικῆς, ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναγεννήσεως. 'Ο Μάξιμος, γνωστὸς ἐν τῇ ρωσικῇ ἐκκλησιαστικῇ καὶ φιλολογικῇ ἱστορίᾳ ὡς «Μάξιμος ὁ Γραικός» καὶ τιμώμενος ὑπὸ τῆς πανρωσικῆς συνειδήσεως μέχρι καὶ σήμερον ὡς ὁσιομάρτυς.

Μεγάλη συναρπαστικὴ ἐνδιαφέροντος ἐπιστημονικὴ μονογραφία περὶ τῆς δραματικῆς ζωῆς μιᾶς ἐντελῶς σχεδὸν ἀγνώστου παρ' ἡμῖν ἑλληνικῆς προσωπικότητος, πασιγνώστου ὅμως καὶ πανσεβαστοῦ ἐν Ρωσίᾳ.

Σελίδες 654, μετὰ τριῶν φωτοτυπιῶν καὶ λεπτομεροῦς Εὐρετηρίου.

Τιμᾶται δραχμῶν 200.000,

Γραφεῖα «'Εκκλησίας»: Μοσχονησιῶν 12 Α,

'Αθήναι (8), ἢ Φιλοθέης 19 ('Αρχιεπισκοπὴ).

Τὸ αὐτὸ ἐπὶ ἀγγλικῆς χάρτου δίτομον, εἰς εὐαριθμὰ ἀντίτυπα, δερματοδέτονον, δρχ. 500.000.

σας διορθώθησαν. *Αἰδ. Η. Μουτζούρην*, Δήμητραν—Γορτυνίας· *Τ. Κύρκον*, Λαχανόκαστρον· *Ε. Χαλιμαῖον*, Σπανοχώρι· *Ι. Παπαγιαννακέλην*, 'Ελαιοχώριον· φύλλα ἐστάλησαν.—*Αἰδ. Α. Δάτσιον*, Χρυσουγῆν· *Α. Ζαφειρόπουλον*, Σέλισαν· *Ε. Συγγελάκην*, Καλυβιανήν· *Γ. Κορωνάκιον*, Καρύδιον—Μεραμβέλλου· ἐνεγράφητε, φύλλα ἐστάλησαν.

Συνδρομαὶ καὶ ἐμβάσματα διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς: Πρὸς τὸν Διαχειριστὴν τοῦ περιοδικοῦ «'Εκκλησία», 'Αθήνας (Κ), ὁδὸς Φιλοθέης 19. Τηλέφ. 27.689.

Πᾶσα μεταβολὴ διευθύνσεως δέον νὰ μᾶς ἀνακοινῶται ἀμέσως, σημειομένης ἀπαραιτήτως τῆς θέσεως, ἐξ ἧς ἢ μετὰθεσις. 'Αλλως, ἀποβαίνει ἀδύνατος ἢ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου εἰς τὴν νέαν διεύθυνσιν.

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται, δέον δὲ νὰ ἦεν εὐανάγνωστα καὶ γεγραμμένα ἐπὶ τῆς μᾶς μόνον ὄψεως τοῦ χάρτου.

Παρακαλοῦνται οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ προμηθευθῶν ἐκδόσεις τῆς «'Αποστολικῆς Διακονίας» νὰ ἀπευθύνωνται ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν 'Αποστολικῆς Διακονίας, Μονὴν Πετρᾶκη, Θεολογικὸν Οἰκιστογεῖον, 'Αθήνας.

*

Παρακαλοῦνται τὰ Γραφεῖα τῶν ἱερῶν Μητροπόλεων ὅπως ἀνακοινῶν εἰς τὴν «'Εκκλησίαν» τὸ ὄνομα τοῦ ἐκάστοτε χειροτονουμένου καὶ τὴν τοποθέτησίν του, ὡς καὶ πᾶσαν μετὰθεσιν ἱερέως ἢ λόγῳ θανάτου πλήρωσιν ἱερατικῆς θέσεως.

= Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α =

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

'Ι. Μητρόπολις Αιτωλοακαρνανίας

Προκειμένου να προβωμεν εις την ανακήρυξιν υποψηφίων προς πλήρωσιν της κενής θέσεως του έν Πωγωνιά Βονίτης Ιεροῦ ένοριακοῦ ναοῦ «Παναγία Φανερωμένη», προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ 'Αναγκαστικοῦ Νόμου 2200)1940 «περὶ Ιερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 586)1941 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Α. Ν. 2200)1940» ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ πιστοποιητικά.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῆ 19 Μαΐου 1951

† Ὁ Αἰτωλοακαρνανίας Ἱερόθεος

'Ι. Μητρόπολις Χαλκίδος

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου «περὶ Ι. ναῶν καὶ ἐφημερίων» προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ι. ναοῦ «Εὐαγγελισμὸς» τῆς ἐνορίας Κεράμια, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως, ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν ἱεράν Μητρόπολιν τὰ ὑπὸ τῶν Ιερῶν κανόνων καὶ τοῦ Νόμου προβλεπόμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Χαλκίδι τῆ 9 Μαΐου 1951

† Ὁ Χαλκίδος Γρηγόριος

'Ι. Μητρόπολις Ἀργολίδος

Καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὡς κατωτέρω ἐκτιθέμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ πιστοποιητικά τῶν, προκειμένου νὰ προβωμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν υποψηφίου ὀψοφίλου ἱερέως τῆς χηρευούσης ἐφημεριακῆς θέσεως ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ Ιεροῦ ναοῦ ἁγίου Γεωργίου Πυργιωτικῶν. 1) Κανονικὰ προσόντα: ἄμεμπτος βίος ἤτοι ἀποφυγὴ σαρκικῶν παρεκτροπῶν, καρποποισίας, κλοπῆς κ.λ.π. 2) Νομικὰ προσόντα, ὅσα ὀρίζονται ἐν τοῖς ὑπ' ἀριθ. 47 καὶ 48 ἄρθροις τοῦ 'Αναγκαστικοῦ Νόμου 2200)40 περὶ Ιερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων.

Ἐν Ναυπλίῳ τῆ 10 Μαΐου 1951

† Ὁ Ἀργολίδος Χρυσόστομος

'Ι. Μητρόπολις Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας

Προκειμένου νὰ πληρωθῶσιν αἱ κεναὶ θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ιερῶν ἐνοριακῶν ναῶν: α') Ναυπακτίας: 1) ἁγ. Δημητρίου Ναυπάκτου, 2) ἁγ. Γεωργίου Ναυπάκτου, 3) Κοίμησις Θεοτόκου Καταφυγίου, 4) ἁγ. Νικολάου Πέρκου, 5) ἁγ. Δημητρίου ἁγίου Δημητρίου, 6) ἁγ. Τριάδος Δελβίνης, 7) ἁγ. Ἰωάννου Καστανιάς, 8) Μεταμόρφωσις Σωτήρος Ἐλατοῦς.—Εὐρυτανίας: 1) ἁγ. Τριάδος Καρπενησίου, 2) ἁγ. Πρασκευῆς Μεγάλου Χωρίου, 3) Νεομάρτυρος Μιχαὴλ Γρανίτης, 4) Μεταμόρφωσις Σωτήρος Πρασιᾶς, 5) ἁγ. Δημητρίου Καταβόθρας, 6) ἁγ. Δημητρίου Καρύτσης-Καρπενησίου, 7) ἁγ. Δημητρίου Λιθοχωρίου, 8) ἁγ. Γεωργίου Μυρικής Μιάρας, 9) ἁγ. Δημητρίου Παλαιοχωρίου, 10) ἁγ. Ἀποστόλων Βίβιανης, 11) ἁγ. Νικολάου Σκοπιᾶς, καὶ 12) Γέννησις Θεοτόκου Δυτικῆς Φραγκίστης καὶ β') Παρακαμπυλίων: 1) ἁγ. Ταξιάρχων Σαργιάδος, καὶ 2) ἁγ. Βλασίου Ἄνω ἁγ. Βλασίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς θέσεις ταύτας ὅπως ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Ναυπάκτῳ τῆ 15 Μαΐου 1951

† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας Χριστοφόρος

—Προκειμένου νὰ προβωμεν εἰς ἀνάδειξιν υποψηφίων πρὸς ἐκλογὴν ἐφημερίου τοῦ ἐνοριακοῦ Ιεροῦ ναοῦ

«Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου» Καταφυγίου-Ναυπακτίας, λόγω γήρως τοῦ ἐφημερίου αὐτῆς (ἄρθρον 9 Ν. Δ. 415)47), καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Ναυπάκτῳ τῆ 15 Μαΐου 1951

† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας Χριστοφόρος

'Ι. Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

Συνωδᾶ τῷ ἄρθρ. 26 τοῦ 'Αναγκ. Νόμου 2200)1940 «περὶ Ιερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων», καλεῖ τοὺς βουλομένους ὅπως μέχρι τῆς 20 'Ιουνίου ἔ. ἔ. ὑποβάλλωσιν αἰτήσεις ὑποψηφιότητος μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν, πρὸς συμμετοχὴν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς χηρευούσης θέσεως τακτικοῦ ἐφημερίου ἐν τῇ ἐνορίᾳ Στεφανιάς τ. δ. Τρινάσου.

Ἐν Σπάρτῃ τῆ 16 Μαΐου 1951

† Ὁ Μονεμβ. καὶ Σπάρτης Διονύσιος

—Συνωδᾶ τῷ ἄρθρ. 26 τοῦ 'Αναγκ. Νόμου 2200)1940 «περὶ Ιερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων», καλεῖ τοὺς βουλομένους ὅπως μέχρι τῆς 28 'Ιουνίου ἔ. ἔ. ὑποβάλλωσιν αἰτήσεις ὑποψηφιότητος μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν, πρὸς συμμετοχὴν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς χηρευούσης θέσεως τακτικοῦ ἐφημερίου ἐν τῇ ἐνορίᾳ Ἀλάμπη τ. δ. Ἐλους.

Ἐν Σπάρτῃ τῆ 16 Μαΐου 1951

† Ὁ Μονεμβ. καὶ Σπάρτης Διονύσιος

'Ι. Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Στερουμένης τῆς ἐνορίας Ἀρσανείας καὶ Βεργουβίτης τακτικοῦ ἐφημερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200 «περὶ Ι. ναῶν καὶ ἐφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν υποψηφίων.

Ἄγιον τῆ 22 Μαΐου 1951

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Ἀγαθόνικος

'Ι. Μητρόπολις Φλωρίνης-Ἀλμωπίας καὶ Ἐορδαίας

Προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς χηρευούσας ἐφημεριακὰς θέσεις: !ον) Ἀμυνταίου, 2ον) Ἀρδέας καὶ 3ον) Ἰτιάς, καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ Α. Ν. 2200)1940 «περὶ Ιερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» ἄς ἐτροποποιήθῃ διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Α. Ν. 807)45 ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ Α. Ν. 2200)1940 προβλεπόμενα πιστοποιητικά μετὰ σχετικῆς αἰτήσεως τῶν.

Ἐν Φλωρίνῃ τῆ 28ῃ Μαΐου 1951

† Ὁ Φλωρίνης-Ἀλμωπίας-Ἐορδαίας Βασίλειος

"ΕΚΚΛΗΣΙΑ,"

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

† Ὁ Κερκύρας-Παξῶν ΜΕΘΟΔΙΟΣ

† Ὁ Ναυπακτίας ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, Ἀκαδημαϊκός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ : Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΪΣ

Ἐν Ἀθήναις Τόποις «Φοῖνικες» Λεωνάντου 4.